

Aastaaruanne 2020

Swedbank AS

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne ja lisad	14
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	71
Juhatuse avaldus	77
Juhatuse ettepanek kasumi jaotamiseks	78

Tegevusaruanne

1 Konsolideeritud aastaaruande periood

01.01.2020 – 31.12.2020

2 Konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted ja nende kontaktandmed

Nimi	Swedbank AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 15040 Tallinn, Eesti
Registrikood	10060701
Registreerimise kuupäev ja koht	10. jaanuar 1992, Tallinn
Telefon	+372 6310 310
Faks	+372 6310 410
E-post	info@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Swedbank AS on aktsiakapitalil põhinev krediidasutus, mis võtab Eesti Panga väljastatud litsentsi alusel mitteprofessionaalselt turuosalistelt vastu hoiuseid ja muid tagasimakstavaid vahendeid ning annab selliseid vahendeid laenuks. Lisaks on Swedbank AS-il õigus pakkuda teisi finantsteenuseid vastavalt Krediidiasutuste seadusele.

Nimi	Swedbank Liising AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 8, 15039 Tallinn, Eesti
Registrikood	10434248
Registreerimise kuupäev ja koht	20. juuli 1993, Tallinn
Telefon	+372 6131 324
Faks	+372 6131 493
E-post	liising@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Liising (kapitali- ja kasutusliising) ning faktooring.

Nimi	Swedbank Life Insurance SE
Õiguslik vorm	Euroopa äriühing
Aadress	Liivalaia 12, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	10142356
Registreerimise kuupäev ja koht	24. oktoober 1995, Tallinn
Telefon	+372 6131 606
Faks	+372 6131 130
E-post	elukindlustus@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Elukindlustus.

Nimi	Swedbank P&C Insurance AS
Õiguslik vorm	Aktsiaselts
Aadress	Liivalaia 12, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	11269248
Registreerimise kuupäev ja koht	21. juuni 2006, Tallinn
Telefon	+372 888 2100
Faks	+372 888 2221
E-post	varakindlustus@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. Varakindlustus.

Nimi	Swedbank Support OÜ
Õiguslik vorm	Osaühing
Aadress	Liivalaia 8, 10118 Tallinn, Eesti
Registrikood	10425396
Registreerimise kuupäev ja koht	14. oktoober 1993, Tallinn
Telefon	+372 6131 422
Faks	+372 6131 404
E-post	firma@swedbank.ee
Veebileht	www.swedbank.ee

Põhitegevusala. IT-teenused.

3 Ülevaade Panga ja Grupi seisundist, tegevusest ja arengust ning Grupi finantstulemuste analüüs

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediiasutus, mille asukoht on Eestis.

Panga 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS-i, Swedbank Support OÜ-d, Swedbank Life Insurance SE-d, Swedbank P&C Insurance AS-i (edaspidi koos **"Grupp"** või **"Swedbank Eesti"**) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembri 2020 seisuga Panga aktsiate ainuomanik, ta on ühtlasi Panga emaettevõtte. Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse seetõttu Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruandes. Käesolevas aastaaruandes tähistab **"Swedbank Grupp"** või **"Swedbank"** Swedbank AB-d (publ) ja tema tütarettevõtteid.

Majanduskeskkond ja majanduslik väljavaade

2020. aastal tabasid COVID-19 pandeemia tõttu suured majanduslikud tagasilöögid paljusid riike. Eestis oli võrreldes mitmete teiste riikidega majandustegevuses väike langus. Kõige enam mõjutas pandeemia turismi- ja meelelahutussektorit. Tööhõive langus eelmisel aastal oli üks suurimaid Euroopa Liidus. Töötuse määra tõus oli suuresti tänu valitsuse toetusmeetmetele suhteliselt tagasihoidlik. Palgakasv aeglustus, kuid ei peatunud. Hinnad langesid ülemaailmse ja kohaliku tasandi vähese nõudluse tõttu, aga ka madalamate aktsiisimäärade tulemusel.

Laenuvõlv on aeglaselt taastumas. Hoiused kasvavad endiselt väga kiiresti, mis viitab ettevõtete ja eraiskute ettevaatlikkusele. Viivislaenu osakaal püsib väga madal ning ka maksepuhkuste osakaal väheneb kogu laenuportfelli lõikes.

Pikaajalised piirangud pidurdavad majanduskasvu ka 2021. aasta alguses ning eeldades, et COVID-19 viirus saadakse kontrolli alla, on majanduskasvu taastumist oodata alles aasta teisel poolel. Talvekuudel on oodata tööpuuduse mõõdukat kasvu, sest teise laine piirangud avaldavad mõju juba haavatavateks muutunud sektoritele. Eeldatavasti jätkub mõõdukas palgatõus ka 2021. aastal. Kuna inflatsioon jääb mõõdukale tasemele, jätkab majapidamiste ostujõud kasvamist. Majapidamiste nõudmiseni hoiuste kiire kasv viitab kuhjunud nõudlusele, mis suurendab majapidamiste aktiivsust nii pea, kui kindlustunne paraneb. Lisaks on oodata, et pensionisamba väljamaksed võimendavad IV kvartali SKP kasvu.

Swedbanki strateegiline suund

Aitame paljudel inimestel ja ettevõtetel luua paremat tulevikku. Kogu meie 200-aastase teekonna vältel oleme tugevalt järginud oma eesmärki. Alates algusaegadest oleme uskunud, et kõigil peavad olema võrdsed võimalused oma rahalise olukorra parandamiseks. Ka täna liigume sama eesmärgi suunas ning usume, et pakkudes oma koduturgudel klientidele igapäevaselt asjakohaseid nõuandeid, teenuseid ja tooteid, avaldame inimeste eludele ja ühiskonnale positiivset mõju.

Korras rahaasjadega jätkusuutlik ühiskond. Meie visioon põhineb veendumusel, et koostöös oma ulatusliku kliendibaasiga saame jätkata muudatuste juhtimist ning ühiskonda seeläbi märkimisväärselt mõjutada. Liigume ühiskonna poole, mis on jätkusuutlik pidades silmas keskkonnanalaseid, sotsiaalseid, rahalisi ja eetilisi aspekte. Usume, et jätkusuutlik pank, millel on jätkusuutlikud kliendid, aitab kaasa pikaajaliselt jätkusuutliku ühiskonna kujundamisele.

Muudame klientide rahaasjad lihtsamaks. Lubame oma klientidele, et nõustame neid lähtudes nende vajadustest, aitame

neil teha jätkusuutlikumaid otsuseid, pakume neile aktiivset tuge ja aitame keerulise muuta lihtsaks. Kliendid on meie edu alus ning me pakume neile väärtust ja tuge kogu nende eluea vältel.

Avatud, lihtne, hooliv. Meie väärtused moodustavad meie identiteedi ning on ettevõtte kultuuri aluseks. Oleme oma klientidele avameelne, aus ja usaldusväärne partner. Tagame selge, hõlpsasti mõistetava ja ligipääsetava panganduskogemuse. Oleme oma klientidele pühendunud, abivalmid ja tähelepanelikud nende vajaduste suhtes.

Meie alustalad. Alustalad on äärmiselt olulised ettevõtte eesmärgi, visiooni ja kliendilubaduse täitmiseks. Tagame töötajatele atraktiivse töökoha, mille kultuur on rajatud kaasatusele ja vastutuse võtmisele. Peame toimima kui tõhus, kasumlik ning nõuetele vastav pank ja finantsteenuste platvorm. Samuti on tähtis, et meil oleks standardne, töökindel ja kasvu võimaldav finantstaristu.

Jätkusuutlik väärtusloome klientide, sidusrühmade ja ühiskonna hüvanguks

Keskendume oma sidusrühmade jaoks jätkusuutliku väärtuse loomisele ning oleme seetõttu seadnud endale eesmärgiks tagada investeeritava kapitali konkurentsivõimeline tootlus, juhtival tasemel kulutõhusus, kindel riskijuhtimine ning suurepärase kliendikogemuse, pühendudes samal ajal tugevalt ka jätkusuutlikkusele.

Investeeritud kapitali konkurentsivõimeline tootlus ja juhtival tasemel kulutõhusus

Loomme aktsionäridele väärtust prognoositava, pikaajalise, kasumliku ja tõhusa kasvu teel. Kiirest kasvust enam väärtustame järjepidevat kasumlikkust, sest see tagab meie klientidele, omanikele ja ühiskonnale stabiilsuse ja prognoositavuse. Seega ei järgi me lühiajalisi turutrende ning hinnastame oma tooteid riski- ja kapitalinõuete põhjal. Tugevaid majandustulemusi aitab meil kindlustada ka kulutõhusus, mis on turu juhtival tasemel. See võimaldab meil järjepidevalt oma toodetesse ja kanalitesse investeerida ning pakkuda klientidele konkurentsivõimelisi hindu.

Kindel riskijuhtimine

Panga tegevuses on kindel ja usaldusväärne riskijuhtimine aluseks usalduse loomisele ja ettevõtte pikaajalisusele. See võimaldab meil oma tegevust finantseerida klientide hoiuste ja kapitalituru rahastuse kaudu, et laenata majapidamistele raha konkurentsivõimeliste hindade juures, ning seda isegi majanduslikult rasketel aegadel. Lisaks võimaldab see meil teha teadlikke ja usaldusväärseid otsuseid, tasakaalustades nii riske, tootlust ja turuosa. Digitaalsetele lahendustele üleminekul on meie eesmärgiks süsteemide kõrgel tasemel stabiilsus, ligipääsetavus ja infoturvet, et tagada pikaajalised kliendisuhted ja usaldus.

Rahaasjad klientide jaoks lihtsamaks

Loomme klientidele väärtust teenindades neid proaktiivselt, tehes aja- ja asjakohaseid pakkumisi, mille puhul on arvesse võetud klientide vajadused ja eelistatud kanalid. Keskendume stabiilsele taristule ja kindlale digivõimekusele, et tagada toodete ja teenuste ligipääsetavus ajal ja kohas, kus neid tarvis on. Klientidele kõrge väärtuse loomine on jätkusuutliku kasumlikkuse eeltingimus, samuti aitab see tagada, et meie kliendid valivad Swedbank Eesti kui usaldusväärse partneri oma rahaasjades.

Tugev pühendumus jätkusuutlikkusele

Tugev pühendumus jätkusuutlikkusele on Swedbank Eesti tegevuses väga tähtsal kohal. Toetame üleminekut keskkonnahoidlikule ühiskonnale oma süsinikjalajälje vähendamise teel, samuti oma investeeringute ning klientidele pakutavate finantseerimistegevuste ja -teenuste kaudu. Oleme jätkuvalt olulisel määral kaasatud ühiskonna ja kogukondade ellu ning võtame vastutuse oma struktuurse tähtsuse eest

finantssüsteemis, säilitades panga tugeva finantsseisundi, varade kõrge kvaliteedi ning tugeva kapitaliseerituse.

Ettevõtte areng COVID-19

COVID-19 pandeemia ja leviku ohjeldamiseks seatud riiklike piirangute tõttu osutus 2020. aasta keerukaks kõikjal maailmas. Koroonaviirus pani proovile tervishoiusüsteemi ülemaailmselt ja Eestis, häiris majandustegevust ning tõi kaasa olulisi muutusi inimeste sotsiaalses. Swedbank Eesti jätkas era- ja äriklientide ning kohaliku ühiskonna toetamist, et aidata ületada pandeemiast tingitud raskusi. Valitsuse kehtestatud piirangute kaudu mõjutas pandeemia paljusid meie kliente. 2020. aastal rakendasime erinevaid restruktureerimise ja toetusmeetmeid, samuti pakkusime ligi 10 700 eraklientidele ja 3 000 äriklientidele maksepuhkuse võtmise võimalust.

Aprillis allkirjastati suurimate turuosaliste poolt COVID-19-ga seotud äri- ja eraklientide laenutoodete restruktureerimistingimusi puudutav moratorium. Kõnealune moratorium hõlmas klientidele suunatud toetusmeetmeid, mis võimaldasid pakkuda kuni 12-kuulist maksepuhkust kodulaenu puhul ning kuni 6-kuulist maksepuhkust tarbimislaenu või liisingu puhul. Äriklientidele pakuti kuni 6-kuulist maksepuhkust. Swedbank Eesti jätkas klientide toetamist pandeemia mõjudest taastumisel ka pärast maksepuhkuste perioodi lõppemist, pidades sealjuures silmas klientide individuaalseid vajadusi.

Pakkusime tuge ka COVID-19 pandeemiast mõjutatud kaupmeestele. Võimaldasime maksepuhkust pangalt renditud makseterminalide osas ning aitasime ettevõtetel oma äritegevust e-kaubandusele ümber suunata, pakkudes kiiret, mugavat ja turvalist veebimaksete teostamist ning täiendades Swedbank Eesti pangalingi lahendust makse algatamise funktsiooniga. Samuti pakkusime nõustamist ja tuge meie veebimajutuse, digiturunduse ja logistika partneritelt – seda kõike selleks, et üleminek füüsilistelt müügikohtadelt internetikaubandusele toimiks lihtsalt ja sujuvalt.

Digitaalsed funktsioonid ja teenused

Swedbank Eesti on järjepidevalt keskendunud digikanalite kaudu klientide jaoks väärtuse loomisele. Tutvustasime internetipangas biomeetrilise isikutuvastuse võimalust, tänu millele saavad kliendid sõrmejälje või näotuvastuse abil sisse logida ning makseid kinnitada. Kliendid on uue lahenduse kiiresti kasutusele võtnud.

Maksevõimaluste lihtsustamiseks võttis Swedbank Eesti 2020. aastal kasutusele mitu uut makselahendust. Näiteks lõime valitud Android-seadmeid kasutavatele klientidele võimaluse maksta Google Pay teenuse abil. Lisaks tutvustas Swedbank Eesti nimemakseid, mille puhul seotakse kliendi pangakontoga tema telefoninumber, võimaldades nii teha reaajas ülekandeid vaid maksesaaja telefoninumbri põhjal. Samuti lahendasime ühe klientide levinuma mure – nimelt töömeeste turule uue maksete paketi, mis võimaldab teha piiramatult ülekandeid soodsas fikseeritud kuutasu eest.

Swedbank Eesti on järjepidevalt töötanud, et pakkuda lihtsaid vahendeid, mille abil kliendid saavad jälgida oma kulutusi ning seada kogumise eesmärgi. 2020. aastal tutvustasime „Minu eelarve“ lahendust, mis võimaldab klientidel saada struktureeritud ülevaate oma eelarvest ja kulutustest. Lisaks töömeeste turule „Rahakoguja“, mille abil kliendid saavad endale kogumise eesmärgi seada ja kasutada nendeni jõudmiseks „Rahakoguja“ konto automaatsete sissemaksete funktsiooni.

Kliendimugavus

Ühe peamise täiendusena kliendimugavuse vallas tutvustati 2020. aastal eraklientidele võimalust avada Swedbank Eesti konto interneti teel, võimaldades nii üle 18-aastastele isikutele ligipääsu panga teenustele (sealhulgas lapsele konto avamise võimalus) vaid kehtiva digitaalse isikutunnistuse abil, ilma et nad peaksid külastama pangakontorit. Arvestades COVID-19 tõttu

kehtestatud piiranguid, oli video teel konto avamine 2020. aastal eriti asjakohane.

Swedbank Eesti arendab proaktiivselt edasi oma lahendusi avatud panganduse vallas. Pärast avatud panganduse lahenduse tutvustamist SEB klientidele 2019. aastal, muutis Swedbank Eesti 2020. aastal selle kättesaadavaks ka neile Swedbank Eesti klientidele, kellel on konto LHV või Citadele pangas, võimaldades neil vaadata oma LHV või Citadele panga kontojääki ning algatada sealt makseid Swedbank Eesti internetipanga kaudu.

Et tagada klientide ja töötajate ohutus, muutis Swedbank Eesti 2020. aasta kevadel pangakontorites klienditeeninduse korraldust. Pea kõik kontorid jäid mõlema pandeemialaine ajal avatuks, kuid kliente teenindati eelneva broneeringu alusel. Broneeringute tegemise lihtsustamiseks võttis Swedbank Eesti kasutusele veebipõhise broneerimisvormi, mille abil saavad broneeringuid teha kõik soovijad, mitte ainult panga olemasolevad kliendid. Lisaks oleme viiruse leviku vähendamiseks rakendanud mitmeid ohutusmeetmeid, sealhulgas pleksiklaasist vaheseinte paigaldamine pangakontoritesse, panga ruumide ja sularahaautomaatide sagedasem puhastamine ning näomaskide ja muude isikukaitsevahendite jagamine klientidega kontaktis olevatele töötajatele.

Vastutustundlik äritegevus

2020. aastal suurendas Swedbank Eesti veelgi enam tähelepanu jätkusuutlikkusele, et pakkuda oma klientidele rohkem jätkusuutlikke valikuid, muuhulgas toodi turule mitu uut jätkusuutlikku pakkumist. Tulime turule taastuvenergia laenuga ning aitasime sellega eraklientidel rahastada päikesepaneelide ostmist ning äriklientidel päikesepaneelide, tuuleturbiinide ja soojuspumpade ostmist. Lisaks pakume eraklientidele nüüd ka kodu energiatõhususe laenu – uut laenuotodet, mille eesmärk on aidata kaasa eramajade energiatõhususe parandamisele.

2020. aastal laendasime jätkusuutliku liisingu pakkumist, mille eesmärk on julgustada kliente valida keskkonnasõbralikumaid ja madalama süsinikdioksiidiheitega autosid. 2019. aastal kehtis see pakkumine ainult uute autode puhul, kuid 2020. aastal laendasime pakkumist ka kasutatud autodele.

Alates Swedbank Grupi roheliste võlakirjade raamistikuga liitumisest 2019. aastal on Swedbank Eesti panustanud rohelisse laenuportfelli 107 miljoni euro ulatuses.

Swedbank Investeeringufondid töid 2020. aastal Eestis turule kolm passiivselt juhitud III samba pensionifondi, mis jälgivad ainult keskkondlikke, sotsiaalseid ja juhtimistavade seotud jätkusuutlikke kriteeriume (ESG) ning jätkasid vastutustundliku investimispoliitika tugevdamist teiste fondide osas.

Uurimised

2020. aastal tegi Swedbank seoses uurimistulemustega tihedat koostööd ametiasutustega erinevates regioonides.

Aastatel 2018 ja 2019 alustatud rahapesuga seotud juurdlused, mida viisid läbi Rootsi ja Eesti Finantsinspeksioon, lõpetati 19. märtsil 2020. Rootsi Finantsinspeksioon tegi Swedbankile hoiatuse ja 4 miljardi Rootsi krooni suuruse trahvi. Eesti Finantsinspeksioon tegi Swedbank Eestile ettekirjutuse, millega kohustas Swedbank Eestit rakendama rahapesu tõkestamise protsesside ja tavade tugevdamiseks kindlaid meetmeid. 23. märtsil esitas oma lõpliku uurimisarande rahvusvaheline advokaadibüroo Clifford Chance. Selles aruandes jõudis Clifford Chance järeldusele, et Swedbankil on rahapesuriskide juhtimisel esinenud tõsisid vajakajäämisi, kuid aastatel 2016–2019 on selles vallas juba tehtud märkimisväärsed parandusi. Eesti prokuratuur algatas kriminaalasja, mis põhines Eesti Finantsinspeksiooni poolt 2019. aastal läbiviidud kohapealse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kontrolli aruandel. Eesti prokuratuur ei ole teada andnud ajakavast seoses mistahes sanktsioonide alaste otsuste tegemisega. 2020. aasta

aastaaruande kinnitamise hetkel pole meil teavet selle kohta, et Grupile oleks selle menetluse raames esitatud kahtlustus.

2020. aastal keskenduti Rootsi ja Eesti Finantsinspektsiooni välja toodud vajakajäämistele kõrvaldamisele. Swedbank Grupi tegevuskava Swedbanki rahapesuriskide avastamise võimekuse tugevdamiseks kohandati mõnevõrra COVID-19 pandeemia tõttu, kuid see edeneb plaanipäraselt. Swedbank Eesti esitas 19. novembril 2020 Eesti Finantsinspektsioonile lõppraporti Finantsinspektsiooni 18. märtsi 2020 ettekirjutuse täitmiseks võetud meetmete kohta. Raportis käsitletakse kevades ettekirjutuses väljatoodud vajakajäämistele likvideerimist Swedbank Eestis. Kaheksa kuu jooksul viisime ellu 47 tegevust, mille tulemusel täiustati Grupi rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse raamistikku. 28. jaanuaril 2021 teatas Eesti finantsinspektsioon, et on koostanud hinnangu Swedbank Eesti poolt 19. novembril 2020. aastal esitatud lõppraportile, milles käsitleti rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise vajakajäämistele likvideerimist Swedbank Eestis. Eesti Finantsinspektsioon andis teada, et nad on hinnanud panga tegevused ettekirjutuse täitmisel piisavaks ning täiendavad tähelepanekud hetkel puuduvad.

Edasine töö rahapesu ja finantskuritegevuse ennetamise kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks jääb jätkuvalt üheks Swedbank Grupi prioriteediks. Swedbank on endale eesmärgiks seadnud olla finantskuritegevuse vastu võitlemisel teistele eeskujuks. Oleme pühendunud tõhusate protsesside rakendamisele ning püüdleme parimate rahvusvaheliste tavade poole.

Juhtimiskorraldus ja -kultuur

Eespool nimetatud uurimiste järel teostati Swedbank Grupis 2020. aasta jooksul juhtimiskorralduse hindamine, et tugevdada kontrolli ning tütarettevõtete positsiooni regulatiivsetele nõuetele vastavuse tagamiseks. Swedbank on üle vaadanud ka oma riskijuhtimisalase töö. Juhtimiskorralduse hindamise tulemustega seotud tegevused viiakse ellu 2021. aastal. 2021. aasta 1. veebruaril teatas Swedbank Grupi nõukogu, et on otsustanud luua uue Swedbank AB tütarettevõtte, mille peakontor saab olema Riias. Tegemist on valdusühinguga, mis koondab enda alla Eestis, Lätis ja Leedus tegutsevad tütarpanad. Meetmed tugevdavad nii Swedbanki Grupi grupisest juhtimiskorraldust kui ka Balti tütarpankasid. Juhtimismuudatused ei mõjuta Swedbanki kliente Eestis, Lätis, Leedus ega Rootsis.

2020. aasta teises kvartalis viis konsultatsioonifirma Oliver Wyman läbi ulatusliku ettevõttekultuuri analüüsi, mis kinnitas, et Swedbankil on positiivne ja sügavate juurtega ettevõttekultuur, millele on omased tugevad väärtused. Sellegipoolest on arenguruumi ja saadud hindamistulemused moodustavad vundamenti ulatuslikule tööle, mis on praegu käimas ja hõlmab kogu Swedbank Gruppi. Osa sellest tööst näeb ette selgitamist, mida juhtidelt oodatakse, samuti julgustatakse kõiki töötajaid võtma vastutuse oma isikliku arengu eest. Nii panustame jätkusuutlike töötajate, kliendisuhete ja tulemuste loomisesse.

Finantstulemused

Aruandeaasta kasum

Swedbank Eesti 2020. aasta aruandeaasta kasum ulatus 187,1 miljoni euroni, võrreldes 205,9 miljoni euroga 2019. aastal. Aruandeaasta kasum vähenes tulude languse ja kõrgemate krediitkahjumite tõttu.

Tulud kokku

Tulud kokku vähenesid eelmise aastaga võrreldes 17 miljoni euro võrra (4%) 389,7 miljoni euroni (2019: 406,7 miljoni eurot). Tulud kokku langesid peamiselt puhta teenustasutulu vähenemise tõttu.

Neto intressitulu ja muu sarnane tulu

Neto intressitulu ja muu sarnane tulu langes eelmise aastaga võrreldes 2,1 miljoni euro võrra (1%) 215,9 miljoni euroni. Languse peamiseks põhjuseks oli intressikulu kasv, samas kui suurenenud laenude maht mõjutas neto intressitulu positiivselt.

Neto teenustasutulu

Neto teenustasutulu oli 2020. aastal 73,7 miljoni eurot (2019: 80,8 miljoni eurot). Languse peamiseks põhjuseks oli COVID-19 piirangutest tulenev madalam kliendiaktiivsus.

Puhastulu kindlustustegevusest

Puhastulu kindlustustegevusest kasvas 1,2 miljoni euro võrra (2%), ulatudes 2020. aastal 73 miljoni euroni, võrreldes 71,8 miljoni euroga 2019. aastal. Kasvu toetas varakindlustus.

Muud tulud

Muud tulud langesid 8,2 miljoni euro võrra ning seda peamiselt Swedbanki Grupi siseste tulude vähenemise tõttu.

Üldhalduskulud

Üldhalduskulud kasvasid 2019. aastaga võrreldes 2,6 miljoni euro võrra (2%). Kulude kasv oli peamiselt tingitud personalikulude suurenemisest. Kulu-tulu suhe oli 2020. aastal 0,41 (2019: 0,38).

Krediitkahjumid

Krediitkahjumid ulatusid 2020. aastal 12,4 miljoni euroni (2019. aastal 1,9 miljoni eurot). Krediitkahjumite suhe netolaenuadesse oli 2020. aastal -0,15% (2019: -0,02%). Allahinnatud laenude maht oli 40 miljoni eurot, võrreldes 43,5 miljoni euroga 2019. aastal.

Maksud

Swedbank Eesti on üks suurimaid maksude ja regulatiivsete tasude maksjaid Eestis. Grupi 2020. aasta koondkasumiaruanne sisaldab 87 miljoni eurot (2019: 107 miljoni eurot) Eestis tasumisele kuuluvaid makse ja tasusid. Sellest 41 miljoni eurot (2019: 64 miljoni eurot) moodustavad ettevõtte tulumaks ja käibemaks, 36 miljoni eurot (2019: 33 miljoni eurot) tööjõumaksud ja 10 miljoni eurot (2019: 10 miljoni eurot) kohustuslikud tasud, sealhulgas hoiuste tagamise fondi maksed ja regulatiivsed tasud.

Laenud ja hoiused

Laenu

Laenumaht kasvas 2019. aastaga võrreldes 242 miljoni euro võrra (2,9%). Enim suurenesid eluasemelaenu, äri-laenu ja liisinguportfell. Swedbank Eesti laenude turuosa oli 2020. aasta 31. detsembri seisuga 40,4% (2019. aasta 31. detsembri seisuga 40,9%).

2020. aasta 24. juunil osales Swedbank Eesti Euroopa Keskpanga (EKP) sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide programmi kolmandas seerias (TLTRO-III) ning laenas 1 645 miljoni eurot 3-aastase tähtajaga ning ennetähtaegse tagasimakse võimalusega ühe aasta möödumisel kokkuleppel, alates 2021. aasta septembrist. Selle rahastamisvahendi eesmärk on toetada pangalaenu andmist kodumajapidamistele ja ettevõtetele, eriti väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes seisavad silmitsi koroonaviiruse puhanguga seotud häirete ja/või ajutise rahastuse nappusega, pakkuks pankadele soodsate laenu tingimustega pikaajalist rahastust. Nende operatsioonide intressimäärad võivad olla kuni 50 baaspunkti madalamad hoiustamise püsivõimaluse keskmisest intressimäärast ajavahemikul 24. juuni 2020 – 23. juuni 2022, kui need vastavad EKP kehtestatud laenu piirmääradele või sama madalad kui TLTRO-III ülejäänud perioodi jooksul hoiustamise püsivõimaluse keskmine intressimäär. Hoiustamise püsivõimaluse intressimäär on hetkel -0,50%.

Hoiused

Hoiuste maht suurenes eelmise aastaga võrreldes 1 491 miljoni euro võrra (16,4%). Kasvu toetas nii eraisikute kui ka ärisegment. Laenude-hoiuste suhe oli 2020. aasta 31. detsembri seisuga 80% (2019. aasta 31. detsembri seisuga 91%). Swedbank Eesti hoiuste turuosa oli 2020. aasta 31. detsembri seisuga 47,3% (2019. aasta 31. detsembri seisuga 47,7%).

Finantssuhtarvud

	2020	2019
	Grupp	Grupp
Omakapitali tootlus, %	10.2	12.0
Varade tootlus, %	1.4	1.8
Kulu/tulu suhtarv	0.41	0.38
Laenude/hoiuste suhtarv, %	80	91
Krediidikahjumite suhe netolaenuksesse, %	-0.15	-0.02
Kapitali adekvaatsuse määr, %	41.7	40.6

4 Peamised riskid

Swedbank Eesti määratluse kohaselt on risk ettevõtte sisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivate sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Grupi kasumile, omakapitalile või turuväärtusele.

Peamiste riskitüüpidega on määratletud:

- krediidirisk;
- likviidsusrisk;
- tururisk;
- operatsioonirisk;
- kindlustusrisk;
- vastavusrisk;
- muud riskid.

Detailsem teave peamiste riskide ning Eesti Panga ja Euroopa Keskpanka poolt kehtestatud usaldatavusnõuete täitmise kohta on toodud käesoleva aruande lisas 4.

5 Põhitegevusalad ja riskijuhtimise strateegia

Pank on ematähelepanu Grupile, mis tegeleb panganduse ning sellega seotud säästmis- ja varahaldustegevustega.

Grupi tegevuses on kesksel kohal riskide ennetamine ja juhtimine. Riskijuhtimine algab äritegevustest ja hõlmab kõiki meie töötajaid. Lisaks oleme selle täiendavaks juurutamiseks loonud ärisise riskijuhtimise üksuse. Eraldiseisev riskikorraldus tagab riskijuhtimise tõhusa ja Grupiülestele töökordadele vastava toimimise ning kaitseb seeläbi Panka ja Gruppi tahtmatute ja liigsete riskide võtmise eest. Detailsem teave riskijuhtimise kohta on toodud käesoleva aruande lisas 4.

6 Sisekontrolli struktuur ja teostus

Panga ja Grupi riskijuhtimisprotsess põhineb kolmel kaitseliinil:

- esimene kaitseliin viitab kõigile neile riskijuhtimistegevustele, mida teostavad tasandijuhid ja klientidega otseselt kokku puutuvad töötajad;
- teise kaitseliini tagavad sõltumatud riski- ja vastavuskontrolli funktsioonid;
- kolmandat kaitseliini teostab siseauditi funktsioon, mis viib juhtimise ja sisekontrollide süsteemi kohta läbi sõltumatuid perioodilisi analüüse.

Riskijuhtimise struktuur on kooskõlas Swedbank Grupi põhimõtetega, mille kohta leiab täpsemat teavet veebilehelt: <https://www.swedbank.com/investor-relations/risk-and-capital-adequacy/risk-management.html>.

7 Sotsiaalne vastutus ja keskkonna mõjud

Oma mittefinantstegevuses keskendub Grupp mitmele valdkonnale – oma oskusteabe ja kogemuste jagamisele avalikkusega, sotsiaalse, majandusliku ja keskkondliku jätkusuutlikkuse aspektide äriprotsessidesse kaasamise tugevdamisele ning pangandustegevuste otseste ja kaudsete keskkondlike mõjude vähendamisele.

Jätkusuutlikkus

Kliimamuutuste, digitaliseerimise ja pandeemia mõjud on toonud tähelepanu keskpunkti ülemineku uuele reaalsusele ja sellega kohanemise olulisuse. Meie jätkusuutlikkusega seotud töö on organiseeritud just seda silmas pidades ning see on loomulik osa Swedbank Eesti tegevusest, et luua väärtust panga klientidele, töötajatele, omanikele ja ühiskonnale.

Swedbank Eesti töö seoses ÜRO vastutustundliku panganduse põhimõtetega ühinemise ning pühendumusega Pariisi lepingu ja ÜRO säästva arengu eesmärkidele jõudis 2020. aastal tegevusfaasi, kus neid põhimõtteid ka rakendatakse.

Swedbank Eesti keskendub nendele ÜRO säästva arengu eesmärkidele, kus soovime luua kõige suuremat positiivset mõju. Neile kuuele eesmärgile keskendudes on meil võimalik aktiivselt kaasa aidata reaalse muutuste loomisele:

- 4. eesmärk: kvaliteetne haridus – tagada kõigile kaasav ja kvaliteetne haridus.
- 5. eesmärk: sooline võrdsuslikkus – saavutada sooline võrdsuslikkus ning lõpetada diskrimineerimine.
- 8. eesmärk: tööhõive ja majanduskasv – edendada kõrgemat tootlikkust, innovatsiooni, ettevõtlikkust ja töökohtade loomist.
- 12. eesmärk: säästev tarbimine ja tootmine – tagada loodusvarade ja kaupade vastutustundlik kasutus.
- 13. eesmärk: kliimamuutuste vastased meetmed – võtta kiiresti kasutusele meetmed kliimamuutuste ja nende mõjuga võitlemiseks.
- 16. eesmärk: rahumeelsed ja kaasavad ühiskonnad – toetada rahumeelseid ja kaasavaid ühiskondi kestliku arengu saavutamisel.

Swedbank lisati Dow Jonesi jätkusuutlikkuse indeksi 2020. aasta edetabelisse. Tegemist on ühe maailma hinnatuima jätkusuutlikkuse ja vastutustundliku äritegevuse edetabeliga. Igal aastal koostatakse indeksi põhjal maailma kõige jätkusuutlikumate ettevõtete edetabel ning Swedbank Grupi ja Swedbank Eesti lisamine tõendab panga tõhusat ja järjepidevat tööd keskkonna, majanduse ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse valdkonnas.

Lisainfo Swedbank Eesti jätkusuutliku tegevuse kohta on avalikustatud Swedbank Grupi 2020. aasta aastaaruande mittefinantsalase aruandluse osas <https://www.swedbank.ee/about/sustainability>.

Fookus kliimamuutustel

Kliimamuutused kujutavad ühiskonna jaoks tõsist väljakutset, millega tuleb rinda pista ka kõigil ettevõtetel. Swedbank Eesti panustab taastumatute maavarade jätkusuutlikku kasutusse ning kasvuhoonegaaside vähendamisse kõigi oma äritegevuste kaudu. Ka äriotsuste tegemisel võtame kliimamuutusi ja ressursitõhusust olulisel määral arvesse. Teadvustame, et Eesti suurima pangana on meil kohustus suunata oma kapitalivoogusid nii, et need aitavad kaasa üleminekule jätkusuutlikumale majandusele, aidata ettevõtetel kohaneda kliimamuutustega ning teha selleks vajalikke muudatusi, julgustades ettevõtteid jätkusuutlikkuse integreerimisel oma ärimudelisse. Oma tegevusega on Swedbank Eestil nii otsene kui kaudne mõju, s.t otsene mõju on pangal enda tegevuse kaudu ning kaudne mõju oma klientide, nende ettevõtete ning toodete ja teenuste kaudu.

Swedbanki tegevusel on kliimale otsene mõju, seda peamiselt reisimise ja panga hoonete energiatarbimise näol. Swedbank Eesti on seadnud eesmärgiks vähendada ressursside tarbimist ning toetada üleminekut jätkusuutlikumale energiatarbimisele. Ajavahemikul 2010–2020 vähendas Swedbank Eesti oma otsesete kasvuhoonegaaside heitmeid 89 protsenti. Selle languse taga on reisimise ja energiakulude vähendamiseks tehtud märkimisväärsed jõupingutused. Ülemaailmse pandeemia tõttu vähendasime reisimist, energiatarbimist ja jäätmete tootmist, samuti alustasime oma majades prügi sorteerimist ja võtsime kasutuselt lauaalused prügikastid. Oma ruumide kütmiseks kasutame 100% rohelist energiat. Täienduseks neile jõupingutustele maksab Swedbank Eesti kogu oma kasvuhoonegaaside heitkoguse süsinikuheite tasakaalustamise eest kompensatsiooni. Lisaks on Swedbank Eesti seotud grupiülese kliimaeesmärgiga vähendada meie enda kasvuhoonegaaside heitkogust veel 60% võrra aastatel 2019–2030.

Swedbank Eesti teeb tööd selle nimel, et muuta kõik panga tooted ja investeeringud järk-järgult keskkonnasõbralikuks. Täiendavat infot leiad „Vastutustundliku äritegevuse“ peatükist „Ettevõtte arengu“ osa alt.

Swedbank Eesti järgib kliimaga seotud finantsteabe avalikustamise töörühma (TCFD) soovitusi kui konkreetset abivahendit teadlikkuse suurendamiseks kliimaga seotud riskide ja võimaluste kohta praegusel ebakindlal ajal. Swedbank Eesti tegi aasta vältel tööd TCFD soovitusete tutvustamisel ning alustas oma töötajate kliimakoolituse läbi viimist.

Rõhutades jätkusuutlikkuse teema olulisust lõime panga veebilehele ja siseveebi jätkusuutlikkuse alamlehed, mis kirjeldavad nii meie fookusi kui ka eesmärgi jätkusuutlikkusega seotud probleemide käsitlemisel.

Ühiskonda panustamine

Ettevõtluse, hariduse ja jätkusuutliku ühiskonna edendamine on Swedbank Eesti peamised eesmärgid kogukondades, kelle jaoks me tegutseme. Algatame projekte, mis vastavad ühiskonna tegelikele vajadustele ja on kooskõlas meie igapäevaste tegevustega.

COVID-19 leviku tõttu olime sunnitud muutma oma heategude suve korraldust. Alates 2015. aastast oleme oma annetustegevust täiendanud tiimipõhiste heategudega ning 2016. aastast anname kõigile töötajatele igal aastal kaks tasuta tunde vaba päeva erialaseks vabatahtlikuks tegevuseks ning tiimi heateoks. Kuigi möödunud aastal oli osalejaid 13,8% vähem kui 2019. aastal, oli töötajate kaasatus tavatuid olusid arvestades siiski väga hea. 2020. aastal tegi 970 swedbankurit kokku 106 heategu üle kogu Eesti, investeerides nii oma aega kogukondade heaks. Populaarseimate tegevuste hulka kuulusid terviseradade hooldustööd ja vabatahtlik tegevus spordiüritustel, näiteks Rally Estonia korraldamisel. Samuti aitasid meie meeskonnad värvida Maarja Küla ratastoolirada traditsioonilistes rahvarõivaste värvides, hoolitseda swedbankurite poolt Eesti 100. aastapäevaks loodud tammiku eest, meisterdada vähihaigetele lastele vaprushelmeid ja salvestada pimedatele audioraamatuid.

Aja annetamise alla kuulub ka erialaste oskuste jagamine – seetõttu võtsime 2020. aastal osa 67 külaliskoengust ja töövarjutamisest, enamikel juhtudel „Tagasi Kooli“ algatuse kaudu, mille kaasasutajate hulgas on ka Swedbank. Samuti aitate vähendada ebavõrdsust koolides. „Noored Kooli“ viib uusi inspireerivaid õpetajaid suurima väljalangejate arvuga koolidesse. Möödunud aastal osales „Noored Kooli“ tegevuses rekordarv õpetajaid: 38 uut õpetajat alustas 2-aastast programmi koolides üle kogu Eesti. 2020. aasta novembris pühendasime ühe värbamiskampaania uute loodus- ja reaalinete (STEM) taustaga õpetajate leidmiseks. Kampaania raames esitati 92 avaldust, enam kui 80% taotlejatest olid valmis õpetama vähemalt ühte STEM-ainet. Täna on Eestis 184

„Noored Kooli“ vilistlast, kellest 78% töötab jätkuvalt haridussektoris.

2020. aasta möödus pandeemia tähe all, mistõttu tuli meilgi kohaneda. Jätkasime täies mahus kõigi oma käimasolevate ühiskondlike partnerlusprojektidega ning kohandasime kavandatud ürituste formaate. Toetasime mitmeid täiendavaid algatusi, et aidata meie kogukondadel taastuda. Üheskoos Heateo Sihtasutusega algatasime annetuskampania „Ma armastan aidata“ annetuskampania, mis oli suunatud heategevusorganisatsioonidele, mis aitavad kriisiga toime tulla. Koos Prototroni ja teiste organisatsioonidega toetasime ja aitasime korraldada häkatoni „Hack the Crisis for Youth“, kus osales 200 õpilast. Lisaks annetas Swedbank Eesti Toidupangale 50 000 eurot, et aidata sel keerulisel ajal enim puudustkannatavaid inimesi. Detsembris andsime oma töötajatele võimaluse valida omale südamelähedaseim heategevusorganisatsioonide seast, mis aitavad kriisi tagajärgi leevendada. Selle tulemusel toetas Swedbank Eesti vabaihendusi Peaasjad ja VAAB ning Eesti Lastekaitseliidu projekti „Arvuti igale koolilapsele“ kokku 20 000 euroga.

Swedbank Eesti ja Heateo Sihtasutus on alates 2008. aastast aidanud meie „Ma Armastan Aidata“ annetuskampania kaudu kaasa tasakaalustatud annetuskultuuri arendamisele. See platvorm koondab üle 50 vabaihenduse, kellele inimesed saavad annetada oma raha ja preemiapunkte. Möödunud aastal kasvasid Eesti inimeste annetused (kogusumma 340 267 eurot) 2019. aastaga võrreldes 55%. Lisaks annetasid meie kliendid annetuskampanias vabaihendustele rekordilise summa (151 129 eurot) eest preemiaprogrammi punkte. 2020. aastal korraldasime 4 annetuskampaniat, neist edukaim oli jõulukampania (mis tõi üle 80 000 euro väärtuses annetusi), mille raames keskenduti lapsi, vanureid ja varjupaigaloomi abistavatele heategevusorganisatsioonidele. 1. detsembril korraldasime rahvusvahelise annetamise päeva raames juba teist korda annetustalgud. Kampania tulemusel annetasid Eesti elanikud 53 248 eurot, millele Swedbank lisas 40 000 eurot. Tegemist on rekordsummaga, mis meie annetuspaltvormi kaudu ühe päeva jooksul kogutud.

Uuendustele ja ettevõtlusele pühendunud pangana peame oluliseks uute ideede toetamist. Swedbank Eesti, Teaduspark Tehnopol ja Tallinna Tehnikaülikooli koostöös loodud Eesti esimene prototüüpide rahastu Prototron toetab idufirmasid rahaliselt esimese töötava tootenäidise valmistamisel. 2020. aastal laekus meile 790 avaldust kahes taotlusvoorus, kus 7 Swedbanki töötajat olid nii eelhindajad, mentorid kui ka lõpphindajad. Laekunud avalduste hulgast toetasime üheskoos partneritega 12 meeskonda 162 000 euroga. 2020. aasta lõpu seisuga on Prototron rahastanud 86 meeskonda 1 048 000 euroga. Aitamaks uusi ideid ellu viia, toetab Swedbank Baltikumi suurimat startup festivali sTARTUp Day'd. sTARTUp Day kaaskorraldajate ridadesse astusime juba 2019. aasta suvel. See võimaldab meil toetada uusi äriideid ning panna alus tihedamale koostööle start-up kogukonnaga. 2020. aastal osalesime esimest korda noorte sotsiaalse ettevõtluse programmi Changemakers tegevuses. Samuti toetas Swedbank Eesti noortekonverentsi „Lahe Koolipäev“ ja andis välja noorte tunnustuskampania auhinna „Hea eeskuj“.

Augustis tähistasime Eesti Terviseradade 15. aastapäeva, mille kaasasutajate ridades on ka Swedbank Eesti. Julgustamaks veelgi rohkem inimesi terviseradel sportima ja värsket õhtu nautima, organiseerisime möödunud aastal oma töötajale ja avalikule üldsusele mitu liikumisväljakutset. Lisaks avalikustasime Kantar Emori uuringu tulemused, mille kohaselt on 34% eestlastest Eesti terviseradu juba külastanud, lisaks neile märkis 23% küsitletutest, et külastavad terviseradadeid, aga pole kindlad, kas need kuuluvad Eesti Terviseradade võrgustikku. Eesti Terviseradade osutusid ka meie kaasava eelarve kampania võitjaks. Nimelt oli kõigil huvilistel veebruaris võimalus hääletada algatuse poolt, mis peaks nende arvates saama 20 000 eurot lisarahastust. Oma idee lisarahastuse abil ühiskonnale väärtuse

loomiseks esitasid viis organisatsiooni, mille Swedbank Eesti omal ajal asutas ning toetab senini. Kokku hääletas ligi 6000 inimest ja enim hääli sai Eesti Terviseradade idee tuua koolidesse ja lasteaedadesse 50 siseterviserada. Siseradade loomise vastu tunti märkimisväärt huvi – sügisel saatis avalduse 400 kooli ning lasteaeda, neist 50 said siseraja 2021. aasta alguses.

8 Jätkusuutlik töötaja

2020. aastal keskendusime töötajate motivatsiooni toetamisele kuues peamises valdkonnas: heaolu töö, kriitiliste kompetentside arendamine, talendijuhtimise tugevdamine, mitmekesisuse suurendamine, juhtimiskultuuri arendamine ja tööandja brändi atraktiivsuse säilitamine. COVID-19 pandeemia tõttu panime muu arendustegevuse kõrval suurt rõhku sobivate tööviiside rakendamisele ja töötajate hea tervise säilitamisega seotud tegevustele. Tänu jätkuvalt tööle töötajate rahulolu vallas, kasvas töötajate motiveeritus ning langes vabatahtlik tööjõu liikuvus.

Tööviisid COVID-19 pandeemia ajal

COVID-19 pandeemia ajal toimunud muudatuste tõttu tegi 50%-60% Swedbank Eesti töötajatest 2020. aasta vältel kaugtööd kodukontoris, kasutades oma tööülesannete täitmiseks digikanaleid. Ergonoomilise töökeskkonna tagamiseks ja töötajate toetamiseks muretseti kodukontoritesse täiendavaid töövahendeid. Klienditeenindajate töökeskkonnas rakendasime täiendavaid turvameetmeid, sealhulgas töötajate hajutamine, vahetustega töö, maskide ja visiriide kasutamine.

Töötajate heaolu ja jätkusuutlikkus

Vaimse tervise vallas pakkusime töötajatele võimalust läbida erinevaid koolitusi (sealhulgas nii enesejuhtimise kui ka tiimitöö valdkonnas), et tagada töökeskkond, mis toetab vaimse tervise hoidmist, ning aidata kaasa ohumärkide äratundmisele.

Lisaks tegime kevadel algust liikumiskampaaniaga, jagasime kasulikku teavet kontori ergonoomika ja füsioteraapia kohta ning tiimidele ideid motivatsiooniüritusteks #suvelkoos sarja raames.

Rakendasime muidki ennetavaid meetmeid. Näiteks pakkusime töötajatele immuunsüsteemi tugevdavaid toidulisandeid. Haiguste leviku piiramiseks ja töötajate jätkusuutlikkuse säilitamiseks alustasime haiguspäevade hüvitamist alates esimesest haiguspäevast, et töötajad saaksid juba esimeste haigusnähtude korral kiiresti aja maha võtta ja ravile keskenduda. Lisaks pakume tuge töötajale, kel on tarvis võtta pikaajaline haigusleht.

Muutsime ennetava tervisekontrolli põhimõtteid. Tööandjana on see hea võimalus panustada oma töötajate tervise hoidmisesse ja parandamisesse. Lisaks tavapärastele protseduuridele sisaldavad meie tervisekontrolli pakettid vaimse tervise testi, füsioterapeudi konsultatsiooni ja D-vitamiini analüüsi. Eelmainitud teenused on vajalikud probleemide ennetamiseks ja varajaseks avastamiseks.

2020. aasta suurendas oluliselt töövõimaluste paindlikkust. See tähendab töötaja, -koha ja -koormuse paindlikkust, mis omakorda aitavad arendada jätkusuutliku töötaja kontseptsiooni.

Talendijuhtimine

Pandeemia tõttu keskendusime 2020. aasta esimesel poolel peamiselt sellele, et suudaksime jätkuvalt värvata parimaid talente. Olukorrast tulenevalt viisime kõik värbamised digikanalitesse ja pöörasime veelgi enam tähelepanu sisseelamisprotsessile, et tagada edukas töö alustamine kodukontoris ning suurepärase töötajakogemus. Samal ajal jätkasime Swedbank Eesti kui tööandja nähtavamaks muutmist, et värvata parimaid talente, toetada oma olemasolevate töötajate karjääriplaneerimist ja sisemist tööturгу ning tagada strateegilised kompetentsid ja asjakohastele eeskirjadele vastamine.

Septembris anti Swedbank Eestile kaks uut digimärgist. Tööandja brändingu nõustamisfirma Instar korraldas üliõpilaste seas uuringu, mille alusel koostatud pingereas jäi Swedbank Eesti üldarvestuses seitsmendale kohale ning majandustudengite pingereas neljandale kohal. Ka CV-online parimate tööandjate uuringus tuli Swedbank Eesti 2020. aastal seitsmendale kohale. Esimesed kümme said tunnustuseks vastava märgise.

2020. aastal võeti tööle 465 uut töötajat, neist 41% värvati uutele ametikohtadele ning 59% asusid juba olemasolevatele positsioonidele. 27% värvatutest asus tööle kliendinõustamise vallas, 27% IT- ja andmevaldkonnas, 14% tugifunktsioonide vallas, 18% AML/KYC alal, 7% riski ja vastavuskontrolli tiimides ning finants- ja analüütika valdkonnas. Väline värbamisprotsess kestis keskmiselt 57 päeva, sisemine värbamisprotsess aga 35 päeva.

Kompetentside tagamiseks algatasime mitmeid tippspetsialistidele mõeldud haridusprogramme ja juhtide järelkasvuprogramme ning jätkasime sisseelamisprotsessi uuendamist, et suurendada uute tulijate kaasatust juba esimesest tööpäevast.

Koostöö ülikoolidega ja järelkasv

Koostöös Tartu Ülikooli Teaduskooliga tõstisime koolinoorte hulgas teadlikkust matemaatika õppimise olulisusest ja rääkisime sellest, kuidas matemaatika teadmised tulevikus tööalaselt kasuks tulevad. Tallinnas ja Tartus toimunud kahepäevasel üritusel "Matemaatika panganduses" osales üle 100 õpilase 10.-12. klassist. Samuti suurendasime oma kohalolekut Tartu Ülikoolis, nimelt kolisime osa oma Tartu kontorist Delta hoonesse ja osalesime sealsetes koostööprojektides: võtsime osa teadusprojektidest, toetasime õppekvaliteeti täiustamist ning pakkusime tudengitele praktika- ja töövõimalusi.

Veel alustasime 2020. aastal koostööprojekti Tallinna Tehnikaülikooliga, kus üliõpilased löid Swedbanki AR (liitreaalsuse) mängu, mida kasutatakse erinevatel konverentsidel tööandja brändingu vahendina. Õpilasi toetasid Swedbank Eesti, TalTech XR keskuse spetsialistid ja teised liitreaalsuse spetsialistid. Nii said õpilased võimaluse osaleda projektis, mis õpetas neile, kuidas IT-projekte päriselt läbi viiakse.

Sarnaselt varasematele aastatele pakkusime õpilastele tööalaseid võimalusi ülipopulaarse Kick Start praktikaprogrammi raames. Suvisesse praktikaprogrammi kandideeris 980 inimest ning erinevatesse üksustesse valiti kokku 58 osalejat: neist 10 sooritas programmi regioonides; 72% osalejatest olid naised ja 28% mehed; 41% neist läbisid praktikaprogrammi finants- või analüütika valdkonnas, 31% kliendinõustamise alal, 12% tugifunktsioonide vallas, 9% IT ja 7% AML/KYC alal. Programmi lõppedes jäi Swedbank Eestisse tööle 55% osalistest.

Töökohtade loomine regioonidesse

2020. aastal keskendusime jätkuvalt töökohtade loomisele regioonidesse, kuna see on tähtis nii meie klientidele kui ka töötajatele. Toetasime regioonidesse värbamist mitme pangasisese ja -välise sotsiaalse kampaaniaga, mille raames tutvustasime erinevaid pangakontoreid regioonides ja sealseid töötajaid. 2020. aastal palkasime regioonidesse 47 mittekohalike klientidega seotud töötajat: 22 neist asusid uutele töökohtadele ning 25 olemasolevatele positsioonidele. Kokku töötab väljaspool pealinna 543 Swedbank Eesti töötajat, neist 409 sellisel ametikohal, mis ei ole otseselt seotud antud piirkonna klientidega.

Mitmekesisus

2020. aastal viisime läbi viiest õppemoodulist koosneva Mitmekesisuse Akadeemia, kuhu kutsusime osalema teisi ettevõtteid Eestis. Akadeemia eesmärk on tõsta ühiskonnas üldist teadlikkust mitmekesisusest teadmiste ja kogemuste jagamise kaudu. Mitmekesisuse Akadeemia tegevuses keskenduti soolisele tasakaalule, palgalõhele, stereotüüpsele mõtlemisele ja juhtimisele.

9 Viited ja lisaselgitused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta

Oluline lisainfo on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ja lisades.

10 Sündmused pärast bilansipäeva

Asjakohane informatsioon on esitatud lisas 36.

11 Grupi tegevuste plaanid

Täiendatud strateegiline fookus

Määrasime kindlaks neli fookusvaldkonda üle kogu Swedbank Grupi:

Fookus põhitegevusel

Swedbank Eesti keskendub tugeva ja kasumliku põhitegevuse kasvule Eestis. Grupp teenindab põhitoodete segmendis (laenamine, rahastamine, hoiustamine, kindlustus ja igapäevapangandus) peamiselt erakliente ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid. Muuhulgas kasutatakse klientide vajaduste täitmiseks erinevaid partnerlus- ja koostööprojekte. Swedbank Eesti põhitegevuses on oluline osa ka jätkusuutlikkusel – me jätkame jätkusuutlikkuse vallas juhtpositsioonil tegutsemist.

Fookus põhialustel

Swedbank Eesti põhitegevuse tugevuse ja kasumlikkuse tagamiseks peab panga vundament olema stabiilne ja vastupidav; nii kindlustame aktsionäridele pikaajalise väärtuse. Seetõttu on strateegiliselt oluline keskenduda põhialustele, mis on seotud õigusaktidele vastamise, sisemise juhtimiskorralduse ja kontrolliga, stabiilse ja vastupidava tehnoloogiataristu ning töötajatele atraktiivse töökohta tagamisega, mille kultuur on rajatud kaasatusele ja vastutuse võtmisele. Need valdkonnad on olulised Swedbank Eesti tegevusloa, kindla riskijuhtimise, klientide usalduse ja rahulolu, töötajate kaasatuse ning kulutõhususe tagamiseks, kuid on keskse tähtsusega ka teistes valdkondades oluliste muutustate elluviimise seisukohast.

Fookus kliendiväärtuse loomisel

Swedbank Eesti on kliendikeskne pank, millele annab konkurentsieelise võimekus luua klientidele väärtust vastavalt nende personaalsetele vajadustele ning see, et oleme füüsiliste teeninduskohtadega juhtiv digitaalne pank. Meie edu põhineb pikaajalistel suhetel ja pakkumistel, mis võimaldavad klientidel usaldada Swedbank Eestit kõigis oma rahaasjades. On äärmiselt oluline olla tulevikuski klientidele atraktiivne valik ning tagada, et Swedbank Eesti vastab klientide ootustele ja on usaldusväärne partner kogu kliendi eluea vältel. Selleks keskendume kliendisuhetele ning kliendikesksest mõtteviisist lähtuvalt kliendikogemusele. Nii saame täita oma kliendilubaduse, mis näeb ette, et „muudame rahaasjad lihtsamaks“ ning klienditeekonna vaates keskendume proaktiivsusele, nõustamisele, jätkusuutlikkusele ja lihtsusele.

Fookus tegevuse tulemuslikkusel

Meie eesmärk on vähendada keerukust, ühtlustada tooteid ja pakkumisi ning suurendada protsesside ja tööviiside tõhusust, et lihtsustada klientide rahaasju ning realiseerida investeringute ja ressursside väärtust. Uus tehnoloogia ja automatiseerimine on peamiseks vahendiks nende ülesannete tõhususe ja võimekuse suurendamisel, millega loome kõige enam lisaväärtust. See võimaldab Swedbank Eestil teenindada kasumlikult oma kliente, võimendada mastaabiefekti ja vastata edaspidigi klientide ootustele.

12 Finantsriskide juhtimine

Grupp juhib finantsriske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kirjeldatud viisil. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on määratletud finantsriski juhtimise eesmärgid ning riskide maandamiseks rakendatud meetmed, samuti krediidi- ja tururiskide ulatus Grupis.

13 Kapitali adekvaatsuse analüüs

Kapitali adekvaatsuse nõue on õigusaktides sätestatud miinimum kapitali nõue, defineeritud kui panga omavahendite hulk sõltuvalt panga võetavatest riskidest. Grupi kapitali adekvaatsuse nõue põhineb ELi kapitalinõuete määrusel (CRR).

Kapitalinõuete määruuse raames peab panga kogukapital olema võrdne vähemalt 1. samba (Pillar 1) krediidi-, turu- ja operatsiooniriski kapitalinõuete summaga, sealhulgas kombineeritud kapitalipuhvrid ja 2. samba lisakapitalinõuded (Pillar 2 requirement, P2R) ja –soovitused (Pillar 2 guidance, P2G). Swedbank Eesti miinimumkapitalinõuded vähenesid eelmise aastaga võrreldes 100 baaspunkti võrra (seoses süsteemse riski puhvi eemaldamisega) ning nendeks on esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarv (s.o esmased omavahendid võrrelduna koguriskipositsiooniga) 11,0% ja kogukapitali adekvaatsuse suhtarv (s.o omavahendid kokku võrrelduna kogu riski positsiooniga) 15,5%.

2020. aasta 31. detsembril olid nii Swedbank Eesti esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarv kui kogukapitali adekvaatsuse suhtarv 41,7% (2019. aasta 31. detsembril 40,6%). Seega on Swedbank Eesti kapitaliseeritud tugevalt üle kapitalinõuete. 2020. aasta lõpus oli Swedbank Eesti finantsvõimenduse määr 10,5% (2019. aasta lõpus 13,4%).

2020. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis (SREP) leiti, et Swedbank Eesti on piisavalt kapitaliseeritud ja suudab ka edaspidi täita regulatiivseid kapitalinõudeid.

Täiendav info Swedbank Eesti kapitaliadekvaatsuse kohta on avalikustatud kolmanda samba (Pillar 3) riski juhtimise ja kapitaliadekvaatsuse 2020. aasta raportis Swedbank Grupi veebilehel www.swedbank.com.

	Konsolideeritud tulemus	
Kapitali adekvaatsus	2020	2019
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 704	1 538
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 704	1 538
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 704	1 538
Koguriskipositsioon	4 082	3 793
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	41.7%	40.6%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	41.7%	40.6%
Koguomavahendite suhtarv, %	41.7%	40.6%

	Konsolideeritud tulemus	
Kapitali adekvaatsus	2020	2019
Grupi omakapital finantsseisundi aruandes	1 734	1 541
Kindlustusettevõtete dekonsolideerimine	0	26
Täiendavad väärtuse korrigeerimised ¹	-3	-1
Immateriaalsed varad peale edasilükkunud tulumaksu kohustusi	-1	-1
Sisereitingute meetodi järgne eraldiste puudujääk oodatava kahjuga võrreldes	-22	-27
CET1 kapitali täiendavad mahaarvamised (artikkel 3 CRR)	-4	0
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 704	1 538
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 704	1 538
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 704	1 538
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, standardmeetod	62	49
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, sisereitingute meetod	224	215
Tururiskide miinimumkapitalinõuded	0	0
Kauplemisportfell	0	0
sellest muud riskid peale VaR-i ja SVaR-i	0	0
Operatsiooniriskide miinimumkapitalinõuded	40	39
Täiendavate riskiga kaalutud varade (artikkel 3 CRR) miinimumkapitalinõuded	0	0
Miinimumkapitalinõuded kokku ²	326	303
Krediidiriskide riskiga kaalutud varad	3 571	3 303
Koguriskipositsioon tururiski puhul	2	2
Koguriskipositsioon kredidiväärtuse korrigeerimise (CVA) puhul	4	2
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul	505	486
Täiendavad riskiga kaalutud varad (artikkel 3 CRR)	0	0
Koguriskipositsioon	4 082	3 793
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	41.7%	40.6%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	41.7%	40.6%
Koguomavahendite suhtarv, %	41.7%	40.6%

	Konsolideeritud tulemus	
Kapitalinõuded, % riskiga kaalutud varadest	2020	2019
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1 kapitali) nõuded koos puhvritega	11.0%	13.0%
sealhulgas CET1 miinimumkapitali nõue	4.5%	4.5%
sealhulgas kapitali säilitamise puhver	2.5%	2.5%
sealhulgas vastutsükliline kapitali puhver	0.0%	0.0%
sealhulgas süsteemse riski puhver	0.0%	1.0%
sealhulgas muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver	2.0%	2.0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite kulu ¹	2.1%	3.0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite nõue	1.1%	2.0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite prognoositav tase	1.0%	1.0%
Esimese taseme (Tier 1) täiendavate omavahendite miinimumkapitalinõue ²	1.9%	1.5%
Teise taseme (Tier 2) miinimumkapitalinõue ³	2.5%	2.0%
Kapitalinõuded kokku	15.5%	16.5%

¹ Teise samba (Pillar 2) tasu on määratud 2020. aasta järelevalve ja hindamisprotsessi (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) raames.

² Esimese taseme (Tier 1) täiendavate omavahendite (AT 1) mõju miinimumkapitalinõude täitmisele ei saa ületada piirmäära, s.o 1.9%.

³ Teise taseme omavahendite (Tier 2 kapital) mõju miinimumkapitalinõude täitmisele ei saa ületada piirmäära, s.o 2.5%.

13 Oma aktsiate tagasiostmine

Pank ei oma enda aktsiaid ning ei müünud ega otnud neid aruandeperioodil. Ka tütarettevõtjad ei omandanud ei Panga ega oma aktsiaid.

14 Aktsiakapital

	ISIN kood	Aktsiate arv, tk	Nimiväärtus, EUR	Koguväärtus, EUR	Osalus aktsiakapitalis (%)
Registreeritud aktsiad	EE0000001063	85 000 000	1	85 000 000	100,0
Kokku:		85 000 000		85 000 000	100,0

Aktsiate omanikul on kõik Eesti Vabariigi seadustega kehtestatud õigused ja kohustused.

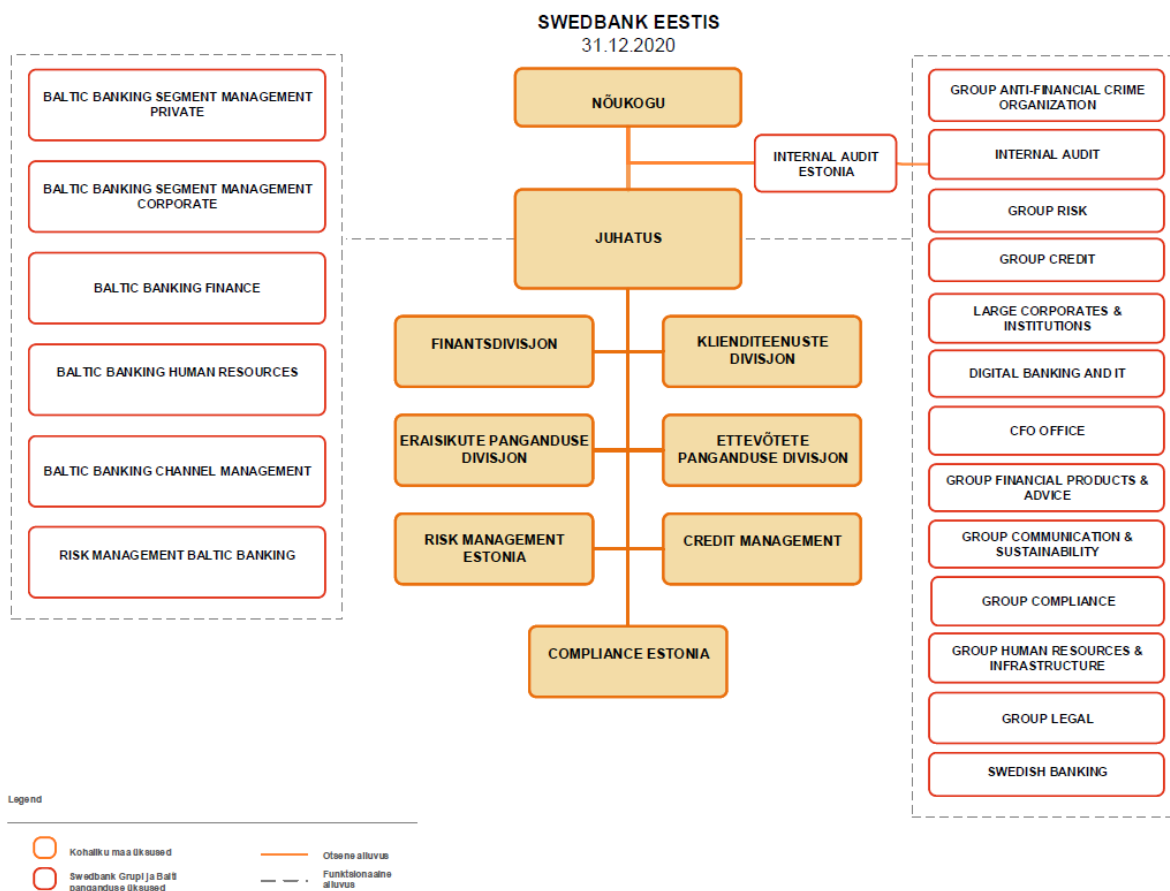
15 Aktsionärid

Aktsionär	Aktsiate arv, tk	Osalus aktsiakapitalis ja hääleõigus (%)
Swedbank AB (publ), (Rootsi) (Ettevõtte registrikood 502017-7753; aadress: Landsvägen 40, Stockholm, Rootsi; postiaadress: SE-105 34 Stockholm, Rootsi)	85 000 000	100,0

16 Organisatsiooni struktuur

Grupi struktuur toetab Grupi tegevuste optimaalset korraldamist, protsesside efektiivsust ja töötajate kõrgtasemelist kompetentsi ning määratleb selged vastusalad. Grupi juhtimisstruktuur vastab kohaliku äri vajadustele ja kindlustab parima sünergia Swedbank Grupi üksuste vahel erinevates riikides.

Grupi struktuur 31. detsembri 2020 seisuga:

17 Teave panga nõukogu ja juhatuse liikmete kohta

31. detsembri 2020 seisuga kuulusid Swedbank AS nõukogusse:

Björn Elfstrand	Nõukogu esimees
Tiina Sepa	Nõukogu aseesimees
Jon Henrik Lidfelt	Nõukogu liige
Tarmo Pajumets	Nõukogu liige
Mustapha Messili	Nõukogu liige
Nils Karl Magnus Bromark	Sõltumatu nõukogu liige
Magnus Olsson	Sõltumatu nõukogu liige

2020. aasta jooksul nimetati nõukogu liikmeks:

Mustapha Messili	30. märtsil
Nils Karl Magnus Bromark	26. mail

2020. aasta jooksul kutsuti nõukogust tagasi:

Charlotte Lindberg	26. mail
--------------------	----------

31. detsembri 2020 seisuga kuulusid Swedbank AS juhatusse:

Olavi Lepp	Juhatuses esimees
Anna Kõuts	Juhatuses liige
Liisi Himma	Juhatuses liige
Tarmo Ulla	Juhatuses liige
Ede Raagmets	Juhatuses liige
Kerstin Pilt	Juhatuses liige
Ivar Kallast	Juhatuses liige
Raul Vahtra	Juhatuses liige

2020. aasta jooksul nimetati juhatuses liikmeks:

Raul Vahtra	11. veebruaril
Ivar Kallast	25. veebruaril

18 Panga komiteed

Juhatus on moodustanud komiteed krediidiotsuste tegemiseks (juhatuse krediidikomitee), äritegevuse järjepidevuse tagamiseks (talitluspidevuse komitee), eetikaga seotud küsimuste lahendamiseks (jätkusuutlikkuse- ja eetikakomitee) ja „tunne oma klienti“ põhimõtete jälgimiseks („tunne oma klienti“ komitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks juhatuse otsustega.

Nõukogu on moodustanud komiteed aitamaks nõukogul täita selle kohustust teostada seiret ja tagada pangas kindel riskijuhtimine ning teostada järelevalvet riskistrateegia elluviimise üle (riskikomitee), tagada ja teostada seiret pangas kindla nomineerimis- ja tasustamisprotsessi üle (nomineerimis- ja tasustamiskomitee), teostada seiret juhatuse tegevuse üle, et tagada pangas kindel sisekontroll, juhtimiskorraldus, riskijuhtimine ning auditeerimine (auditi komitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks nõukogu otsustega.

19 Kasumi ja dividendide jaotamise ettepanek

Lisainfo on avalikustatud peatükis "Juhatuses ettepanek kasumi jaotamiseks".

20 Väline audiitor

2020. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on auditeeritud AS PricewaterhouseCoopers poolt. 2020. aasta jooksul on Grupi audiitor osutanud muid audiitorteenuseid, mis on audiitorilt nõutud vastavalt krediidiandjate seadusele ja väärtipaberituruseadusele, ning muid teenuseid, mis on lubatud vastavalt Eesti Vabariigi audiitorteenuse seadusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ja lisad

- 15 Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne
- 16 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne
- 17 Konsolideeritud rahavoogude aruanne
- 19 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

-
20	Lisa 1, Ettevõtte ülevaade	57	Lisa 21, Aktsiad ja osalused
20	Lisa 2, Arvestuspõhimõtted	58	Lisa 22, Tuletisinstrumentid ja riskimaandamisarvestus
25	Lisa 3, Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud	59	Lisa 23, Materiaalne ja immateriaalne põhivara
26	Lisa 4, Riskid	59	Lisa 24, Muu varad
48	Lisa 5, Kapital	59	Lisa 25, Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised
49	Lisa 6, Neto intressitulud	60	Lisa 26, Võlgnevus krediitiasutustele
50	Lisa 7, Neto teenustasutulu	60	Lisa 27, Klientide hoiused ja laenud
51	Lisa 8, Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	60	Lisa 28, Kindlustustegevuse kohustused
52	Lisa 9, Puhastulu kindlustustegevusest	60	Lisa 29, Muud kohustused
52	Lisa 10, Muud tulud	61	Lisa 30, Viitvõlad ja ettemakstud tulud
53	Lisa 11, Personalikulud	61	Lisa 31, Eraldised
55	Lisa 12, Muud üldhalduskulud	61	Lisa 32, Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused
55	Lisa 13, Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	62	Lisa 33, Finantsinstrumentide hindamiskategooriad
55	Lisa 14, Krediidikahjumid/-kasumid	64	Lisa 34, Finantsinstrumentide õiglane väärtus
56	Lisa 15, Tulumaks	66	Lisa 35, Seotud osapooled
56	Lisa 16, Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	66	Lisa 36, Sündmused pärast bilansipäeva
56	Lisa 17, Laenud krediitiasutustele	67	Lisa 37, Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded
57	Lisa 18, Laenud klientidele		
57	Lisa 19, Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		
57	Lisa 20, Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil		

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2020	2019
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil		210,1	207,9
Muu sarnane tulu		31,5	31,4
Intressitulud ja muu sarnane tulu		241,6	239,3
Intressikulud		-25,7	-21,3
Neto intressitulu ja muu sarnane tulu	6	215,9	218,0
Vahendus- ja teenustasutulud		104,4	113,7
Vahendus- ja teenustasutulud		-30,7	-32,9
Neto teenustasutulu	7	73,7	80,8
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	8	9,9	10,7
Kindlustuspreemiad		165,6	165,3
Kasum/kahjum investeerimislepingutega seotud finantsvaradelt		34,9	73,8
Edasikindlustusandjatele loovutatud kindlustuspreemiad		-16,3	-18,1
Kindlustusnõuded		-89,9	-90,8
Investeerimislepingute finantskohustiste õiglase väärtuse muutus		-34,9	-73,8
Edasikindlustusandjate tagasi makstud kindlustusnõuded		13,6	15,4
Puhastulu kindlustustegevusest	9	73,0	71,8
Muud tulud	10	17,2	25,4
Tulud kokku		389,7	406,7
Personalikulud	11	-99,1	-93,2
Muud üldhalduskulud	12	-48,0	-52,3
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	13	-11,2	-10,2
Kulud enne laenukahjumeid ja tulumaksu kokku		-158,3	-155,7
Krediidikahjumid/-kasumid	14	-12,4	-1,9
Kasum enne tulumaksu		219,0	249,1
Tulumaks	15	-31,9	-43,2
Aruandeaasta kasum		187,1	205,9
Koondkasum kokku		187,1	205,9

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2020	2019
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		3 209	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	16	186	154
Laenud krediitiasutustele	17	231	195
Laenud klientidele	18	8 520	8 278
Maandatud riski väärtuse muutus portfellis		1	1
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	19	2 011	125
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil	20	603	534
Aktsiad ja osalused	21	11	14
Tuletisinstrumentid	22	12	9
Immateriaalne põhivara	23	1	1
Materiaalne põhivara	23	34	36
Edasilükkunud tulumaksuvara	15	2	2
Muud varad	24	64	80
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	25	8	8
Varad kokku		14 893	11 721
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	26	1 679	20
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	27	10 604	9 113
Emiteeritud võlakirjad		0	1
Kindlustustegevuse finantskohustused	28	630	566
Tuletisinstrumentid	22	12	12
Lühiajalised maksukohustused		6	6
Edasilükkunud tulumaksukohustused	15	12	12
Muud kohustused	29	92	108
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	30	11	11
Eraldised	31	113	115
Kohustused kokku		13 159	9 964
Omakapital			
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		1 734	1 757
Aktsiakapital		85	85
Ülekurss		31	31
Reservid		42	42
Jaotamata kasum		1 389	1 393
Aruandeaasta kasum		187	206
Omakapital kokku		1 734	1 757
Kohustused ja omakapital kokku		14 893	11 721

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2020	2019
Äritegevus			
Kasum enne tulumaksu		219	249
Krediidikahjumid		10	2
Intressitulud	6	-242	-239
Intressikulud	6	26	21
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13	11	10
Äritegevuse korrigeerimised kokku		-195	-206
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutus (neto)			
Ettemaksete muutus		0	-1
Viitvõlgade muutus		0	-1
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus		-25	-19
Õiglas väärtuses läbi kasumiaruande kajastatud väärpaberite muutus		-1 999	-84
Kohustusliku reservi muutus keskpangas		-11	-5
Laenude muutus		-251	-494
Muude varade muutus		16	-13
Teistele pankadele tasutavate lühiajaliste võlgnevuste muutus		21	-27
Nõudmiseni hoiuste muutus		1 567	579
Tähtajaliste hoiuste muutus		-75	-116
Muude kohustuste muutus		44	94
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste korrigeerimised kokku		-713	-87
Saadud intressid		238	239
Makstud intressid		-26	-21
Makstud tulumaks		-32	-57
Rahavood äritegevusest		-509	117
Investeermistegevus			
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud väärpaberite lunastamine		13	10
Materiaalse põhivara soetamine	23	-3	-3
Immateriaalse põhivara soetamine	23	-1	0
Rahavood investeermistegevusest		9	7
Finantseermistegevus			
Keskpanngalt ja valitsuselt saadud arvelduslaenud		1 645	0
Teistele pankadele tagasi makstud pikaajalised laenud		-3	-3
Rendimaksed		-6	-5
Makstud dividendid		-210	-212
Rahavood finantseermistegevusest		1 426	-220
Aruandeaasta rahavood		926	-96
Raha ja raha ekvivalentide muutus		926	-96
Raha ja raha ekvivalentid aasta alguses		2 281	2 377
Aruandeaasta rahavood		926	-96
Raha ja raha ekvivalentid aasta lõpus		3 207	2 281

Selgitused konsolideeritud rahavoogude aruande juurde

Rahavoogude aruanne kajastab aruandeperioodi laekumisi ja makseid, samuti raha ja raha ekvivalente aasta alguses ja lõpus. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil ja see on jagatud laekumisteks ja makseteks äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Äritegevus

Rahavood äritegevusest kajastavad aruandeaasta äritegevuse tulemust. Kirjeid, mida äritegevusest saadud rahavood ei sisalda, korrigeeritakse. Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused koosnevad kirjetest, mis on seotud tavapärase äritegevusega, nagu laenud klientidele ja krediitiasutustele, krediitiasutuste ja klientide hoiused ning laenud klientidelt ja krediitiasutustelt, mis ei ole seotud investeerimis- ja finantseerimistegevusega.

Investeerimistegevus

Investeerimistegevus hõlmab põhivarade ja strateegiliste investeeringute oste ja müüke.

Finantseerimistegevus

Enam kui aastase tagasimaksetähtajaga laenude andmist ja tagastamist kajastatakse brutosummades. Muude laenude muutus sisaldab lühiajaliste ja suure käibega laenude netomuutust.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, nõudeid keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ning üleöödeposiite ja lühiajalisi deposiite teistes pankades.

Miljonites eurodes	2020	2019
Raha ja raha ekvivalendid		
Raha	78	68
Nõuded keskpangale (v.a kohustuslik reserv)	3 031	2 126
Kontod ja hoiused teistes pankades	98	87
Raha ja raha ekvivalendid aruandeaasta lõpus	3 207	2 281

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Miljonites eurodes	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital					Omakapital kokku
	Aktisia-kapital	Ülekurss	Reservid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasum	
Algsaldo 01.01.2019	85	31	42	215	1 380	1 753
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-215	215	0
Swedbank AB-le (publ) makstud dividendid	0	0	0	0	-212	-212
Aktisiapõhised maksed	0	0	0	0	10	10
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	206	0	206
Lõppsaldo 31.12.2019	85	31	42	206	1 393	1 757
Algsaldo 01.01.2020	85	31	42	206	1 393	1 757
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-206	206	0
Swedbank AB-le (publ) makstud dividendid	0	0	0	0	-210	-210
Aktisiapõhised maksed	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	187	0	187
Lõppsaldo 31.12.2020	85	31	42	187	1 389	1 734

Dividend aktsia kohta oli 2020. aastal 2,48 eurot ja 2019. aastal 2,49 eurot.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Ettevõtte ülevaade

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediitiasutus, mille asukoht on Eestis. Panga 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS, Swedbank Support OÜ, Swedbank Life Insurance SE, Swedbank P&C Insurance AS (edaspidi koos Grupp või Swedbank Eesti) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembril 2020 seisuga Panga aktsiate ainuomanik ja on ühtlasi Panga üle lõplikku kontrolli omav emaettevõtte. Seega sisaldab Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruanne panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Käesolevas aastaaruandes kasutatakse Swedbank AB (publ) ja tema tütarettevõtete tähistamiseks nimetusi Swedbank Grupp või Swedbank.

Swedbank AS-i konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kiidavad heaks nõukogu ja juhatus ning see esitatakse lõplikuks kinnitamiseks aktsionäridele. Aktsionärid on õigus jätta aastaaruanne kinnitamata.

Swedbank AS on alates 2014. aasta novembrist Euroopa Keskpanka (EKP) otsese järelevalve all.

Täpsem teave Swedbank AS-i tasustamispoliitika kohta on esitatud eraldi tasustamispoliitika aruandes. Swedbank AS-i teave kolmanda sambaga (Pillar 3) seotud nõuete kohta on esitatud eraldi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse aruandes. Eespool nimetatud dokumendid on avaldatud veebilehel: www.swedbank.com.

Investeeringud Grupi ettevõtetesse:

Ettevõtte	Riik	Aktsiate arv	Soetusmaksumus	Osalus, %	
				31.12.2020	31.12.2019
Swedbank AS-i tütarettevõtted					
Swedbank Liising AS	Eesti	538 711	4	100	100
Swedbank Life Insurance SE	Eesti	15 646 600	91	100	100
Swedbank Support OÜ	Eesti	1	4	100	100
Swedbank P&C Insurance AS	Eesti	2 121 000	21	100	100
Kokku			120		
Swedbank AS-i sidusettevõtted					
SK ID Solutions AS	Eesti	16	1	25	25

2 Arvestuspõhimõtted

1 KOOSTAMISE ALUSED

Grupi 2020. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja nendega seotud tõlgendustega. Standardid on välja andnud Rahvusvaheline Arvestusstandardite Nõukogu (IASB) ja tõlgendused Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC). Standardid ja tõlgendused muutuvad Grupi konsolideeritud finantsaruannetes kohustuslikuks pärast seda, kui EL on need vastu võtnud. Täismahus raamatupidamise aastaaruanne koosneb:

- konsolideeritud finantsseisundi aruandest;
- konsolideeritud kasumiaruandest ja muu koondkasumiaruandest;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruandest;
- konsolideeritud rahavoogude aruandest; ja
- lisadest, mis koosnevad olulistest arvestuspõhimõtetest ja muust selgitavast teabest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud erinevaid kajastamismeetodeid. Finantsvarasid ja -kohustusi mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, välja arvatud teatud finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumentid), mida mõõdetakse õiglases väärtuses. Finantsvarade

ja -kohustuste, mille suhtes kohaldatakse riskimaandamisarvestust, bilansilise väärtuse korrigeerimisel arvestatakse maandatud riskist tulenevate õiglase väärtuse muutustega. Mitterahalisi kirjeid mõõdetakse ajaloolises soetusmaksumuses.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ja kõik arv näitajad on ümardatud miljonitesse eurodesse (miljonid eurod), kui ei ole näidatud teisiti.

2 ARVESTUSPÕHIMÕTETE MUUDATUSED JA KORRIGEERIMISED

Muudatused IFRS-id

Uutel või muudetud IFRS-idel või tõlgendustel, mis võeti vastu 2020. aastal, puudub või on vähene mõju Grupi finantsseisundile, tulemustele, rahavoogudele või avalikustatud teabele.

Muudatused investeerimislepingute kohustuste ja nendega seotud finantsvarade õiglase väärtuse muutuse avalikustamisel

Kasumi- ja muu koondkasumi aruandes on muudetud investeerimislepingute kohustuste ja nendega seotud finantsvarade õiglase väärtuse muutuste esitusviisi, et korrektselt näidata investeerimislepingute kohustuste ja seotud finantsvarade õiglase väärtuse muutust põhjaruandes. Sarnaselt muudeti ka võrdlusandmete esitusviisi. Muudatuse tulemusena lisandus kasumiaruandesse rida "Kasum/kahjum investeerimislepingutega seotud finantsvaradelt" summas 34,9 tuhat eurot 2020. aastal (73,8 tuhat eurot 2019. aastal) ning nendega seotud investeerimislepingute kohustise õiglase väärtuse muutus summas 34,9 tuhat eurot 2020. aastal (73,8 tuhat eurot 2019. aastal) avalikustati real "Investeerimislepingute finantskohustiste õiglase väärtuse muutus". Esitusviisi muudatus ei avaldanud mõju Grupi finantsseisundile, aruandeaasta kasumile ega rahavoogudele ei aruande aastal ega ka 2019. aastal.

3 OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

3.1 Raamatupidamise aastaaruande esitus (IAS 1)

Raamatupidamise aastaaruandes on Grupi finantsseisund ja -tulemused esitatud struktureeritult. Selle eesmärk on anda ettevõtte finantsseisundi ja -tulemuste ning rahavoogude kohta teavet, mis on abiks majandusotsuste tegemisel. Raamatupidamise aastaaruanne annab ülevaate ka selle kohta, kui tulemuslikult on juhtkond neile usaldatud ressursse kasutanud. Täismahus raamatupidamise aastaaruanne koosneb finantsseisundi aruandest, kasumiaruandest ja muust koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Grupp esitab koondkasumiaruande ühe aruandena. Kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande sisaldab kõiki tulu- ja kulukomponente, välja arvatud juhul, kui mingi konkreetne IFRS ei nõua või luba teisiti. Muud tulu- ja kulukirjed kajastatakse muu koondkasumi koosseisus. Koondkasumiaruandes esitatakse nii kasumiaruandes kajastatud kasum või kahjum kui ka muu koondkasumi koosseisus kajastatud kirjed.

3.2 Konsolideeritud finantsaruanded (IFRS 3, IFRS 10)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtet ja emaettevõtte poolt kontrollitavaid ettevõtteid. Kontroll eksisteerib siis, kui emaettevõtte oigus ja võime juhtida teise ettevõtte asjakohast tegevust, kui tal on võimalik teenida muutuvat kasumit ja ta suudab oma mõjuvõimu kasutada seda kasumit mõjutada. Selliseid ettevõtteid, s.t tütarettevõtteid kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil alates kontrolli saavutamise päevast ja nende kajastamine lõpetatakse päeval, mil kontroll lõpeb. Vastavalt ostumeetodile kajastatakse ja mõõdetakse omandatud üksuse tuvastatavaid varasid, kohustusi ja tingimuslikke kohustusi, mis vastavad kajastamise kriteeriumitele, omandamisel õiglases väärtuses. Firmaväärtusena kajastatakse summat, mille võrra äriühenduse soetusmaksumus, s.t üleantud tasu õiglase väärtus eristatavates varades, kohustustes ja kajastatud tingimuslikes kohustustes ületab omandamise kuupäeval omandatud osaluse õiglast väärtust. Kui see summa on väiksem kui omandatud ettevõtte netovara õiglase väärtus, kajastatakse vahe tehingutuluna otse kasumiaruande ja muu koondkasumiaruande kirjel "Muud tulud". Ülekantud tasu (ostuhind) hõlmab üleantud varade, kohustuste ja asjakohastel juhtudel Grupi poolt emiteeritud aktsiate õiglast väärtust ja samuti kõikide selliste varade või kohustuste õiglast väärtust, mis tulenevad tingimusliku tasu kokkuleppest. Omandamisega seotud kulusid kajastatakse nende tekkimisel. Iga omandamise puhul määrab Grupp kindlaks, kas kõiki omandatud ettevõtte mittekontrollitavaid osalusi tuleks kajastada õiglases väärtuses või mittekontrollitava osaluse proportsionaalse osana omandatud tütarettevõtte netovarast. Omakapitalis kajastatakse ainult tütarettevõtte omandamise ja müügi vahel tekkinud vahet. Kõik grupisisised tehingud ja kasumid elimineeritakse.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideerimisgrupi emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded. Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a

investeeringud tütarettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumuleeritud allahindlused. Vähemalt kord aastas viiakse läbi vara väärtuse test.

3.3 Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustused (IAS 21)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud miljonites eurodes, mis on ühtlasi emaeettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Arvestusvaluuta all peetakse silmas ettevõtte valuutat, milles ettevõtte raha teenib ja kasutab. Iga grupiettevõtte määrab oma arvestusvaluuta ise vastavalt oma peamisele majanduskeskkonnale. Muus valuutas kui arvestusvaluuta (välisvaluuta) tehtud tehinguid kajastatakse esmalt tehingupäeval kehtiva kursiga. Välisvaluutas fikseeritud rahalise varad ja kohustused ning välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad, mida mõeldakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber bilansipäeval kehtiva kursi alusel. Rahaliste kirjete ja õiglases väärtuses mõõdetud mitterahaliste kirjete ümberhindamise tulemusena tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse valuutakursi muutustena kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“. Varad ja kohustused tütar- ja sidusettevõtetes, mille arvestusvaluuta ei ole euro, hinnatakse ümber esitusvaluutasse sulgemiskursiga. Kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne hinnatakse ümber iga tehingu vahetuskursiga.

3.4 Finantsinstrumentid (IAS 32, IFRS 9, IAS 39)

3.4.1 Üldteave

Finantsinstrumentid moodustavad Grupi finantsseisundi aruande kirjetest suurima osa. Finantsinstrument on mis tahes leping, mille tulemusena tekib ühes ettevõttes finantsvara ja teises ettevõttes kas finantskohustus või omakapitaaliinstrument. Finantsvarade näideteks on raha ja lepingulised õigused raha saada, finantskohustuse näideteks aga lepingulised kohustused raha või muid finantsvarasid üle anda. Tuletisinstrument on finantsinstrument, mida iseloomustab väärtuse muutumine tulenevalt muutusest teatud sisendites, näiteks valuutakursides, intressimäärades või aktsiahindades, mis nõuab kas vähest esmast netoinvesteeringut või üldse mitte ja mille arveldamine toimub tulevikus.

Olenevalt instrumendi iseloomust ja tehingu vastaspooldest kajastatakse finantsinstrumente finantsseisundi aruande vastavatel ridadel. Kui finantsinstrumentil puudub konkreetne tehingu vastaspool või kui see on turul noteeritud, liigitatakse see instrument finantsseisundi aruandes muude väärtpaperite alla.

Kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Finantsvarasid ja -kohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingupäeval, s.t. päeval, mil Grupist saab instrumendi lepinguline osapool, välja arvatud korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade puhul, mida kajastatakse arvelduspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui õigus finantsinstrumentidest tekkivatele rahavoogudele lõpeb või Grupp on andnud sisuliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved üle teisele osapoolale.

Finantsvara muutmisel hindab Grupp, kas selle tulemusena kajastamine lõpetatakse. Finantsvara loetakse muudetuks, kui rahavoogudele kohaldatavaid lepingulisi tingimusi muudetakse esialgse lepinguga võrreldes, näiteks makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamisel, turutingimuste muutumisel, klientide hoidmise eesmärgil või muudel põhjustel, mis ei ole seotud laenuvõtja krediitkvaliteedi halvenemisega. Muudetud finantsvarade kajastamine lõpetatakse finantsseisundi aruandes ja uus laen kajastatakse juhul, kui leping tühistatakse ja asendatakse oluliselt muudetud tingimustega lepinguga või kui olemasoleva lepingu tingimusi muudetakse oluliselt. Finantsriskustest, sh makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmetest tingitud muudatusi ei peeta iseenesest oluliseks.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse siis, kui lepingus sisalduv kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud.

Tuletisinstrumentide tunnustega väärtpaperid

Tuletisinstrumentide tunnustega väärtpaper on osa hübriidinstrumentidest, mis sisaldab muuhulgas mittetuletisinstrumentidest põhilepingut, mille tõttu mõned rahavood muutuvad sarnaselt eraldiseisvate tuletisinstrumentidele. Finantskohustustes sisalduvaid varjatud tuletisinstrumente, IFRS 9 rakendusala seadmisel mittetuletisinstrumentidele (näiteks rendinõuded ja kindlustuslepingud) ning mittefinantsvarasid loetakse eraldiseisvateks tuletisinstrumentideks juhul, kui nende riskid ja omadused ei ole tihedalt seotud põhilepingutega sätestatutega ning kui põhilepinguid ei mõõdata õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. IFRS 9 rakendusala seadmisel kuuluvad finantsvarasid ei hinnata varjatud tuletisinstrumentide esinemise tuvastamiseks, vaid pigem hinnatakse liigitamise eesmärgil kogu lepingut, sealhulgas mis tahes näitajaid, mis muudavad lepingulisi rahavooge.

Faktooringtehingud

Faktooringtehing on rahastamistehing, mille käigus Grupp pakub oma klientidele finantseeringut, ostes ära nende ostjalt laekumata arved. Ettevõtte loovutavad Grupile tuleviku nõudeõiguse. Faktooringtehingud jagunevad regressiõigusega (Grupp on kohustatud tähtaja ületanud nõude kliendile tagasi müüma) ja regressiõiguseteta (Grupp ei ole kohustatud tähtaja ületanud nõuet kliendile tagasi müüma) tehinguteks. Grupi tulud faktooringtehingutest koosnevad lepingu sõlmimise eest võetavast

kindlasummalisest lepingutasust, arvete töötlemise eest võetavatest vahendustasudest ja intressitulust sõltuvalt ostjale määratud maksetähtajast.

Neto intressitulu

Finantsvaradelt saadavad intressitulu ja finantskohustustelt tasutavad intressikulud hõlmavad kogu perioodi jooksul saadavaid või tasutavaid intressimakseid, ning esialgse summa ja lõpptähtajal tasutava summa vaheliste erinevuste amortisatsiooni perioodi jooksul, mille tulemusena on instrumendi tulumäär (nn sisemine intressimäär) tema eluea jooksul püsiv. Sisemine intressimäär kujutab endast intressimäära, mis diskonteerib finantsinstrumenti tulevased rahavood bilansiliseks brutoväärtuseks või finantskohustuse korrigeeritud soetusmaksumuseks, võttes seejuures arvesse tehingukulud, lisatasusid ja allahindlusi ning saadud või tasutud tasusid, mis moodustavad tootluse lahutamatu osa.

Finantsvaradelt saadava intressitulu arvutamisel rakendatakse üldjuhul bilansilisele brutoväärtusele sisemist intressimäära, kuid sellel on kaks erandit. Kui korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade krediitkvaliteet on esmase kajastamise järel halvenenud (3. faasi finantsvarad), rakendatakse sisemist intressimäära intressitulu arvutamiseks korrigeeritud soetusmaksumusele, milleks on bilansiline brutoväärtuseks või finantsvarade krediitkahjumite allahindlused. Kui selliste finantsvarade krediitkvaliteet ei ole enam halb, arvutatakse intressitulu uuesti bilansilise brutoväärtuse alusel. Kui korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud finantsvarade krediitkvaliteet on halb esmase kajastamise ajal, rakendatakse intressitulu arvutamiseks korrigeeritud soetusmaksumusele krediitiga korrigeeritud sisemist intressimäära, kuni finantsvara kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse. Krediitiga korrigeeritud sisemine intressimäär arvutatakse finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse, mitte aga selle bilansilise brutoväärtuse alusel ja see hõlmab hinnanguiliste tulevaste rahavoogude eeldatavate krediitkahjumite mõju.

Intressikulu arvutamisel rakendatakse finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumusele sisemist intressimäära.

Grupil on mõned soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad ja -kohustused, mille tootlus on negatiivne. Vt lähemalt Lisa 8.

Negatiivne tootlus

Finantsvara negatiivset intressimäära kajastatakse intressikuluna ja finantskohustuste negatiivset intressimäära kajastatakse intressituluna. Grupil on mõned korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarad ja -kohustused, millel on negatiivne tootlus. Asjakohane teave on toodud lisa 6.

3.4.2 Liigitamine ja mõõtmine

Finantsvarad liigitatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavateks, võttes aluseks varade juhtimise ärimudelit ja lepingulisi tingimusi. Grupil ei ole finantsvarasid, mida liigitatakse õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavateks (juhitakse ärimudeli alusel, kus neid hoitakse kogumise ja müügi eesmärgil).

Ärimudel peegeldab seda, kuidas Grupp juhib finantsvarade portfelle rahavoogude loomise eesmärgil. Finantsvarade portfelli ärimudeli määramisel arvestatakse selliste teguritega nagu eelnev rahavoogude laekumise kogemus, finantsvarade tulemuslikkuse hindamine ja juhatusele esitamine, riskide hindamine ja juhtimine ning tasu seostamine tulemuslikkusega.

Grupp hindab finantsvarade lepingulisi tingimusi, et määrata, kas lepingulised rahavood kujutavad endast vaid põhisumma ja intressimakseid. Selle hinnangu andmisel võtab Grupp arvesse, kas lepingulised rahavood vastavad baaslaenukokkuleppele. Põhisumma on finantsvara õiglane väärtus esmasel kajastamisel. Intress on kompensatsioon raha ajaväärtuse, krediitrisiki, teiste laenuvõtjate seotud põhiriskide ja kasumimarginaali eest, mis vastab baaslaenukokkuleppele. Kui lepingulistest tingimustest tulenevalt esineb kokkupuude riski või volatiilsusega, mis ei vasta baaslaenukokkuleppele, ei ole vastav finantsvara vastavuses ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksamise kriteeriumiga.

Finantskohustused liigitatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavateks.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Finantsvarad, mis on võlainstrumentid, liigitatakse korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks siis, kui neid hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumise eesmärgil või kui finantsvarade lepinguliste tingimuste tulemusena tekivad rahavood, mis kujutavad endast ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksmist.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad võetakse esmalt arvele õiglases väärtuses, millele liidetakse finantsvarade väljastamise või omandamisega otseselt seotud tehingukulud ja mõõdetakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses. Õiglane väärtus on üldjuhul ettemaks, sealhulgas teenus- ja vahendustasud. Korrigeeritud soetusmaksumus on summa, milles finantsvara mõõdetakse esmasel kajastamisel ning millest on maha arvatud põhiosa tagasimaksed, millele on lisatud kogunenud intressid ning millele on lisatud või millest on maha arvatud kumulatiivne amortisatsioon, kasutades sisemist intressimäära meetodit mis tahes erinevuste suhtes, mis ilmnesid esialgse ja lõpptähtaja summa vahel ning mida on korrigeeritud krediitkahjumite allahindlustega. Krediitkahjumite allahindlused arvestuspõhimõtted on toodud osas 3.4.3.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Finantsvarad, mida liigitatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks, koosnevad finantsvaradest, mida mõeldakse kohustuslikus korras või on määratud algselt arvele võtmisel õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kohustuslik liigitus hõlmab järgmist:

- võlainstrumentid, mille ärimudel ei näe ette lepinguliste rahavoogude teenimist, sh need, mida hoitakse kauplemise eesmärgil ning teised, mida juhitakse ning mille tootlust hinnatakse õiglase väärtuse baasil;
- lepinguliste rahavoogudega võlainstrumentid, mis ei kujuta endast vaid põhiosa- ja intressimakseid;
- omakapitaalinstrumentid;
- tuletisinstrumentidest varad, mis ei ole ette nähtud riskide maandamiseks.

Kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide omandamise eesmärk on need lähitulevikus müüa või need moodustavad osa portfelist, mille kohta esineb lühiajalise kasumivõtmise tõendeid.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad võetakse esmalt arvele ja mõeldakse hiljem õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade väljastamise või omandamisega otseselt seotud tehingukulud kajastatakse kasumi või kahjumina. Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määratakse aktiivsetel turgudel noteeritud hindade alusel. Kui turuhindade kohta pole võimalik teavet saada, kasutatakse selliseid üldtunnustatud hindamismudeleid nagu tulevaste rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudelite aluseks on sellised jälgitavad turuandmed nagu sarnaste instrumentide aktiivsetel turgudel noteeritud hinnad või identsete instrumentide mitteaktiivsetel turgudel noteeritud hinnad. Erinevused, mis tekivad esmasel kajastamisel tehingu hinna ja õiglase väärtuse vahel vastavalt hindamismudelile, nn „esimese päeva kasum või kahjum“, kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes üksnes siis, kui hindamismudel põhineb täielikult jälgitavatel turuandmetel.

Kauplemiseks hoitud finantsvarade intressitulud kajastatakse „Muu sarnase tulu“ real.

Õiglase väärtuse muutused kajastatakse otse kasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“. Valuutakursi muutustest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastatakse valuutakursi muutustena õiglases väärtuses samal kasumiaruande real.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõeldeteks liigitatud finantskohustused hõlmavad kohustusi, mis ei ole liigitatud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks kohustusteks. Selliseid finantskohustusi kajastatakse tehingupäeval õiglases väärtuses, mis on üldjuhul laenusumma, sh otseselt laenu välja andmisega seotud tehingutasud ja mõeldakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses sisemise intressimäära meetodi alusel. Korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmine on analoogne sellele, mida kasutatakse finantsvarade puhul, kuid see ei sisalda krediitkajumite allahindluste korrigeerimisi.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks liigitatud finantskohustused on järgmised:

- müügiks hoitavad finantskohustused;
- tuletisinstrumentid, mis ei ole mõeldud riskide maandamiseks;
- finantskohustused, mis määratakse esmasel kajastamisel õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks.

Grupp kasutab valikuvõimalust, et lõplikult määratleda finantskohustusi õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks järgneva puhul:

- investeerimislepingute kohustused kindlustustegevuses, kus klient võtab enda kanda investeerimisriski ja vastavaid finantsvarasid mõeldakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Investoritele makstav lepinguline summa määratakse vastavate finantsvarade õiglase väärtuse alusel.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantskohustused võetakse tehingupäeval esmaselt arvele õiglases väärtuses ja mõeldakse edaspidi õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse määramine ning kasumi ja kahjumi arvutamine esmase kajastamise alusel on analoogne õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade kajastamisega. Muutusi õiglases väärtuses kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“.

Finantsvarade ja -kohustuste ümberliigitamine

Grupp liigitab oma finantsvarad ümber ainult juhul, kui muutub ärimudel, mille alusel finantsvarasid hoitakse, kuid see toimub eeldatavasti erandjuhtudel. Finantskohustusi ei liigitata kunagi ümber.

3.4.3 Krediitkajumite allahindlused

Krediitkajumite allahindlusi kajastatakse järgmiste finantsinstrumentide puhul: korrigeeritud soetusmaksumuses mõeldetavad finantsvarad, liisingunõuded, väljastatud pöördumatud laenukohustused ja

finantstagatislepingud. Krediitkajumite allahindlusi mõeldakse eeldatavate krediitkajumite mudeli alusel ning need annavad tulemuseks kallutamata ja tõenäosusega kaalutud summa, mille määramisel hinnatakse erinevaid võimalikke tulemusi ning võetakse arvesse kogu kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud teavet ilma liigsete kulutuste või pingutusteta aruandluskupäeval. Selliseid eraldisi mõeldakse selle alusel, kas esmase kajastamisega võrreldes on instrumenti krediitrisik oluliselt suurenenud.

- 1. faas sisaldab finantsinstrumente, mille krediitrisik ei ole pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud ja neid, mille puhul Grupi poliitika näeb ette madala krediitrisiki hindamist aruandluskupäeval ja mille reiting vastab investeerimisjärgule.
- 2. faas sisaldab finantsinstrumente, mille krediitkvaliteet on pärast esmast kajastamist oluliselt halvenenud, kuid mille kohta puuduvad objektiivsed tõendid.
- 3. faas sisaldab halvenenud krediitkvaliteediga finantsinstrumente ning neid, mille väärtuse languse kohta esineb objektiivsed tõendid.

1. faasi instrumentide puhul kajastatakse 12-kuu eeldatavaid krediitkajumiteid ning 2. ja 3. faasi instrumentide puhul eluea eeldatavaid krediitkajumiteid. Eluea eeldatavad krediitkajumid kujutavad endast kõigist võimalikest maksejõuetuse juhtumitest tingitud kahjusid finantsinstrumenti järelejäanud eluea jooksul. 12-kuu eeldatavate krediitkajumid on sellised kahjumid, mis tekivad võimalikest maksejõuetuse juhtumitest 12 kuu jooksul pärast aruandluskupäeva ja seega kujutavad endast ainult osa eluea eeldatavatest krediitkajumitest.

Eeldatavate krediitkajumite mõõtmine

Iga individuaalse riskipositsiooni puhul mõeldakse selle eeldatavaid krediitkajumiteid maksejõuetuse tõenäosuse (*probability of default*, PD), maksejõuetuses olevate riskipositsiooni (*exposure at default*, EAD) ja maksejõuetusest tingitud kahjumimäära (*loss given default*, LGD) diskonteeritud korruksena. PD tähistab tõenäosust, et laenuvõtja tekivad kohustusega seoses makseraskused. EAD on eeldatav riskipositsioon maksejõuetuse tekkimise ajal, arvestades seejuures põhisumma ja intressi plaanilisi tagasimakseid ning tühistamatute kohustuste eeldatavat edasist kasutamist. LGD kujutab endast maksejõuetusest tingitud riskipositsiooni eeldatavat kahjumit, arvestades selliseid tegureid nagu vastaspoole tunnused, tagatis ja toote liik.

Eeldatavate krediitkajumite määramisel prognoositakse PD, LGD ja EAD kõigi tulevaste kuude kohta riskipositsiooni eeldatava eluea jooksul. Need kolm näitajat korruksatakse omavahel ja korrigeeritakse ellujäämistõenäosusega või tõenäosuse alusel, et riskipositsioon ei ole eelmisel kuul ette makstud või maksejõuetuses. Selle tulemusena arvutatakse igakuised eeldatavad krediitkajumid, mida diskonteeritakse esmase sisemise intressimäära alusel tagasi aruandluskupäevani ja summeeritakse. Kõikide kuude summa järelejäanud eeldatava eluea jooksul tähistab eluea eeldatavaid krediitkajumiteid ja järgmise 12 kuu summa annab tulemuseks 12 kuu eeldatavad krediitkajumid.

Eeldatavaid krediitkajumiteid hinnates kaalub Grupp vähemalt kolme stsenaariumi (baas-, positiivne ja negatiivne stsenaarium), milles kasutatakse asjakohaseid makromajanduslike muutujaid, nagu SKP, eluasemehinnad ja tööpuuduse määr. Eeldatavate krediitkajumite hindamiseks kasutatavate riskitegurite hulka kuuluvad makromajanduslike prognooside ja nendega kaasnevate eeldatavate tõenäosuste mõjud, andes tulemuseks sõltumatu tõenäosusega kaalutud keskmise. Juhtudel, kui modelleeritud eeldatavate krediitkajumite tulemused ei kajasta asjakohaste muutujate mõjusid, määrab Grupp vastavad mõjud oma kogemusel põhineva hinnangu alusel.

Grupp hindab oluliselt halvenenud krediitkvaliteediga riskipositsioone ükshaaval ega kasuta selleks modelleeritud sisendeid. Nende riskipositsioonide krediitkajumite allahindlused määratakse diskonteeritud eeldatavate rahavoogude alusel ja võttes arvesse vähemalt kahte võimalikku tulemust, milles üks on kahjum. Võimalikud tulemused arvestavad nii makromajanduslike kui ka mittermakromajanduslike (laenuvõtjapõhiste) stsenaariumitega.

Maksejõuetus ja halvenenud krediitkvaliteediga varade definitsioon

Maksejõuetus on PD sisend, mis mõjutab nii krediitrisiki olulise suurenemise määratlemist kui ka eeldatavate krediitkajumite mõtmist. Finantsvarad, mis on liigitatud halvenenud krediitkvaliteediga finantsvaradeks, kuuluvad 3. faasi.

Grupi maksejõuetus ja halvenenud krediitkvaliteediga varade IFRS 9 põhine definitsioon on kooskõlas Grupi maksejõuetuse regulatiivse definitsiooniga, mida kasutatakse ka riskijuhtimise eesmärgil. Maksejõuetus ja halvenenud krediitkvaliteet on tingitud ühest järgnevast sündmusest: riskipositsioon on enam kui 90 päeva tähtaja ületanud, riskipositsioonile kuulutatakse välja pankrott või muu sarnane menetlus, laenuvõtja suhtes rakendatakse makseraskuste tõttu restruktureerimise meetodid või hinnatakse, et laenuvõtja ei suuda tõenäoliselt kohustusi kokkuleppe kohaselt täita. Laenuvõtja kohustuste täitmise suutlikkuse hindamisel arvestab Grupp nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid tegureid, sealhulgas sama laenuvõtja võlgnevust või teiste kohustuste mittetäitmist, eeldatavat pankrotti ja makselepingu tingimuste rikkumisi. Grupp on otsustanud mitte kasutada eeldust, et instrumentid, mille tähtajast on möödunud 90 päeva, on maksejõuetuses või halvenenud krediitkvaliteediga ainult riigi või finantsinstitutsioonide riskipositsiooni klassides ja seoses sellega on tulemuseks maksejõuetus, mis tuleneb käitsi sisestatud otsusest.

Instrumenti ei loeta enam maksejõuetuses või halvenenud krediidikvaliteediga, kui see ei ole vähemalt kolm kuud järjest vastanud ühelegi maksejõuetuse kriteeriumile. Kui maksejõuetus esineb seetõttu, et rakendatud on makseraskuste tõttu restruktureerimise meetet, rakendatakse pikemat katseaega.

Krediidiriski olulise suurenemise määramine pärast esmast kajastamist Grupp hindab krediidiriski muutuseid, kombineerides selleks individuaalse ja kollektiivse teabe ning kajastades krediidiriski olulist suurenemist individuaalse finantsinstrumenti tasandil. Finantsinstrumentide puhul, mille esmane kajastamine toimus 1. jaanuaril 2018 või hiljem, kasutatakse pärast esmast kajastamist krediidiriski muutuste hindamise peamise näitajana muutuseid tulevikku suunatud elua maksejõuetuse tõenäosuses, mis sisaldab eelnevate ja käesoleval ajal prognoositavate majandustingimuste mõjusid. Krediidiriski olulise suurenemise teise näitajana kasutatakse muutuseid Swedbanki sisemistes krediidireitingutes pärast esmast kajastamist, mille puhul vastab iga reiting 12-kuulisele maksejõuetuse tõenäosusele. Nende maksejõuetuste, mille esmane kajastamine toimus enne IFRS 9 kasutusele võtmist, tulevikku suunatud elua tõenäosuste hindamine ei oleks olnud võimalik ilma tagantjärele saadud informatsiooni kasutamata ning seda ei oleks saadud teha ilma liigsete kulutuste või pingutusteta. Seega kasutatakse instrumentide, mille esmane kajastamine kuupäev oli enne 1. jaanuari 2018 puhul peamise näitajana muutuseid Swedbanki sisemistes krediidireitingutes pärast esmast kajastamist.

Faaside määramisel võetakse arvesse ka kvalitatiivseid näitajaid, kas laenuvõtja on kantud järelevalvenimekirja või tema suhtes on rakendatud makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmeid. Lisaks sellele loetakse kõigi finantsinstrumentide, mille tähtjast on möödas vähemalt 30 päeva, krediidiriski oluliselt suurenenuks.

Grupp võtab arvesse, et aruandliskuupäeval teatud madala krediidiriskiga finantsinstrumentidel ei ole krediidiriski oluliselt suurenenud. Grupp rakendab seda poliitikat üksnes riikidele ja finantsasutustele väljastatud finantsinstrumentide puhul.

Finantsinstrumenti krediidiriski langust ei loeta enam oluliseks, kui ei esine enam ühegi näitaja rikkumist.

Eeldatav eluiga

Finantsinstrumentide eluiga on asjakohane nii krediidiriski olulise suurenemise hindamiseks, mille käigus arvestatakse maksejõuetuse tõenäosuse muutuseid eeldatava elua jooksul, kui ka elua eeldatavate krediidikahjumite mõõtmiseks. Eeldatav eluiga on enamasti limiteeritud maksimaalse lepingulise perioodiga, mille jooksul on Grupp krediidiriskile avatud, seda isegi juhul, kui äritava näeb ette pikemat perioodi. Eeldatava elua määramisel arvestatakse kõigi lepinguliste tingimustega, sealhulgas ettemaksu ning krediidipikendamise võimalustega, mis on Grupi jaoks siduvad. Kodulaenuportfelli puhul kasutab Grupp käitumislukku elua mudelit, mis prognoosib, millise tõenäosusega on riskipositsioon mistahes ajahetkel oma järelejäädud kehtivusaja jooksul jätkuvalt avatud ning maksejõuetust ei ole tekkinud (arvestades varajase tagasimaksmise tõenäosusega).

Selle üldreegli ainus erand kehtib krediitkaartidele, mille eeldatav eluiga määratakse perioodi alusel, mille jooksul Grupp on avatud krediidiriskile ja mille puhul riskijuhtimistevõime krediidiriski ei maandata. Selline nn käitumuslik eluiga määratakse tootepõhiste ajalooliste andmete alusel ja võib ulatuda kuni 10 aastani.

Muudatused

Kui laenu muudetakse, kuid selle kajastamist ei lõpetata, jätkatakse krediidiriski olulise suurenemise hindamist võrreldes krediidiriski esmase kajastamisega allahindluse eesmärgil. Muudatused ei tingi automaatselt krediidiriski langust, mistõttu jätkatakse kõigi kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate hindamist. Lisaks sellele kajastatakse halvenenud krediidikvaliteediga laenu muudatusest tulenevat kasumit või kahjumit kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Krediidikahjumid/-kasumid“ ning „Kasumid/(-kasumid) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud muudetud finantsvaradest“ muude laenu puhul, mis kujutab endast erinevust lepinguliste rahavoogude nüüdsväärtuses, mida on diskonteeritud esialgse sisemise intressimääraga.

Kui laenu muudetakse ja selle kajastamine lõpetatakse, on muudatuse kuupäev uue laenu esmase kajastamise päev krediidiriski halvenemise määramise eesmärgil, mis hõlmab krediidiriski olulise suurenemise hindamist. Kui uus laen on hinnangu kohaselt esmasel kajastamisel halvenenud krediidikvaliteediga, liigitatakse see kas osetud või väljastatud halvenenud krediidikvaliteediga varaks ja seega arvutatakse elua eeldatavad krediidikahjumid kuni selle ajani, mil laen on tasutud või maha kantud.

Halvenenud krediidikvaliteediga osetud või väljastatud varad

Instrumentid, mis on esmasel kajastamisel halvenenud krediidikvaliteediga, loetakse halvenenud krediidikvaliteediga osetud või väljastatud varadeks. Selliste varade eeldatavat krediidikahjumit mõõdetakse alati summaks, mis on võrdne elua eeldatavate krediidikahjumitega. Esmase kajastamise eeldatavat krediidikahjumit peetakse aga bilansilise brutoväärtuse osaks, mistõttu vastavad kajastatud krediidikahjumite allahindlused ainult muutustele elua eeldatavas krediidikahjumis esmase kajastamise kuupäevaga võrreldes. Positiivseid muutuseid elua eeldatavates krediidikahjumites kajastatakse allahindluse kasumina isegi juhul, kui need muutused ületavad eelnevalt krediidikahjumina kajastatud summat.

Krediidikahjumite esitamine

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade puhul esitatakse krediidikahjumite allahindlused finantsseisundi aruandes vastavate varade bilansilise brutoväärtuse vähenemisena. Laenukohustuste ja finantstagatislepingute puhul esitatakse sellised eraldised kohustusena real „Muud kohustused ja eraldised“. Kui finantsinstrument hõlmab nii laenu kui ka laenukohustust (näiteks uuenevad krediidilimiidid), eristab Grupp krediidikahjumite allahindluseid laenust ja laenukohustuse komponentidest.

Mahakandmine vähendab finantsvara bilansilist brutoväärtust. Krediidiriski halvenemise tingitud kahjumid ja mahakandmised esitatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes real „Krediidikahjumid/-kasumid“. Mahakandmisi kajastatakse siis, kui kahjumisumma on lõplikult kindlast määratud ja see kujutab endast summat enne mis tahes varasemate allahindluste kasutamist. Mahakandmise või krediidikahjumite allahindluste hilisemad laekumised kajastatakse kasumina real „Krediidikahjumid/-kasumid“.

3.4.4 Riskimaandamisinstrumentide arvestus (IFRS 9, IAS 39)

Õiglases väärtuses kajastatavate riskimaandamisinstrumentide portfelli (IAS 39)

Grupp kasutab õiglase väärtuse riskimaandamisarvestust teatud juhtudel, kui laenuportfellides kajastatud intressimäärade riski maandatakse tuletisinstrumentide abil. Riskimaandamisarvestuse rakendamisel mõõdetakse maandatud portfelli õiglases väärtuses. Maandatud portfelli maandatud riski väärtus kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real „Maandatud riski väärtuse muutus portfellis“. Seda kirjet kajastatakse koos kirjega „Laenu klientidele“. Nii tuletisinstrumentide kui ka maandatud riski väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kasumi või kahjumina real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“.

Riskimaandamisarvestuse kasutamiseks peab riskimaandamissuhte olema formaalselt määratletud ja dokumenteeritud. Riskimaandamise tõhusus peab olema usaldusväärselt mõõdetav ja tuleb tõestada, et see jääb väga tõhusaks nii edasiulatavalt kui ka tagasiulatavalt, maandatud riski õiglase väärtuse muutuste tasaarveldamisel.

3.5 Rendiarvestus (IFRS 16)

Rendilevõtja

Standard näeb ette, et kui Grupp on rendilevõtja, siis enamike rendilepingute puhul kajastatakse finantsseisundi aruandes kasutusõigusega varasid ja rendikohustusi. Kasutusõigusega varad esitatakse materiaalse põhivara koosseisus ja rendikohustused esitatakse muude kohustuste koosseisus. Kasutusõigusega varade kulum ja intressikulud seoses rendikohustustega kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes. Rahavoogude aruandes on kohustuse põhiosa makسد kajastatud finantseerimistevõime ning intressiosa makسد äritegevuse all.

Rendikohustusi mõõdetakse esmalt rendimaksete nüüdsväärtuses, mida ei maksta rendiperioodi alguses. Aja jooksul kohustused kasvavad intressikulude eraldiste arvelt ning vähenevad rendimaksete arvelt. Kasutusõigusega varad võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses, s.t samas summas kui rendikohustus esmasel mõõtmisel, millele lisanduvad muud kulud, näiteks rendimaksud, mis tehakse rendiperioodi alguses või enne seda. Seejärel amortiseeritakse kasutusõigusega varad rendiperioodi jooksul. Rendimaksud diskonteeritakse kasutades alternatiivset laenuintressimäärat. Grupp on otsustanud rakendada standardi erandit lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Selliste rendilepingutega seotud kulud kajastatakse real „Muud kulud“ lineaarselt. Pärast rendiperioodi algust hinnatakse rendikohustuse bilansilist väärtust uuesti, nii et see väljendaks rendilepingu ümberhindamist või korrigeerimist. Rendikohustuse ümberhindamine kohandatakse vastavalt kasutusõigusega varale. Korrigeerimistega seotud kasumid või kahjumid kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes.

Rendileandja

Rendileandjana tegutsemise korral loetakse rent kas kasutusrendiks või kapitalirendiks. Kapitalirendi puhul kanduvad vara omandiõigusega seotud olulised majanduslikud riskid ja hüved rendileandjalt rendilevõtjale. Kasutusrent on selline rendileping, mille puhul rendileandja võtab majandusriski ja saab hüvesid.

Grupi renditegevus hõlmab peamiselt kapitalirenti ning on seetõttu kajastatud laenu ja nõuete all. Bilansiline väärtus vastab tulevaste rendimaksete nüüdsväärtusele. Vahe kõikide tulevaste rendimaksete, saadaoleva brutosumma ja tulevaste rendimaksete nüüdsväärtuse vahel moodustab saadaoleva renditulu. Seega kajastatakse saadud rendimaksud osaliselt kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes intressitulu ja osaliselt finantsseisundi aruandes põhiosa tagasimaksetena, nii et finantstulu on võrdne netoinvesteeringult saadud ühtlase tuluga.

3.6 Sidusettevõtted (IAS 28, IFRS 11)

Sidusettevõtteid on ettevõtteid, mille üle Grupil on oluline mõju või ühine kontroll, kuid mitte ainukontroll teise ettevõtte üle ja mida kajastatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetod tähendab seda, et osalused ettevõttes kajastatakse omandamise ajal soetusmaksumuses ja seejärel korrigeeritakse Grupi osaga ettevõtte netovaras toimunud muutustes. Sidusettevõtte seotud firmaväärtus arvestatakse osaluse bilansilise väärtusesse ja seda ei amortiseerita.

Osaluste bilansilist väärtust võrreldakse seejärel sidusettevõttesse tehtud netoinvesteeringu kaetava väärtusega, et määrata kindlaks allahindluse kajastamise vajadus. Grupi osa sidusettevõtte kasumist kajastatakse koos võimaliku allahindlusega vastavalt kas sidusettevõtte kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes eraldi real „Osa sidusettevõtete kasumist või kahjumist“, sh sidusettevõtete seotud maksud. Sidusettevõtete ja ühisettevõtete aruandluskupäevad ja arvestuspõhimõtted on vastavuses Grupi omadega.

3.7 Immateriaalne põhivara (IAS 38)

Muu immateriaalne põhivara

Immateriaalseid varasid mõeldakse esmalt soetusmaksumuses ja seejärel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja akumuleeritud väärtuse langus. Äriühenduse omandatud immateriaalse vara soetusmaksumus vastab õiglasele väärtusele omandamishetkel. Immateriaalse vara kasulik kasutusiga on kas piiratud või piiramatu. Piiratud kasuliku kasutuseaga immateriaalseid varasid amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul ja viiakse läbi vara väärtuse languse test, kui esineb selle kohta tõendeid. Kasulik kasutusiga ja amortisatsioonimeetod hinnatakse ümber ja vajadusel korrigeeritakse neid iga aruandeaasta lõpus. Arendusväljaminekud, mille maksumust saab usaldusväärselt arvestada ja mille puhul on tõenäoline, et Grupp saab varadega seotud tulevast majanduslikku kasu, kapitaliseeritakse ja kajastatakse finantsseisundi aruandes. Muul juhul kantakse arendusväljaminekud nende tekkimisel kuldesse.

3.8 Materiaalne põhivara (IAS 2, IAS 16)

Omatarbeks

Materiaalset põhivara, nagu seadmed ja omanike poolt kasutatav kinnisvara, kajastatakse algselt selle soetusmaksumuses ning seejärel mõeldakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused.

3.9 Eraldis (IAS 37)

Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui Grupil on tekkinud minevikusündmustest tingitud juriidiline või faktiline kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena toimub ressursside vähenemine. Lisaks peab kohustuste suurus olema usaldusväärselt hinnatav ja hinnanguline ressursside vähenemine arvutatakse nüüdsväärtuses. Eraldisi hinnatakse iga aruandluskupäeval ja vajadusel korrigeeritakse nii, et need vastaksid kohustuste väärtuse hetkehinnangule.

3.10 Pensionid (IAS 19)

Grupi töösuhtejärgsed hüvitised, mis koosnevad pensionikohustustest, loetakse kindlaksmääratud sissetaksetega plaanideks. Kindlaksmääratud sissetaksetega plaanide puhul teeb Grupp sissetakset eraldiseisvatele juriidilistele isikutele ning väärtuse muutmise risk kuni väljamaksmiseni lasub töötajal. Seega ei ole Grupil pärast tasude maksmist enam mingeid kohustusi.

3.11 Kindlustuslepingud (IFRS 4)

Finantsaruannetes viitavad kindlustuslepingud nendele lepingutele, kus oluline kindlustusrisk kandub üle kindlustusandjalt kindlustusvõtjale. Enamik Grupi kindlustuslepingutest ei kannu olulist kindlustusriski üle, mistõttu kajastatakse neid finantsinstrumentidena finantsseisundi aruandes real „Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kliendi“. Olulise kindlustusriskiga kindlustuslepingutele moodustatakse kindlustustehnilisi eraldisi, mis vastavad võetud kohustustele. Kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kajastatakse kindlustusmakseid ja eraldisi real „Tulu kindlustustegevusest“.

3.12 Neto teenustasutulud (IFRS 15)

Klientidega sõlmitud lepingutelt saadavad tulud koosnevad peamiselt teenustega seotud tasudest ning esitatakse real „Vahendus- ja teenustasutulud“. Tulu kajastatakse toimingukohustuse teostamisel ehk toote või teenuse eest kontrolli üle andmisel kliendile. Saadud tasu kogusumma määratakse igale toimingukohustusele ja see sõltub sellest, kas teenust pakutakse üks kord või teatud perioodi vältel.

Vahendustasude tulu varahalduse ja depootehingute eest kajastatakse tavaliselt tuluna aja jooksul vastavalt teenuste osutamisele. Kui tasud hõlmavad ka muutuvtasu (näiteks tulemuspõhised tasud), kajastatakse need ainult juhul, kui vastav summa suure tõenäosusega oluliselt ei vähene.

Maksete vahendustasud and kaarditasud kajastatakse tavaliselt siis, kui teenuseid osutatakse, s.t mingil kindlal ajahetkel. Teenuse kontseptsioonidega seotud tasusid kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul. Laenuandmise teenustasusid, mis ei ole sisemise intressimäära lahutamatu osa, kajastatakse vahendustasude tuluna. Laenuandmise ja hoiuste teenustasusid kajastatakse nii aja jooksul kui ka teatud ajahetkel, sõltuvalt sellest, millal toimingukohustust täidetakse.

Ostetud teenusega seotud kulud, mis on otseselt seotud teenuste osutamisest saadud vahendustasude tuluga, kajastatakse vahendustasude tuluna.

3.13 Muud tulud

Muud tulud hõlmavad IT-teenuste ja Grupis osutatud teenuste müügist saadud tulusid. Muud tulud hõlmavad ka kasumeid ja kahjumeid materiaalse põhivara müügist.

3.14 Aktsiapõhised maksed (IFRS 2)

Kuna Grupp saab teenuseid oma töötajatelt ja kohustub arveldama tehingute eest omakapitaliinstrumentidega, kajastatakse neid aktsiapõhise maksetena. Teenuste, mis annavad töötajatele õiguse saada omakapitaliinstrumente, õiglase väärtus kantakse kulusse teenuste osutamise ajal. Samal ajal kajastatakse vastav omakapitali kasv real „Jaotamata kasum“. Emaettevõtte Swedbank AB (publ) vastutab aktsiate jaotamise eest Grupi ettevõtete töötajate vahel. Töötajatele antud hüvede osas kajastab Grupp töötajatele makstud hüvitiste kulusid koondkasumiaruandes ja vastava summa omakapitalis (jaotamata kasumis).

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete tegemisel töötajatele hinnatakse osutatud teenuseid antud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse alusel. Omakapitaliinstrumentide õiglase väärtus leitakse raamatupidamisarvestuse eesmärgil üleandmise kuupäeva, st hindamispäeva seisuga. Hindamispäev viitab kuupäevale, mil leping sõlmiti ja pooled leppisid kokku aktsiapõhise makse tingimustes. Üleandmise kuupäeval antakse töötajatele õigused aktsiapõhisele maksele (Swedbank AB (publ) tuleviku lihtaktsia). Kuna väljastatud omakapitaliinstrumente ei anta üle enne, kui töötajad on lõpetanud kokkulepitud teenistusperioodi, siis eeldatakse, et teenused osutatakse üleandmisperioodi jooksul. See tähendab, et kulu ja vastav kohustuste suurendamine kajastatakse kogu üleandmisperioodi jooksul. Turul mittepõhinevad üleandmistingimused, nt nõue, et isik jääks tööle, võetakse arvesse hindamisel mitu omakapitaliinstrumenti eeldatavasti üle antakse. Iga aruandlusperioodi lõpus hindab Grupp ümber oma otsused selle kohta, kui mitme aktsia üleandmist ta eeldab turul mittepõhinevate üleandmistingimuste alusel. Kõrvalekaldest algsest otsusest kajastatakse kasumiaruandes ja vastav korrigeerimine kajastatakse omakapitali real „Jaotamata kasum“. Seonduvaid sotsiaalkindlustuskulusid kajastatakse rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksetena, s.t kuluna vastava perioodi jooksul, kuid need põhinevad õiglasel väärtusel, mis on igal ajahetkel aluseks sotsiaalkindlustusmaksete tegemiseks.

3.15 Varade väärtuse langus (IAS 36)

Varade puhul, mille väärtuse langust ei testita muude standardite alusel, määrab Grupp regulaarselt kindlaks, kas esineb tõendeid vara väärtuse languse kohta. Kui sellised tõendid on olemas, testitakse vara väärtuse langust, hinnates selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kas müügihind, millest on maha arvatud müügilukulused või kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on madalam. Kui bilansiline väärtus ületab kaetavat väärtust, vähendatakse vara maksumust kaetava väärtuseni. Kasutusväärtuse hindamiseks diskonteeritakse hinnangulisi tulevase rahavoogusid, kasutades maksueelset diskontomäära, mis hõlmab turu hinnangut konkreetse varaga seotud raha ajaväärtusele ja muudele riskidele. Samuti hinnatakse iga aruandluskupäeval, kas on tõendeid selle kohta, et vajadus varasemat väärtuse langust kajastada on vähenenud või seda enam ei esine. Selliste tõendite esinemise korral määratakse kaetav väärtus. Varasemad väärtuse languse kahjumid tühistatakse üksnes juhul, kui tegemist oli languse kajastamishetke prognooside muutusega. Materiaalse või immateriaalse põhivara väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes eraldi.

3.16 Tulumaks (IAS 12)

Eesti ettevõtteid üldjuhul tasumisele kuuluvad tulumaksu oma kasumilt ei maksa. Tulumaksu makstakse kasumi jaotamisel ning tehingutelt, mida võib lugeda kaudseks kasumi jaotamiseks (hüvitised, kingitused jms). Dividendid ja muud väljamaksed kasumist on maksustatavad määraga, mis ulatub 20/80-ni netosummast.

Alates 2019. aastast võib regulaarselt makstavatele dividendidele rakendada soodsamat maksumäära, milleks on 14/86 netosummast. Soodsamat maksumäära võib kasutada neljandal aastal makstud dividendide puhul kolme eelneva aasta keskmise dividendi väljamakse ulatuses. Esimese aastana võetakse arvesse aastat 2018.

Alates 2018. aasta teisest kvartalist peavad krediidiasutused maksuma oma eelmises kvartalis teenitud kasumit ettemakstud tulumaksu määraga 14%. Tulumaks kuulub tasumisele järgmise kvartali kolmanda kuu 10. päevaks. Mis tahes kvartalis saadud kahjumit saab järgmise kvartali kasumist maha arvata; selliseid kahjumeid võib edasi kanda kuni 19 kvartalit. Ettemakstud tulumaks ei ole tagastatav, aga seda saab kasutada tulevaste dividendide väljamaksete maksukohustuste vähendamiseks. Kui kasum on jaotatud, kuulub tasumisele tulumaks veel kuni 6% ulatuses, mis teeb tulumaksu määra kokku kuni 20%. Lisanduva tulumaksu määr sõltub dividendide maksmise regulaarsusest.

Praeguse ja eelnevate perioodide maksuvarad ja -kohustused on võrdsed maksuhaldurilt eeldatavasti saadava või neile makstava summaga. Edasilükkunud tulumaks viitab bilansilise väärtuse ja maksustamisbaasi vahelistele erinevustele, mille põhjal kujuneb tulevikus maksmisele kuuluv tulumaks. Edasilükkunud tulumaksukohustused viitavad ajutiste erinevustega seotud tulumaksule, mis kuulub tasumisele tulevikus. Edasilükkunud maksukohustusi kajastatakse kõigi ajutistest erinevustest tulenevate edasilükkunud tulumaksukohustuste puhul. Erandiks on olukord, kus ettevõtte ei kajasta firmaväärtuse esmase arvelevõtmisega seotud ajutisest erinevusest tulenevat edasilükkunud tulumaksu kohustust; samuti on erandiks teatud erinevused osaluste puhul tütarettevõtete. Edasilükkunud tulumaksuvara on mahaarvatavate ajutiste erinevustega seotud tuleviku tulumaksuvähendused, edasikantavad tulumaksukahjumid või muud tuleviku tulumaksuvähendused. Edasilükkunud tulumaksuvara kontrollitakse igal bilansipäeval ja kajastatakse selles ulatuses, milles see tõenäoliselt igal bilansipäeval ära kasutatakse.

Seetõttu kajastatakse varem kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara siis, kui on tõenäoline, et tulevikus on selle kättesaamiseks piisav ülejääk. Arvutustes kasutatakse maksumäärasid, mis on aruandluskupäeva seisuga kehtestatud või sisuliselt kehtestatud. Grupi edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi hinnatakse nominaalväärtuses, kasutades asjakohase riigi järgnevatel aastatel kehtivat maksumäära. Tasumisele kuuluv ja edasilükkunud tulumaks kajastatakse kasumiaruandes real „Tulumaks“.

Kuna emaeetevõtte kontrollib oma tütarettevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistamise ajastamist. Seega, kui emaeetevõtte on otsustanud selliseid kasumeid lähitulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksu kohustust. Kui emaeetevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja, kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustust nende väljamaksete ulatuses.

3.17 Raha ja raha ekvivalendid (IAS 7)

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha ja saldosisid keskpangas (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid, üleöödeposiite teistes pankades. Saldod näitavad seda, millised vahendid on kättesaadavad igal ajahetkel. See tähendab, et kogu raha ja raha ekvivalendid on kohe kättesaadavad.

4. UUED STANDARDID JA TÕLGENDUSED

4.1 Välja antud standardid, mis ei ole veel vastu võetud

Rahvusvaheline Aruandlusstandardite Nõukogu (IASB) ja Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC) on avaldanud järgmised standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis rakenduvad 2020. aastal või hiljem. IASB lubab varasemat rakendamist. Swedbank rakendab eelmistest rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest (IFRS) erinevaid reegleid siis, kui EL on need vastu võtnud. Sellest tulenevalt ei ole Grupp 2020. aasta aastaaruandes neid muudatusi rakendanud.

Intressimäära võrdlusaluste reformi muudatused (2. etapp)

Standardite IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 „Intressimäära võrdlusaluste reformi 2. etapp“ muudatused anti välja augustis 2020 ja need hakkavad kehtima 1. jaanuaril 2021, kusjuures varasem rakendamine on lubatud. Muudatused käsitlevad arvestusteemasid, mis tekivad siis, kui finantsinstrumendid, mille puhul kasutatakse võrdlusena IBOR-i intressimäära, viiakse üle alternatiivsele viitesintressimäärale. Muudatused hõlmavad praktilisi abinõusid korrektuuride tegemiseks, mida näeb ette intressimäära võrdlusaluste reform (reform) ja mida tuleb käsitleda ujuva intressimäära muutustena. Lubatud on ka reformi poolt nõutavad muutused, mida saab kasutada riskimaandamisinstrumentide määratlemiseks ja riskimaandamisinstrumentide dokumentatsioonis ilma riskimaandamissuhtet lõpetamata. Muudatused ei ole veel EL-i poolt vastu võetud. Nende kasutusse võtmisel puudub oluline mõju Grupi finantsseisundile, tulemustele, rahavoogudele ja avalikustatud teabele.

Kindlustuslepingud (IFRS 17)

IFRS 17 anti välja mais 2017 ja seda muudeti juunis 2020. Standard hakkab kehtima 1. jaanuaril 2023 ja EL ei ole seda veel vastu võtnud. Uues standardis sätestatakse väljastatud kindlustuslepingute kajastamise, esitamise, mõõtmise ja avalikustamise põhimõtted. Standardi kohaldamisalasse kuuluvad kindlustuslepinguid mõõdetakse hetkeväärtuses, mis põhineb laenuhinnangute summade kohta, mis saadakse põhisummadelt, kahjunõuetelt, hüvitistelt ja kulude väljamaksetelt ning eeldatavasti tulult kindlustuskaitse pakkumise eest. Mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse.

Muud IFRS-ide muudatused

Muud (avaldatud, kuid mitte veel kasutusele võetud) uued või muudetud IFRS-id või nende tõlgendused ei mõjuta eeldatavasti Grupi finantsseisundit, majandustulemusi, rahavoogusid või avalikustatud teavet.

3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud

IFRS-idega kooskõlas oleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitamisel tuleb tegevjuhtkonnal langetada otsuseid, teha oletusi ja anda hinnanguid, mis mõjutavad varade ja kohustuste väärtusi ning tingimuslike varade ja kohustuste kajastamist bilansipäeva seisuga, samuti aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Juhtkond vaatab järjepidevalt üle sellised otsused ja hinnangud, sealhulgas need, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglast väärtust, halvenenud krediitkvaliteediga laenude allahindlust, materiaalse ja immateriaalse varade väärtuse langust, edasilükkunud maksukohustusi, pensionieraldisi ja aktsiapõhiseid makseid. Juhtkond toetub otsustes ja eeldustes varasemale kogemusele ja muudele teguritele, mida peab antud olukorras mõistlikuks. Tegelikud tulemused võivad otsustest ja hinnangutest erineda.

Finantsinstrumentid

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse Grupi erinevaid meetodeid vastavalt jälgitavate turuandmete kättesaadavusele ja turu aktiivsuse tasemele. Peamiselt kasutatakse hinnasid aktiivsel turul. Kui aktiivsete turgude finantsvaradel ja -kohustustel on tasakaalustav tururiskid, kasutatakse tasakaalustavate riskipositsioonide õiglase väärtuse määramiseks ostu- ja müügihindade keskmist. Avatud positsioonide puhul rakendatakse ostu- ja müügihindu vastavalt sellele, kumb on asjakohane. See tähendab, et pikkade positsioonide puhul rakendatakse ostuhindu ja lühikeste positsioonide puhul müügihindu. Grupi juhtkond on määranud meetodi, mille puhul tururiskid tasakaalustavad üksteist ja selle, kuidas netopositsioone arvutatakse. Kui noteeritud hinnad ei ole aktiivsel turul kättesaadavad, kasutab Grupp selle asemel hindamismudeleid. Grupi juhtkond määrab, millised turud on mitteaktiivsed ja millal noteeritud hinnad ei ole enam õiglase väärtusega vastavuses. Sellises olukorras tuleb kasutada hindamismudeleid. Aktiivseks turuks peetakse reguleeritud turgu, kus noteeritud hinnad on lihtsalt kättesaadavad ja mis on korrapärase. Aktiivsust hinnatakse järjepidevalt, analüüsides selliseid tegureid nagu kauplemismahud ning ostu- ja müügihindade erinevused. Kui teatud kriteeriumid ei ole täidetud, loetakse turg või turud mitteaktiivse(ks). Grupi juhtkond otsustab, milline hindamismudel ja millised hinnakujundusparameetrid on konkreetse instrumendi jaoks kõige sobivamad. Swedbank kasutab üldtunnustatud hindamismudeleid, mille suhtes kohaldatakse sõltumatut riskikontrolli. Kui vastavalt hindamismudelile mõõdetakse finantsinstrumente õiglases väärtuses, siis määratakse kindlaks, milliseid jälgitavaid turuandmeid neis mudelites tuleb kasutada. Eelduseks on, et kasutatakse sarnase aktiivsusega finantsinstrumentide noteeritud hindu. Kui sellised hinnad või hinnakomponendid ei ole tuvastatavad, tuleb Grupi juhtkonnal teha oletusi. Lisas 34 on toodud õiglases väärtuses mõõdetud finantsinstrumentide kolm hindamistaset: noteeritud hinnad, jälgitavate turusisenditega hindamismudelid ning märkimisväärtete eeldustega hindamismudelid.

Tehakse kindlaks, milliste finantsinstrumentide suhtes tuleks rakendada riskimaandamisarvestust, et võimalikult suures ulatuses minimeerida raamatupidamisarvestuse volatiilsust. Raamatupidamisarvestuse volatiilsusel puudub majanduslik asjakohasus ja see esineb finantsinstrumentide mõõtmisel teiste mõõtmispõhimõtete alusel, hoolimata asjaolust, et nad üksteist finantsiliselt maandavad.

Krediidikahjumite allahindlused

Krediidikahjumite allahindlused, mille hindamisel kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, hõlmavad sisendeid, eeldusi ja meetodeid, mille puhul rakendatakse kõrgetasemelisi juhtimisotsuseid. Elukõige võib krediitkajumite allahindlust tasemele olulist mõju avaldada krediidiriski olulise suurenemise tuvastamine ja tulevikku suunatud makromajanduslike stsenaariumide kaasamine. Tulevikku suunatud teabe kaasamiseks on vaja anda olulisi hinnanguid, et valida välja kasutatavad stsenaariumid ja tagada, et eeldatavate krediitkajumite arvutamisel võetakse arvesse ainult asjakohane tulevikku suunatud teave. Krediitkajumite allahindluste tundlikkusanalüüs, mis on seotud oluliselt kõrgemate krediidiriski eeldustega, on toodud leheküljel 29 ning tulevikku suunatud makromajanduslike stsenaariumidega on toodud leheküljel 30.

Oluliselt halvenenud krediitkvaliteediga riskipositsioon (kus laenuvõtja või limiidirühma krediitlimiit on kogu rühma peale kokku 50 miljonit Rootsi krooni (4,8 miljonit eurot) või samaväärne või suurem summa mõnes muus valuutas hinnatakse ükshaaval ja selleks ei kasutata modelleeritud sisendeid. Nende riskipositsioonide krediitkajumite allahindlused määratakse diskonteeritud eeldatavate rahavoogude alusel ja arvestatakse vähemalt kahe võimaliku tulemusega, millest vähemalt üks on kahjum. Võimalike tulemuste puhul arvestatakse nii makromajanduslike kui ka mittemakromajanduslike (laenuvõtjapõhiseid) stsenaariume. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude hindamisel arvestatakse mitmesuguseid asjakohaseid tegureid, nagu näiteks rahavoogude summa ja allikad, laenuvõtja sissetulekute tase ja kvaliteet, tagatise realiseerimisväärtus, Grupi positsioon seoses teiste võlaalsaldajatega, realiseerimisprotsessi eeldatav maksumus ja kestus ning tulevased majandustingimused. Tulevaste makstud summade suurus ja tasumise aeg sõltuvad laenuvõtja tulevase käitumisest ja tagatise hinnangust, ja mõlemat võivad mõjutada tulevased majandustingimused; lisaks ei pruugi tagatis olla turukõlblik. Otsused muutuvad vastavalt uuele kättesaadavale teabele või realiseerimisstrateegiatega arengutele, tuues kaasa regulaarseid krediitkajumite allahindluste korrigeerimisi. Kasumiaruandes ja muu koondkasumiaruandes kajastatud krediitkajumite muutus seoses individuaalselt hinnatud laenudega on -2,9 miljonit eurot.

4 Riskid

Swedbank Eesti on osa Swedbank Grupist ning seega järgib Swedbank Grupi riskijuhtimise põhimõtteid, standardeid ja protseduurireegleid kooskõlas riiklike seadustega.

Swedbank Grupi määratluse kohaselt on risk ettevõttesisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivatest sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Swedbank Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Grupi tulule, omakapitalile või turuväärtusele.

Swedbank Eesti nõukogu on võtnud vastu ettevõtte riskijuhtimiseeskirja, milles kirjeldatakse ettevõtte riskijuhtimise raamistikku. See sisaldab Grupi riskistrateegiat ja riskivalmidust, riskijuhtimisprotsessi põhimõtteid nagu näiteks riskikultuur ja riskiteadlikkus ning samuti riskijuhtimise protsessi kehtivaid rolle ja vastutusalasid. Raamistik seob riskijuhtimise Grupi olemasolevate praktikate ja protsessidega. Riskijuhtimine sisaldab endas protsesse, mis tagavad, et Grupp ennetab, tuvastab, mõõdab ja analüüsib riske. See protsess hõlmab kõiki riske liike ja selle tulemusena hinnatakse Grupi riskitaset, millest omakorda lähtutakse ettevõttesiseses kapitali adekvaatsuse hindamise protsessis.

Panga riskipositsiooni hoidmiseks madalal tasemel ka pikemas perspektiivis on nõukogu määranud üldise riskivalmiduse. Kooskõlas riskivalmidusega määrati Swedbank Eesti riskide liikidele individuaalsed piirmäärad. Neid piirmäärasid täiendavad peamised riskiindikaatorid, mida jälgitakse tähelepanelikult ja mis peaksid varakult hoiatama riskiolukorra muutumisest.

Kapitali adekvaatsuse hindamise protsessis hindab Grupi koguriskitasemest, eesmärkidest ja äristrateegiast tulenevaid kapitalivajadusi. Eesmärk on tagada eesmärgi täitmine, tagades samal ajal isegi rasketes turuloludes Grupi miinimumkapitalinõuete täitmine ja juurdepääs riigisisesetele ja rahvusvahelistele kapitaliturgudele.

Välised riskid ja muud riske mõjutavad tegurid

2020. aastal mõjutasid kogu maailma mitmed sündmused, kusjuures mõned neist olid olulisemad Euroopas. Need sündmused on potentsiaalselt riskitegurid neist mõjutatud majanduskeskkondades. Grupp jälgib tähelepanelikult arenguid potentsiaalsete riskide ennetavaks juhtimiseks.

COVID-19

COVID-19 määrati Grupi, töötajate ja klientide seisukohalt oluliseks riskiks. Kõikide Swedbank Grupi koduturgude ja samuti teiste riikide ametivõimude võtsid kasutusele karmimad ennetavad meetmed, et vähendada viiruse levikut ning Grupp järgis kõiki neid piiranguid ja soovitusi nõuetekohaselt, nt seda, et töötajad teeksid kaugtööd (kodust). Majanduse taastumine pandeemiast on aeglustumas, kuna COVID-19 juhtumite arv kerkib seoses pandeemia teise lainega. Ehkki pandeemia mõjutas kõiki kliendisegmente erineval määral, puudusid olulised märgid krediidiportfelli varade kvaliteedi halvenemise kohta ja tegelikud maksejõuetuse määrad (nt eluasemelaenu ja VKEd) olid rekordmadalal tasemel, vaatamata tõsiste sisemajanduse koguprodukti (SKT) ja tööpuuduse probleemidele. Samas toob pandeemia uus laine kaasa suurenenud ebakindluse ja taastumine sõltub jätkuvast ekspansiivsest fiskaal- ja rahapoliitikast ning samuti eksisteerib risk, et mõju hilineb seoses valitsuse sekkumise ja Grupi tegevusega.

Toetamaks pangakliente võimalike laenumaksete tegemisega seotud lühiajaliste raskuste lahendamisel, andis Eesti Pangaliit välja mittesiduva moratooriumi ajavahemikuks aprillist septembri lõpuni ja sellega ühines ka Swedbank Eesti. Moratoorium põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) suunistel „Suunised COVID-19 kriisi tõttu kohaldatud seadusandliku- ja muu kui seadusandliku maksemoratooriumi kohta“ (EBA/GL/2020/02) ja sellega võimaldati moratooriumile kvalifitseeruvatel klientidel, kelle esineb või võib esineda seoses COVID-19-ga esineda ajutisi likviidsusprobleeme, lükata oma põhiosamakset edasi 6-12 kuud sõltuvalt krediittoote ja kliendi tüübist.

2020. aasta lõpuks suurem osa moratooriumi raames kui ka moratooriumi väliselt antud põhiosamaksepühkustest oli lõppenud. 0,2% äriklientide portfelist jäi endiselt moratooriumi leevenduste alla. Kehtivate moratooriumi leevenduste alla kuulus 2,3% eraclientide portfelist, millest 97% oli eluasemelaenu. 31.12.20 seisuga kogu moratooriumi leevenduste alla kuuluvate positsioonide hulk oli 105 miljonit eurot.

Vastavalt EBA juhiste ei klassifitseeritud neid laene makseraskuste tõttu restruktureeritud laenuks. Moratooriumi raames olid lubatud põhiosamaksete edasi lükkamine, samal ajal aga jätkusid intresside maksed. Sellest tulenevalt, ei tekkinud moratooriumi meetmetest otseseid finantskulusi.

Geopoliitilised pinged

Poliitilised pinged Valgevenes koos Venemaa suurenenud regionaalse mõjuvõimuga, USA valimised ning sõjaline konflikt Aserbaidžaanis ja Armeenias vahel jms põhjustasid 2020. aasta teises pooles suurenenud geopoliitilisi ja piirkondlikke pingeid. Uute või seni tundmatute hirmutamisevahendite olemasolu, mis võivad olukorda destabiliseerida, aitasid suurendada välise ohtegurite taset. Grupi krediidiportfelli need eeldatavasti oluliselt ei mõjuta, kuid poliitilised pinged ja Venemaa mõjuvõim piirkonnas suurendavad küberrünnakute riski, mis võib negatiivselt Grupi tegevust mõjutada.

Brexit

Grupp on teinud üleminekuperioodi järgselt piisavaid ettevalmistusi Brexiti. Tuvastatud riske on kas maandatud või neid maandatakse Ühendkuningriigi tarnijatega sõlmitud lepingute kontrollimisega, et tagada Grupi vastavus GDPR-le. Käesoleval ajal finantsteenuste osakonnas toimuvate ajutiste muudatuste ja lubadega seoses tekib alates 2022. aasta keskpaigast häirete risk, kuni EL ja Ühendkuningriik lepivad kokku uutes ja alalistes reeglites ning seadusandluses.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastane võitlus

Grupp on täisteenuseid pakkuv jaepank, kes pakub laia valikut tooteid ja teenuseid arvukatele era- ja äriklientidele. Vastavalt Grupi ärimudelile on grupp avatud riskidele ja paljudele eelkuritegudele seoses rahapesu (*money laundering*, ML) ja terrorismi rahastamise (*terrorist financing*, ML/TF) skeemidele. Rootsi ja Eesti järelevalveasutused lõpetasid Swedbank Grupi juurduse märtsis. Juurduse tulemusena selgus, et Swedbank Grupis esineb puudujääke grupisiseses juhtimises ja kontrollis rahapesu tõkestamisel. 2020. aasta jooksul keskendus Swedbank Grupp järelevalveasutuste välja toodud puuduste kõrvaldamisele. 2020. aasta novembris esitati lõplik raport puuduste kõrvaldamise tegevustega Finantsinspeksioonile ning 2021. aasta jaanuaris saadi positiivne tagasiside, et tehtud tegevused on piisavad.

Puuduste kõrvaldamiseks ning Swedbank Grupi riskide tuvastamise ja kontrollimise tõhustamiseks algatas Swedbank Grupp mitmeid strateegilisi programme: kultuuriprojekt, juhtimisiniitsiatiiv ja vastavuskontroll. Käesoleval ajal on nimetatud programmid muutumise faasis. Samuti on kaasatud grupiväline konsultatsioonifirma, et viia järgmise kolme aasta jooksul läbi äga-aastane Swedbank Group AML/CTF programmide valmiduse hindamine. Esimesest aruandest selgub, et Swedbank Grupi varasemate puuduste kõrvaldamise programm edeneb jõudsalt.

Grupp teeb ka suuri investeeeringuid lisaressurssidesse ja taristusse, mis on seotud „Tunne oma klienti“ (*know your customer*, KYC) iniitsiatiivi, riskide liigitamise, tehingute järelevalve ja finantssanksioonide kontrolliga. Grupp on jätkanud ka tööd olemasoleva AML/CTF raamistiku uuendamise, et tagada kogu Grupis toimuva AML/CTF tegevuse töökindlus ja järjepidevus. Nende raamistike kaudu väljendub Grupi riskivalmidus rahapesu osas.

Muud tegurid

Viitintressimäärade reform

IBOR-i ülemineku puhul minnakse turul üle olemasolevatelt pankadevahelistelt intressimääradelt (*interbank offered rates*, IBOR) alternatiivsetele riskivabadele intressimääradele (*risk free rates*, RFR). Ülemaailmsed järelevalveasutused ja avalik sektor/erakliendid on moodustanud töögrupid, et teha kindlaks ja soodustada töökindlamate, tehingupõhiste RFR-ide kasutamist. IBOR-id on viiteintressimääradeks paljude finantsinstrumentide jaoks ja seega finantsstabiilsuse võtmeks. Swedbank Eestis kui suures täisteenuseid pakkuvas pangas kasutatakse IBOR-eid käesoleval ajal laialdaselt laenu, investeeeringute ja kauplemistoodete puhul ning need esinevad ka muudes pangasisestes protsessides. Enamus aktiivselt pakutud toodetest on seotud EURIBOR-iga, mitte LIBOR-iga. Väljakutsega tegelemiseks ja sujuva ülemineku tagamiseks on Grupp loonud IBOR-i üleminekuprogrammi, mille eesmärk on tegeleda turu ülemineku, varude, stsenaariumite ja andmetötluse eeldustega, Grupi strateegia, lepingute ja kokkulepete ning samuti grupisisesel ja -välisel suhtlusega. Grupis on käimas tegevused arengute pidevaks tuvastamiseks ja jälgimiseks ning loodud plaanid riskipositsioonide üleviimiseks või lõpetamiseks, kus eeldatakse IBOR-i määra kasutamise lõpetamist. Grupp jätkab IBOR-i ülemineku programmi kaudu mis tahes tekkinud võivate riskide juhtimist ja maandamist. Grupp on rakendanud protsesse ja tehnoloogiad, et võtta mõned finantstoodete puhul äritegevuse olulistest osades kasutusele uued RFR-id, (nt SONIA, SOFR, ESTR). Eesti klientide poolt on tänasel hetkel väga väike nõudlus välisvaluutas üleöö viitintressimäärade osas. Grupp tegeleb hetkel ka riskimaandamistegevuse prioriseerimisega seoses olemasolevate LIBOR-i riskipositsioonide ja teiste turul valitsevate intressimäärade. Käimas on üleminekutegevus ja äritegevuse muudatused selle ülesande juhtimiseks ning eeldatavasti jätkuvad need kogu IBOR-i ülemineku perioodi jooksul.

Tulumaks

Tulumaksuvaldkond on keeruline ja jätab ruumi hinnangute andmiseks. Kohaldatavate seaduste praktikaid ja tõlgendusi muudetakse tihti, mõnikord tagasiulatuvalt. Juhul, kui maksuamet või olemasolu korral maksukohus tõlgendavad teemat Grupi esialgselt tõlgendusest erinevalt, võib see mõjutada Grupi tegevust, tulemusi ja finantsseisundit.

Riskide taksonoomia

Grupp kasutab riskide taksonoomiat, mis on süsteem riskide jaotamiseks rühmadeks riskide ühiste tunnuste põhjal. Riskitaksonoomia kategooriaid nimetatakse riskide liikideks.

Risk	Kirjeldus
Krediidirisk	Risk, et vastaspool ei täida oma rahalisi kohustusi Grupi ees ja risk, et panditud tagatis ei kata Grupi nõudeid.
Likviidsusrisk	Risk, et ei suudeta täita maksekohustusi maksetähtaegade saabumisel ilma oluliste lisakulutusteta rahaliste vahendite vahendite

	saamiseks või kahju kandmiseks vara kiirmüügi korral.
Tururisk	Risk, et Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Väärtus hõlmab nii majanduslikku väärtust kui ka raamatupidamislikku väärtust ning sisaldab selliseid väärtuse korrigeerimisi nagu krediti väärtuse korrigeerimine (<i>credit value adjustmine</i> , CVA) ja deebetväärtuse korrigeerimine (<i>debit valuation adjustment</i> , DVA).
Operatsioonirisk	Kahjumite risk, äriprotsesside häired ja negatiivne mainemõju, mis tulenevad ebaadekvaatsetest või puudulikest sisemistest protsessidest või protseduuridest, inimlikest või süsteemi vigadest või ettevõttevälistest sündmustest.
Kindlustusrisk	Kindlustustegevuses väljendab risk kindlustuslepingute sõlmimise riski, tururiski, krediidiriski ja likviidsusriski, mis on seotud Grupi 100%-liste kindlustusettevõtetega.
Vastavusrisk	Risk, et Grupp ei järgi oma litsentseeritud tegevuse suhtes kohaldatud seadusi ja regulatsioone.
Muud riskiliigid	Muud riskide liigid Grupi riskitaksonoomias on kapitalirisk, jätkusuutlikkuse risk ja strateegiline risk.

4.1 Krediidirisk

Mõiste

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi Grupi ees ja panditud tagatis ei kata nõudeid. Krediidirisk hõlmab ka kontsentratsiooniriski, vastaspooli krediidiriski kauplemistehingutes ja valuutaarvelduse riski.

Riski juhtimine

Grupi laenuvõtmise keskseks põhimõtteks on, et iga Grupi äriüksus vastutab täielikult oma krediidiriski eest, krediididotsused tuginevad krediidiprotsessile ja neid tehakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele ning et need otsused on kooskõlas Grupi äri- ja krediidistrateegiaga. Olenevalt krediididotsusest ja iseloomust võib laenuandmise otsuse teha näiteks krediidispetsialist süsteemitoe abil või laenukomitee. Äriüksusel on täielik äriplane vastutus, sõltumata sellest, kes lõppotsuse teeb, sealhulgas vastutus sisemise krediidikontrolli eest. Kogu Grupis lähtutakse krediididotsusest ja krediidiriski halduses dualaalsuspõhimõttest. Põhimõtet rakendatakse nii sõltumatu krediidiosakonna töös, otsuste tegemisel vastutajate poolt kui ka krediidiamandamise protsessis. Iga äriüksus vastutab selle eest, et sisekontroll on kaasatud olulistesse krediidiamandamise protsessi osadesse.

Krediidiamandamise protsess hõlmab äritegevuse ja otsuste langetamise protsesse, mis on seotud laenuandmise, krediididotsuse ja krediidiriski kvantifitseerimisega. Krediidiamandamise otsuse langetamiseks on vaja, et laenuvõtja suudab hea tahte juures eeldatavasti täita oma kohustusi Grupi ees. Grupp omakorda püüab saada piisavat tagatist. Vastutustundlik, töökindel ja tasakaalustatud laenuvõtmise näeb ette, et iga tehingut tuleb käsitleda asjaomaste välistegurite kontekstis, võttes arvesse Grupi ja teiste turuosaliste teadmisi prognoositavatest kohalikest, piirkondlikest ja globaalsetest muutustest ja arengutest, mis võivad tehingut ja selle riske mõjutada. Näiteks tuleb arvesse võtta jätkusuutlikkust, sh keskkonnaga seonduvat, sotsiaalset vastutust ja ärietiikat.

Riskide liigitamine on krediidiamandamise protsessis kesksel kohal. Riskiklassi hinnatakse ja määratakse iga krediididotsuse osana. Riskiklass mõjutab ka analüüsi ja dokumentatsiooni ulatust ja seda, kuidas kliente jälgitakse. Sel viisil saab madala riskiga tehinguid kinnitada lihtsama ja kiirema krediidiamandamise protsessi kaudu. Kõiki krediididotsusi riskipositsioone hinnatakse süstemaatiliselt ja järjepidevalt, et varakult tuvastada krediidiriski oluline suurenemine. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle ka äriklientide, finantsinstitutsioonide ja riikide riskipositsioonid, et hinnata põhjalikult laenuvõtja finantsolukorda ja tema tulevast krediidikõlblikkust, riskiklassi ülevaatust ja määramist ning pikaajalist suhet laenuandjaga.

Riskiosakond vastutab krediidiriski juhtimise, mis hõlmab krediidiprotsessi, riskilimiite ja riskide liigitamise süsteemi, iseseisva jälgimise ja kontrolli eest. Riskiosakond vaatab regulaarselt läbi ja hindab kogu krediidiportfelli riskiprofiili ja riskide arengut. Regulaarselt tehakse stressitestid, nt osana sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist (*internal capital adequacy assessment process*, ICAAP). Riskipositsioone ja suurenenud riske erinevates segmentides ning samuti suuri individuaalseid riskipositsioone jälgitakse põhjalikult. Vastavalt ettekirjutusele viiakse läbi spetsiifilisi analüüse ja teatud segmenti või alamportfelli stressitestid.

Riskide mõõtmine

Grupisest riskide liigitamise süsteemi kasutatakse muuhulgas järgnevalt:

- riskide hindamine ja krediididotsuste tegemine;
- riskiga korrigeeritud tootluse hindamine (sh RAROC);

- krediidikahjumite allahindlused;
- krediidiriskide jälgimine ja juhtimine;
- nõukogu, juhatuse ja grupi juhtkonna teavitamine krediidiriskist;
- krediidistrateegia ja sellele vastavate riskijuhtimistehingute väljatöötamine,
- kapitalinõuete ja kapitalipaigutuste hindamine

Riskide liigitamise süsteemi eesmärk on mõõta maksejõuetuse tõenäosust ja laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäära. Krediidiriski positsioonide eeldatavate kahjumite ja regulatiivsete kapitalinõuete kõige olulisemad riskiparameetrid on:

- maksejõuetuse tõenäosus (*probability of default*, PD) – risk, et vastaspool või lepingu puhul tekivad maksehäired järgmise 12 kuu jooksul.
- laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (*loss given default*, LGD) – krediidiriskipositsiooni osa, mis maksejõuetuse korral eeldatavasti kaob, ja
- maksejõuetuse olemasoleva riskipositsiooni (*exposure at default*, EAD) – krediidiriski positsioon, mis on hinnanguliselt pangal siis, kui tema vastaspool on tekkinud makseraskused.

PD mudelites kasutatakse riskiklasside määramisel 22 riskiklassiga skaalat, kus 0 on kõige kõrgem ja 21 kõige madalam maksejõuetuse risk. Lisaks eksisteerib üks klass maksejõuetuses olevatele laenudele. Alljärgnevas tabelis kirjeldatakse riskiskaalat ja selle seotust maksejõuetuse tõenäosusega 12 kuu jooksul, samuti on toodud Standard & Poor'si indikatiivne reiting.

Riskiklass vastavalt IRB metodoloogiale

Klass	PD (%)	Standard & Poor'si indikatiivne reiting
13-21	<0,5	BBB- to AAA
9-12	0,5-2,0	BB- to BB+
6-8	2,0-5,7	B+
0-5	>5,7	C to B
Maksejõuetus	100	D

Grupisene riskide liigitamise süsteemi kiidab heaks Finantsinspeksioon ja Grupil lubatakse kasutada IRB meetodit krediidiriski kapitalivajaduse põhiosa arvutamiseks. Grupp kasutab mitmeid erinevaid riskide liigitamise mudeleid krediidiportfelli erinevate alamsegmentide puhul. Kasutatakse peamiselt kahte liiki mudeleid. Ühed põhinevad statistilistel mudelitel, mille puhul on nõutav juurdepääs tehingupartneritega seotud suurele teabehulgale ja makseraskustesse sattunud tehingupartneritega seotud teabele. Teine meetod põhineb eksperthinnangutel ja seda kasutatakse juhtudel, kui statistilised mudelid ei ole kohaldatavad. Neid mudeleid valideeritakse uute mudelite kasutusele võtmisel ning oluliste muutustega tegemisel, aga ka perioodiliselt (vähemalt kord aastas). Valideerimise eesmärk on tagada, et iga mudel võimaldaks riski mõõta piisava täpsusega. Lisaks hinnatakse mudelite praktilist rakendatavust igapäevases krediiditeenuste osutamises.

Finantsaruannetes arvutatakse eeldatavad krediidikahjumid kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IFRS 9, mida kirjeldatakse allpool. Regulaatiivsete kapitalinõuete kohaselt (Baseli õiguslik raamistik) arvutatud eeldatavate kahjumite ja IFRS 9 kohase eeldatavate krediidikahjumite mõõtmise peamine erinevus on lühidalt toodud tabelis „IFRS 9 vs regulatiivne kapitali raamistik“ leheküljel 31.

Eeldatavate krediidikahjumite mõõtmine

Grupp mõõdab krediidikahjumite allahindlusi eeldatavate laenukahjumite mudeli alusel. Eeldatavaid krediidikahjumiteid mõõdetakse vastavalt faasile, kuhu konkreetne vara aruandluskupäeva seisuga paigutatakse. Kui finantsvara krediidirisk ei ole alates esimesest kajastamisest oluliselt suurenenud (1. faas), lähtutakse väärtuse languse hindamisel 12-kuulistest eeldatavatest krediidikahjumitest.

Kui finantsvara krediidirisk on oluliselt suurenenud (2. faas) või kui selle väärtus on krediidikvaliteedi halvenemise tõttu langenud (3. faas), lähtutakse väärtuse languse hindamisel kogu lepingu kehtivusaja eeldatavatest krediidikahjumitest. Antud mõõtmise tehakse ettevõttesiseselt väljatöötatud statistiliste mudelite või eeldatavate lepinguliste rahavoogude individuaalsete hinnangute põhjal. Mõlemal juhul tuleb teha olulisi juhtkonna otsuseid. Eeldatavate krediidikahjumite hindamise portfelli segmenteeritakse sama segmentatsiooni kohaselt, mida rakendatakse ka regulatiivsetel eesmärkidel, koos ühiste riskinäitajatega. See põhineb kogu krediidiportfelli homogeensetel alamsegmentidel, nagu näiteks riik, tegevusvaldkond või tootegrupp.

Kvantitatiivsetes mudelites kasutatavad peamised sisendid on maksejõuetuse tõenäosus, laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär, maksejõuetuses olev riskipositsioon ja eeldatav eluiga. Eeldatavad krediidikahjumid peegeldavad nii ajaloolisi andmeid kui ka tõenäosusega kaalutud tulevikku suunatud stsenaariumeid.

Maksejõuetuse tõenäosus (PD)

Finantsinstrumendi maksejõuetuse tõenäosus (*probability of default*, PD) 12 kuu või lepingu kehtivusaja jooksul väljendab tõenäosust, et kohustused jäetakse täitmata kas järgmise 12 kuu või finantsinstrumendi eeldatava

kehtivusaja jooksul, võttes arvesse bilansipäeval valitsevaid tingimusi ja krediidiriski mõjutavaid tulevasi majandustingimusi.

IRB maksejõuetuse tõenäosuse mudelitel põhinevad sisemised riskihindamistase moodustavad IFRS 9 kohaselt maksejõuetuse tõenäosuse mudelite sisendi, samas kui finantsvara eluiga katva maksejõuetuse tõenäosuse tähtsajalise struktuuri määramiseks kasutatakse varasemaid maksejõuetuse määrasid. Väljatöötatud maksejõuetuse tõenäosuse mudelid segmenteeritakse ühiste riskinäitajate põhjal, nagu näiteks võlgniku tüüp, riik, tootegrupp ja tööstussektori ning neid kasutatakse 12 kuu või eluiga võimaliku maksejõuetuse tõenäosuse tuletamiseks. Segmendi- ja riigipõhiseid krediidsüklidekside prognoositakse erinevate makromajanduslike stsenaariumide põhjal.

Iga stsenaariumi puhul korrigeeritakse PD tähtsajalisi struktuure prognoositava krediidsüklidekside korrelatsiooni põhjal ja tulemuseks saadakse tulevikku suunatud kindla ajahetke kohta käiva maksejõuetuse tõenäosuse hinnangud. Halvenev majanduslik väljavaade või negatiivse stsenaariumi tõenäosuse suurenemine toob seega kaasa ka kõrgema maksejõuetuse tõenäosuse 12 kuu või finantsinstrumendi kehtivusaja jooksul, suurendades seeläbi nii eeldatavaid krediidikahjumaid kui ka laenu liikumist 1. faasist 2. faasi.

Laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (LGD)

Laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (*loss given default*, LGD) väljendab maksejõuetusest tulenevat eeldatavat kahju, võttes arvesse tulevaste tagasimaksete tõenäosust ja eeldatavat suurust, sh tagatise realiseerimine, tagasimaksete laekumise periood ja raha ajaväärtus. LGD hinnangud põhinevad varasematel kahjuandmetel, mis on segmenteeritud geograafilise asukoha, tagatise liigi, võlgniku tüübi ja tooteteabe kaupa. Tulevikku suunatud teave peegeldub LGD hinnangutes, kus iga makromajandusliku stsenaariumi puhul kasutatakse prognoositud tagatisväärtuse indekseid, et korrigeerida tulevasi laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu ja tagasimaksete määrasid. Tagatise väärtuse langust väljendav majanduslik väljavaade vähendab tagasimaksete määra ning tõstab laenusumma ja tagatisvara väärtuse suhtarvu, tõstes seega ka kahjumäära maksejõuetuse hetkel ja eeldatavaid krediidikahjumaid.

Maksejõuetuses olevad riskipositsioonid (EAD)

Maksejõuetuses olevad riskipositsioonid (*exposure at default*, EAD) väljendavad eeldatavat riskipositsiooni tulevasel maksejõuetuse kuupäeval, võttes arvesse eeldatavaid muutuseid riskipositsioonis aruandlusperioodi järele. Grupi mudelil põhinev meetod EAD määramiseks peegeldab põhisumma ja intressimaksete lepingulisi tingimusi, lepingujärgset lunastustähtaega ning arvelduslaenu väljavõtmisi ja tühistamatuid bilansiväliseid kohustusi.

Eeldatav eluiga

Grupp mõõdab eeldatavaid krediidikahjumaid maksejõuetuse riski põhjal nõude eeldatava eluiga vältel. Eeldatav eluiga on enamasti limiteeritud maksimaalse lepingulise perioodiga, mille jooksul on Grupp krediidiriskile avatud, isegi juhul, kui äritavale vastab pikem periood. Eeldatava eluiga määramisel arvestatakse kõigi lepinguliste tingimustega, sealhulgas ettemaksu ja pikendamise ning

Grupi jaoks siduvate krediidi pikendamise võimalustega. Kodulaenuportfelli puhul kasutab Grupp käitumisliikku eluiga mudelit, mis aitab prognoosida, millise tõenäosusega on nõue mis tahes ajahetkel oma järelejäädud eluiga jooksul jätkuvalt avatud ega ole maksejõuetuses (arvestades varajase tagasimaksete tõenäosust). Krediitkaartide puhul määratakse käitumuslik eluiga eelneva tootepõhise teabe alusel ja see võib ulatuda kuni 10 aastani.

Krediidiriski olulise suurenemise tuvastamine

Grupp kasutab krediidiriski olulise suurenemise hindamiseks nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid näitajaid. Kriteeriumid on toodud leheküljel 22. Alltoodud tabelites on esitatud kvantitatiivsed lüanded:

- muutused maksejõuetuse tõenäosuses 12 kuu jooksul ja muutused sisemistes riskihindamise tasemetes, mida on rakendatud enne 2018. aasta 1. jaanuari väljastatud laenu portfelli puhul. Näiteks riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 0 ja 5 vahele, hinnatakse oluliseks krediidiriski muutuseks langust esialgsest tasemest 1 kuni 2 taseme võrra. Teisest küljest selliste riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 13 ja 21 vahele, hinnatakse märkimisväärselt krediidiriski muutuseks langust esialgsest tasemest 3 kuni 8 taseme võrra.
- muutused maksejõuetuse tõenäosuse lepingu eluiga jooksul, mida on rakendatud pärast 2018. aasta 1. jaanuari väljastatud laenu portfelli puhul. Näiteks riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 0 ja 5 vahele, hinnatakse oluliseks krediidiriski muutuseks 50% kasvu maksejõuetuse tõenäosuse lepingu eluiga jooksul võrreldes esialgse tasemega. Teisest küljest selliste riskipositsioonide puhul, mille riskitase esmasel kajastamisel jäi 13 ja 21 vahele, hinnatakse oluliseks 150–300 protsendilist kasvu võrreldes esialgse tasemega.

Antud liimitest nähtub, et madalama riskitaseme puhul on krediidiriski muutuste tundlikkus madalam, samas kui kõrgema riskitaseme puhul on ka tundlikkus kõrgem. Grupp on viinud läbi tundlikkusanalüüsi, et näha, kuidas muutused krediidikahjumite allahindlused, kui rakendatavaid lüandeid tõstetakse või langetatakse. Madalam lüand tõstaks nii 1. faasist 2. faasi liikuvate laenu arvu kui ka hinnangulisi krediidikahjumite allahindlusi. Kõrgem lüand avaldaks vastupidist mõju.

Baltikumis rakendatud laenumaksete moratorium, riigi toetusprogrammide ja muude ajutiste meetmete rakendamine on leevendanud majandust ja toetanud laenuvõtjaid, kuid majandustsükli järsust muutusest tulenevad mõjud on sageli hiljem avalduvad ning pikaajalised. Lisaks on keskpikas perspektiivis jätkuv ebakindlus COVID-19 edasise mõju kohta majandusele seoses viiruse agressiivse teise lainega ja valitsuste kehtestatud piirangutega 2020. aasta lõpus. Seetõttu tehti 2020. aasta IV kvartalis 10 miljoni euro ulatuses täiendav allahindlus seoses COVID-19 tuleneva jätkuva ebakindlusega majanduses. Täiendav allahindlus kajastati 3 kõige enam COVID-19 poolt mõjutatud tegevusvaldkondades ning millel võivad olla pikaajalised järelmõjud.

Alljärgnevatel tabelites on välja toodud tundlikkusanalüüsi mõju krediidikahjumite allahindlustele aastalõpu seisuga. Positiivsed summad tähistavad suuremaid kajastatavaid krediidikahjumite allahindlusi.

Krediidiriski oluline suurenemine: finantsinstrumendid, mille esmane kajastamine toimus enne 1. jaanuari 2018:

			2020				2019			
Grupp			Krediidikahjumite allahindlused mõju				Krediidikahjumite allahindlused mõju			
Sisemine riski-hinnangu tase esmasel kajastamisel	12-kuu maksejõuetuse tõenäosuse vahemik esmasel kajastamisel	Lävend, reitingu alandamine ^{1) 2) 3)}	Läveni suuremine 1 klassi võrra	Läveni vähenemine 1 klassi võrra	Kajastatud krediidikahjumite allahindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansilisest brutoväärtusest 31.12	Läveni suuremine 1 astme võrra	Läveni vähenemine 1 astme võrra	Kajastatud krediidikahjumite allahindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansilisest brutoväärtusest 31.12
13-21	< 0,5%	4 - 8 klassi	-1,0%	1,4%	3,3	14,8%	-3,7%	4,6%	1,7	17,4%
9-12	0,5-2,0%	2 - 5 klassi	-6,6%	9,4%	0,6	11,9%	-9,8%	13,9%	0,6	14,3%
6-8	2,0-5,7%	1 - 3 klassi	-3,0%	2,9%	0,7	6,1%	-2,3%	1,7%	1,5	7,4%
0-5	>5,7% ja <100%	1 - 2 klassi	-2,9%	0,0%	0,3	2,7%	-3,2%	0,0%	0,5	3,5%
Finantsinstrumendid, millele rakendatakse madala krediidiriski erandit			-2,1%	2,6%	4,9	35,5%	-4,1%	4,4%	4,4	42,6%
3. faasi finantsinstrumendid					0,0	28,1%			0	24,1%
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperti poolt ⁴⁾					6,1	0,2%			9,6	0,3%
Allahindlused kokku ⁵⁾					16,7	63,8%			14,0	67,0%

¹⁾ Langus enam kui 2 klassi võrra vastab järgmise 12 kuu maksejõuetuse tõenäosuse tõusule umbes 100% võrra.

²⁾ Lävendid varieeruvad antud vahemikus sõltuvalt laenuvõtja geograafilisest asukohast, segmendist ja sisemisest riskihinnangust.

³⁾ Tundlikkusanalüüside teostamisel kasutatakse 1. klassi lävendit.

⁴⁾ Kujutab endast mudelijärgset allahindluse korrigeerimist ekspertide poolt 1. ja 2. faasi puhul. Tundlikkusanalüüs peegeldub mudeli väljundites enne seda, kui eksperdid korrigeerivad krediidiriski mudelis.

⁵⁾ Millest bilansiväliste riskipositsioonide eraldised on kokku summas 0,6 miljonit eurot.

Krediidiriski oluline suurenemine: finantsinstrumendid, mille esmane kajastamine toimus 1. jaanuaril 2018 või hiljem:

			2020				2019			
Grupp			Krediidikahjumite allahindlused mõju				Krediidikahjumite allahindlused mõju			
Sisemine riski-hinnangu tase esmasel kajastamisel	Lävend, maksejõuetuse tõenäosuse kasv eluea jooksul ⁶⁾		Läveni kasv 100%	Läveni langus 50%	Kajastatud krediidikahjumite allahindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansilisest brutoväärtusest 31.12	Läveni kasv 100%	Läveni langus 50%	Kajastatud krediidikahjumite allahindlused 31.12	Portfelli osakaal (%) bilansilisest brutoväärtusest 31.12
13-21	150-300%		-5,1%	5,0%	0,9	15,2%	-18,3%	24,6%	0,3	12%
9-12	100-200%		-2,2%	5,4%	1,0	8,0%	-6,7%	18,8%	0,6	6%
6-8	100-150%		-0,2%	0,9%	0,7	5,5%	-1,0%	5,0%	0,4	4%
0-5	50%		-0,3%	0,3%	1,7	5,7%	-0,3%	1,0%	1,0	4%
Finantsinstrumendid, millele rakendatakse madala krediidiriski erandit			-1,6%	2,5%	4,3	34,4%	-4,3%	9,30%	2,2	27%
3. faasi finantsinstrumendid					0,0	0,0%			0,0	6%
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperti poolt ⁷⁾					3,8	1,6%			3,4	0%
Allahindlused kokku ⁸⁾					12,4	36,1%			5,7	33%

⁶⁾ Lävendid varieeruvad antud vahemikus sõltuvalt laenuvõtja geograafilisest asukohast, segmendist ja sisemisest riskihinnangust.

⁷⁾ Kujutab endast mudelijärgset allahindluse korrigeerimist ekspertide poolt 1. ja 2. faasi puhul. Tundlikkusanalüüs peegeldub mudeli väljundites enne seda, kui eksperdid korrigeerivad krediidiriski mudelis.

⁸⁾ Millest bilansiväliste riskipositsioonide eraldised on kokku summas 0,5 miljonit eurot.

Tuleviku suunatud makromajanduslike stsenaariumide kasutamine

Tuleviku suunatud teavet kasutatakse nii krediidiriski olulise suurenemise hindamisel kui ka eeldatavate krediitkajumite arvutamisel. Varasemate andmete analüüside põhjal on Grupi riskiosakond tuvastanud ja kajastanud asjakohased makromajanduslikud näitajad, mida kasutatakse eri portfelli krediitrisikide ja kahjude määramisel geograafilise asukoha, laenuvõtja ja tooteliigi põhjal. Kõige suurem on korrelatsioon SKP kasvu, kinnisvarahindade, töötuse, nafta hinna ja intressimäärade vahel. Grupp jälgib pidevalt ülemaailmselt makromajanduslikku olukorda, pöörates erilist tähelepanu Rootsi, Eesti, Läti ja Leedu turgudele. See hõlmab tuleviku suunatud makromajanduslike stsenaariumide määramist erinevate regionide jaoks ja olemasolevate stsenaariumide ümberarvestamist makromajanduslike prognooside tegemiseks. Grupi makrouuringute osakonnas koostatakse makromajanduslikud stsenaariumid ja need viiakse vastavusse Grupi majandusprognoosiga.

Majanduslikud stsenaariumid töötatakse välja tulevaste majandustingimuste eelduste peegeldamiseks, võttes arvesse kohalikku ja globaalset majanduse hetkeseisu. Makromajanduslikud prognoosid võtavad arvesse sise- ja välisest teavet ning on kooskõlas tuleviku suunatud teabega, mida kasutatakse ka muul otstarbel, näiteks eelarvestamisel ja prognooside koostamisel. Baasstsenaarium põhineb Grupi eelarvestsenaariumil ja teised stsenaariumid, mis väljendavad nii positiivsemaid kui ka negatiivsemaid väljavaateid, töötatakse välja sellele vastavalt. Grupp võtab eeldatavate krediitkajumite hindamisel arvesse vähemalt kolme stsenaariumi, mis lisatakse maksejõuetuse tõenäosuse ja laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär sisenditele mudelipõhise eeldatavate krediitkajumite

määramiseks. Baasstsenaariumile määratud tõenäosus on 66,6 protsenti ja nii ülemisele kui alusemisele alternatiivsele stsenaariumile määratud tõenäosus on 16,7 protsenti.

Üldjuhul tõstab iga stsenaariumi prognoositavate makromajanduslike näitajate majandusliku väljavaate halvenemine kui ka halvima stsenaariumi tõenäosus nii 1. faasist 2. faasi liikuvate laenude arvu kui ka eeldatavaid krediitkajumite allahindluseid. Samas on prognoositavate makromajanduslike näitajate väljavaate paranemisel ja parima võimaliku stsenaariumi tõenäosuse kasvul positiivne mõju. Konkreetse stsenaariumi eri makromajanduslike näitajate mõju ei ole võimalik sisuliselt eraldada, kuna eri näitajad ning konkreetse stsenaariumiga seotud pessimismi tase ja selle stsenaariumi realiseerumise tõenäosus on omavahel seotud.

Erinevalt grupi majandusprognoosist korrigeeritakse eeldatavate krediitkajumite arvutustes sesoonselt SKT-d ja töötuse määra.

2020. aastal domineeris kurikuulus Covid-19 pandeemia. Pärast järsku majanduslangust kevadel algas suvel tugev taastumine. Infektsiooni levik on taas tõusuteel ja majandustegevus on aeglustumas. Me usume endiselt, et madalseis on seljatatud, kuid selgem ja stabiilsem majanduse taastumine leiab aset alles 2021. aasta lõpu poole. Selle ootamatu arengu tõttu korrigeeriti meie baasprognoosi 2019. aastast, kus kasvuprofiil oli nullilähedane, nii et SKT langus on järsum ja tugevam ning töötuse määr kõrgem.

Kinnisvaraturg on koroonaviiruse kriisi ajal hästi vastu pidanud. Jätkuvalt madalad intressimäärad koos erinevate valitsuse abimeetmetega, mis on suunatud majapidamiste sissetulekute säilitamisele, on samuti toetanud hinnakasvu ja seega ei ole meie alusprognooside profiil palju muutunud.

SKT puhul on näidatud tegelik aastane kasv, samas kui IFRS 9 mudeli raamistiku puhul kasutatakse makronäitajate kvartaalseid muutusi ja sesoonselt kohaldatud seeriaid:

31.12 2020	Positiivne stsenaarium				Baasstsenaarium				Negatiivne stsenaarium			
	2020 ¹⁾	2021	2022	2023	2020 ¹⁾	2021	2022	2023 ²⁾	2020 ¹⁾	2021	2022	2023
SKT (protsent aastas)	-3,1	3,7	4,2	2,5	-3,2	3,1	4,1	1,9	-3,5	-4,2	3,1	2,4
Tööpuudus (protsent aastas) ²⁾	6,8	6,7	5,8	5,5	6,8	7,5	6,9	6,4	7,0	12,9	11,5	10,2
Eluasemehinnad (aastane protsentuaalne muutus)	6,5	9,1	9,8	5,3	6,4	6,1	8,5	5,0	6,1	-13,2	4,9	4,3

¹⁾ Prognoositud 2020 väärtused, sest tegelikud ametlikud andmed ei olnud stsenaariumite koostamise ajaks veel avaldatud.

²⁾ 2020., 2021. ja 2022. aasta baasstsenaarium põhineb avaldatud Swedbank'i majandusprognoosil. Baasstsenaariumi näitajad 2023. aasta kohta on mudelil põhinevad ekstrapolatsioonid.

³⁾ Töötuse määr, 16-64 aastat.

31.12 2019	Positiivne stsenaarium			Baasstsenaarium			Negatiivne stsenaarium		
	2019 ¹⁾	2020	2021	2019 ¹⁾	2020	2021	2019 ¹⁾	2020	2021
SKT protsent aastas)	3,2	4,2	3,2	3,2	2,1	2,5	3,1	-6,1	-4,7
Tööpuudus (protsent aastas) ²⁾	4,9	4,7	4,6	4,9	5,1	5,4	5,0	9,1	13,7
Eluasemehinnad (aastane protsentuaalne muutus)	6,4	9,5	7,0	6,3	4,5	4,2	6,2	-15,2	-18,6

¹⁾ Prognoositud 2019 väärtused, sest tegelikud ametlikud andmed ei olnud veel stsenaariumite koostamise ajaks avaldatud.

²⁾ Töötuse määr, 16-64 aastat.

Tundlikkusanalüüs

Alljärgnevas tabelis on toodud krediitkajumite allahindlused aastalõpu seisuga, ning kasutatud on kas ainult negatiivset või positiivset stsenaariumi, mida peetakse põhjendatult võimalikuks.

	Krediitkajumite allahindlused (tõenäosusega kaalutud) 31.12	Sh mudeli-järgne allahindluse korrigeerimine eksperti poolt 31.12	Negatiivne stsenaarium 31.12	Positiivne stsenaarium 31.12
2020	29	10	34	25
2019	19	0	26	15

Alljärgnevas tabelis on toodud tundlikkusanalüüs selle kohta, kuidas muutuksid krediitkajumite allahindlused seisuga 31.12.2020, kui tagatise väärtusi suurendatakse või vähendatakse 15 ja 30 protsendi võrra:

Muutus tagatise väärtuses, aruandluskuupäeva seisuga (%)	Mõju krediitkajumite allahindlustele	Suhteline mõju krediitkajumite allahindlustele (%) ¹⁾
30%	-0,8	-4,2%
15%	-0,4	-2,3%
-15%	0,5	2,8%
-30%	1,2	6,4%

¹⁾ v.a mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt

Eeldatavad krediitkajumid halvenenud krediidiga varadelt

Halvenenud krediitkvaliteedi varade kriteeriumid on toodud leheküljel 22.

Grupp hindab eeldatavaid krediitkajumeid oluliselt halvenenud krediitkvaliteediga riskipositsioonidelt individuaalselt ja mudelisistendeid kasutamata. Oluline tähendab seda, et laenuvõtja või liimidigrupi kogu krediitlimiit on võrdne 50 miljoni SEK-iga (4,8 miljonit eurot) või sellest kõrgem. Nende riskipositsioonide krediitkajumite allahindlused tehakse kindlaks diskonteeritud rahavoogude abil ja arvestades miinimumi, s.t kahjumiga. Võimalikud tulemused arvestavad nii makromajanduslike kui ka mittemakromajanduslike (laenuvõtjapõhiste) stsenaariumitega. Tulevaste rahavoogude hindamisel võetakse arvesse mitmeid olulisi tegureid, nt rahavoogude suurus ja allikad, laenuvõtja sissetulekute tase ja kvaliteet, tagatise realiseeritav väärtus, Grupi positsioon võrreldes teiste võlausaldajatega, realiseerimisprotsessi eeldatav maksumus ja kestus ning praegused ja tulevased majandustingimused.

IFRS 9 vs. regulatiivse kapitali raamistik

Eeldatavate krediikahjumite mõõtmine vastavalt standardile IFRS 9 erineb regulatiivsetel eesmärkidel arvutatavate eeldatavate krediikahjumite mõõtmisest. Kuigi Grupi regulatiivsed sisereitingute meetodi mudelid on aluseks IFRS 9 eeldatavate krediikahjumite mudelitele, korrigeeritakse neid ja mõningatel juhtudel kasutatakse IFRS 9 eesmärkide saavutamiseks ka eraldiseisvaid mudeleid. Peamised erinevused on kokkuvõtlikult esitatud alljärgnevas tabelis.

	Regulatiivne kapital	IFRS 9
PD	- Fikseeritud üheaastane maksejõuetuse periood - Tsükli põhine süsteem pikaajalise keskmise põhjal - Konservatiivne kalibreerimine mineviku teabe, sh majanduslanguse andmete põhjal	12 kuu maksejõuetuse tõenäosus 1. faasi korral ning eluea maksejõuetuse tõenäosus 2. ja 3. faasi korral - Kindlal ajahetkel põhinev meetod majandus tsükli hetkepositsiooni põhjal. - Tulevikku sunnitud teabe kaasamine - Ilma konservatiivsete korrigeerimisteta.
LGD	- Kohandatud majanduslanguse puhuks - Kõik tagatise realiseerimise kulud on arvesse võetud - Tagasimaksed diskonteeritud kasutades instrumendipõhist FTP määra	- Kindlal ajahetkel põhinev meetod tsükli hetkepositsiooni põhjal - Korrigeeritud tulevikku suunatud teabe kaasamiseks. - Sisemised tagatise realiseerimise kulud on välja jäetud. - Tagasimaksete diskonteerimiseks kasutatakse instrumendipõhist sisemist intressimäära.
EAD	- Üheaastane tulemuste periood - Tehingute ümberhindamistegur, majanduslangusega korrigeeritud, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes.	- Eeldatav nõude rahaline summa kohustuste täitmata jätmise hetkel instrumentide kogu eeldatava eluaja jooksul. - Kindlal ajahetkel põhinev tehingute ümberhindamistegur, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes. - Ettemaksed võetakse arvesse.
Eeldatav eluiga	Ei ole kohaldatav	- Ennetähtaegse tagasimaksmise tava portfellides, millel on pikemad lõpptähtajad, kuid ülekaalus ettemaksed, näiteks kodulaenu. - Eeldatavad lunastustähtajad konkreetsete uuenevate krediidisüsteemide puhul, näiteks krediitkaardid
Diskonteerimine	Ei diskonteerita, v.a LGD mudelites	Eeldatavat krediikahjumit diskonteeritakse aruandluskuupäeva seisuga, kasutades instrumendipõhist sisemist intressimäära
Krediidiriski oluline suurenemine	Ei ole kohaldatav	- Krediidiriski olulise suurenemise suhteline mõõtmine pärast esmast kajastamist. - Olulisuse piirmäärade määramine

Bilansiline brutoväärtus krediidireitingute alusel

Alljärgnevat tabelites on toodud krediidikvaliteet, finantsinstrumentide bilansiline brutoväärtus või nominaalmaksumus ning faas, kus finantsinstrumentidele kohalduvad IFRS 9 allahindluse nõuded. Samuti on esitatud nendega seotud krediidikahjumite allahindlused. Teave krediidikvaliteedi kohta on toodud seisuga 31.12.2020 ja riskiklasside teave on toodud leheküljel 27.

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses 2020	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku
	1. faas	2. faas	3. faas	
Raha ja nõuded keskpankadele				
13-21	3 209	0	0	3 209
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	3 209	0	0	3 209
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad				
13-21	18	0	0	18
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	18	0	0	18
Laenu krediidiasutustele				
13-21	231	0	0	231
9-12	0	0	0	0
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	231	0	0	231
Laenu klientidele				
13-21	4 238	30	0	4 268
9-12	2 450	378	0	2 828
6-8	580	217	0	797
0-5	116	252	2	370
Viivislaenu	0	0	38	38
Reitinguta riskipositsioonid ¹⁾	247	0	0	247
Krediidikahjumite allahindlus	-3	-16	-9	-28
Kokku	7 628	861	31	8 520
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaperid				
13-21	4	0	0	4
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	4	0	0	4
Muud finantsvarad				
13-21	1	0	0	1
9-12	1	0	0	1
6-8	0	0	0	0
0-5	0	1	0	1
Reitinguta riskipositsioonid	61	0	0	61
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	63	1	0	64
Kokku finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses	11 156	878	40	12 074
Krediidikahjumite allahindlus	-3	-16	-9	-28
Kokku	11 153	862	31	12 046

¹⁾ Avalik sektor, õppelaenu

Bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid krediidiriski segmentide lõikes 2020	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku
	1. faas	2. faas	3. faas	
13-21	538	10	0	548
9-12	179	14	0	193
6-8	49	8	0	57
0-5	22	55	0	77
Viivislaenu	0	0	5	5
Reitinguta riskipositsioonid	21	27	0	48
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	-1	-1
Kokku	809	114	4	927

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses 2019	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku
	1. faas	2. faas	3. faas	
Raha ja nõuded keskpankadele				
13-21	2 284	0	0	2 284
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	2 284	0	0	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad				
13-21	31	0	0	31
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	31	0	0	31
Laenud krediitiasutustele				
13-21	194	0	0	194
9-12	0	1	0	1
Reitinguta riskipositsioonid	0	0	0	0
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	194	1	0	195
Laenud klientidele				
13-21	4 392	44	0	4 436
9-12	2 549	263	0	2 812
6-8	417	193	0	610
0-5	125	271	1	397
Viivislaenud	0	0	42	42
Reitinguta riskipositsioonid ¹⁾	0	0	0	0
Krediidikahjumite allahindlus	-1	-5	-13	-19
Kokku	7 482	766	30	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid				
13-21	4	0	0	4
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	4	0	0	4
Muud finantsvarad				
13-21	1	0	0	1
9-12	1	0	0	1
6-8	0	1	0	1
0-5	0	0	0	0
Reitinguta riskipositsioonid	77	0	0	77
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	79	1	0	80
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	10 075	773	43	10 891
Krediidikahjumite allahindlused kokku	-1	-5	-13	-19
Kokku	10 074	768	30	10 872

¹⁾ Avalik sektor, õppelaenud

Bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid krediidiriski segmentide lõikes 2019	Hea krediidikvaliteet		Halvenenud krediidikvaliteet	Kokku
	1. faas	2. faas	3. faas	
13-21	645	6	0	651
9-12	219	16	0	235
6-8	101	16	0	117
0-5	53	39	0	92
Viivislaenud	0	0	1	1
Reitinguta riskipositsioonid	16	0	0	16
Krediidikahjumite allahindlus	0	0	0	0
Kokku	1 034	77	1	1 112

Maksimaalne krediidiriski positsioon

	2020	2019
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	3 209	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	186	154
Laenud krediitiasutustele	231	195
Laenude klientidele sõltuvalt tagatise liigist	8 520	8 278
Elamukinnisvara	3 811	3 619
Ärikinnisvara	1 755	1 781
Garantiid	289	284
Saadud raha	1	16
Muu tagatis	694	1 544
Tagatiseta	1 970	1 034
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	2 011	125
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil	603	534
Tuletisinstrumendid	12	9
Muud finantsvarad	64	80
Finantsvarad kokku	14 836	11 659
Tingimuslikud ja bilansivälised kohustused		
Finantsgarantiid	69	70
Tegevusgarantiid	188	171
Bilansivälised kohustused ¹⁾	671	871
Maksimaalne krediidiriski positsioon	928	1 112
Maksimaalne krediidiriski positsioon kokku	15 764	12 771

¹⁾ Tühistatavad kirjed summas 200 miljonit eurot on seisuga 2019 toodud riskitabelites laenukohustuste koosseisus. Tühistatavad kirjed koosnevad faktooringust ja garantiilimiitide lepingutest, mida Grupp võib igal ajahetkel lepingute kehtivusaja jooksul lõpetada.

	2020	2019
Laenud klientidele 3. faasis tagatise lõikes		
Elamukinnisvara	12	0
Ärikinnisvara	7	8
Garantiid	3	4
Muu tagatis	4	4
Tagatiseta ¹⁾	5	14
Kokku	31	30

¹⁾ Tagatisega katmata laenude osakaal.

Halvenenud krediitkvaliteediga varad

Selle, kui suures ulatuses maandavad tagatis ja muud krediitkvaliteeti parandavad vahendid korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate halvenenud krediitkvaliteediga finantsvarade krediitrisi, puhul näidatakse tagatise väärtused eraldi (i) nende varade kohta, mille tagatis ja muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid on võrdsed või suuremad kui vara bilansiline väärtus („ületagatud varad“) ja (ii) nende varade kohta, mille tagatis ja muud krediitkvaliteedi parandamise vahendid on väiksemad kui vara bilansiline väärtus („alatatatud varad“). Tagatise mõju halvenenud krediitkvaliteediga varadele on järgmine.

	2020							
	Alatatatud varad				Ületagatud varad			
	Koguriski- positsioon	Alla- hindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus	Koguriski- positsioon	Alla- hindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus
Laenud eraklientidele	5	-1	4	1	11	-1	10	30
Tähtajalised laenud	4	-1	3		4		4	14
Eluasemelaenud	1		1	1	7	-1	6	16
Laenud äriklientidele	4	-1	3	2	20	-6	14	171
Halvenenud krediitkvaliteediga varad kokku	9	-2	7	3	31	-7	24	201

	2019							
	Alatatatud varad				Ületagatud varad			
	Koguriski- positsioon	Alla- hindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus	Koguriski- positsioon	Alla- hindlus	Bilansiline väärtus	Tagatise õiglase väärtus
Laenud eraklientidele	3	-1	2	1	12	-2	10	30
Tähtajalised laenud	2	-1	1		5	-1	4	15
Eluasemelaenud	1		1	1	7	-1	6	15
Laenud äriklientidele	3	-1	2	1	25	-9	16	93
Halvenenud krediitkvaliteediga varad kokku	6	-2	4	2	37	-11	26	123

Tagatis

Grupi tagatise nõudmise põhimõtted ei ole aruandlusperioodi jooksul oluliselt muutunud ning Grupi poolt hoitava tagatise üldine kvaliteet ei ole eelmise perioodiga võrreldes samuti oluliselt muutunud. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude tagatiste jaotus on järgmine:

	2020			2019		
	Laenud äriklientidele	Laenud eraklientidele	Kokku	Laenud äriklientidele	Laenud eraklientidele	Kokku
Laenud finantsgarantiiga	255	34	289	251	45	296
Laenud tagatisliigi järgi:	2 575	3 685	6 260	2 200	3 500	5 700
elamukinnisvara	139	3 673	3 812	136	3 482	3 618
ärikinnisvara	1 742	12	1 754	1 713	17	1 730
muud varad ¹⁾	694	0	694	351	1	352
Kokku	2 830	3 719	6 549	2 451	3 545	5 996
Tagamata riskipositsioonid	1 264	707	1 971	1 559	723	2 282
Klientidele korrigeeritud soetusmaksumuses antud laenude ja ettemaksete kogu bilansiline väärtus (summa, mis tähistab krediitrisi positsiooni iga korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenuklassi puhul)	4 094	4 426	8 520	4 010	4 268	8 278

¹⁾ Muud varad hõlmavad peamiselt seadmeid ja nõudeid. Ülaltoodud teave tähistab võetud laenu või tagatise bilansilist väärtust, olenevalt sellest, kumb on madalam; ülejäänud osa kajastatakse tagamata riskipositsioonides. Laenude bilansiline väärtus on jaotatud tagatiseks võetud varade likviidsuse alusel.

Laenuklendidele ja krediidiasutustele, bilansiline väärtus

Alljärgnevas tabelis on esitatud eraklientidele ja krediidiasutustele väljastatud laenuklendide korrigeeritud maksumuses majandussektorite kaupa, esitatud on ka nende laenuklendide kontsentratsioon, mille krediidirisk on maandatud.

2020	Hea krediidikvaliteet						Halvenenud krediidikvaliteet			Kokku
	1. faas			2. faas			3. faas			
	12 kuu jooksul eeldatav krediidikahjum			Eluea jooksul eeldatav krediidikahjum			Eluea jooksul eeldatav krediidikahjum			
	Bilansi- line bruto- väärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	Bilansi- line bruto- väärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	Bilansi- line bruto- väärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	
Sektor/tööstusharu										
Erakliendid	3 934	-1	3 933	483	-3	480	16	-3	13	4 426
Eluasemelaenu, erakliendid	3 334	-1	3 333	331	-1	330	12	-2	10	3 673
Muud laenu, erakliendid	600	0	600	152	-2	150	4	-1	3	753
Ärikliendid	3 697	-2	3 695	394	-13	381	24	-6	18	4 094
Põllumajandus, metsandus, kalandus	246	0	246	19	0	19	5	-1	4	269
Tootmine	374	0	374	59	-1	58	10	-3	7	439
Avalik sektor ja kommunaalteenuste ettevõtted	610	0	610	12	0	12	2	-1	1	623
Ehitus	93	0	93	16	0	16	1	0	1	110
Jaemüük	270	0	270	10	0	10	2	-1	1	281
Transport	320	0	320	16	-1	15	1	0	1	336
Laevandus ja <i>offshore</i>	0	0	0	87	0	87	0	0	0	87
Hotellid ja restoranid	120	-1	119	43	-6	37	0	0	0	156
Informatsioon ja kommunikatsioon	31	0	31	2	0	2	1	0	1	34
Finants ja kindlustus	54	0	54	1	0	1	0	0	0	55
Kinnisvarahaldus	1 099	-1	1 098	63	-2	61	2	0	2	1 161
Eluasemekinnisvara	3	0	3	1	0	1	0	0	0	4
Ärikinnisvara	763	0	763	13	-1	12	0	0	0	775
Tööstus- ja laohooned	171	0	171	7	0	7	0	0	0	178
Muu kinnisvara haldamine	162	0	162	42	-1	41	2	0	2	205
Professionaalsed teenused	165	0	165	56	-3	53	0	0	0	218
Muud ärialaenu	315	0	315	10	0	10	0	0	0	325
Laenu klientidele	7 631	-3	7 628	877	-16	861	40	-9	31	8 520
Laenu krediidiasutustele	231	0	231	0	0	0	0	0	0	231
Laenu klientidele ja krediidiasutustele	7 862	-3	7 859	877	-16	861	40	-9	31	8 751

2019	Hea krediitkvaliteet						Halvenenud krediitkvaliteet			Kokku
	1. faas 12 kuu jooksul eeldatav krediitkahjum			2. faas Eluea jooksul eeldatav krediitkahjum			3. faas Eluea jooksul eeldatav krediitkahjum			
	Bilansi- line bruto- väärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	Bilansi- line bruto- väärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	Bilansi- line bruto- väärtus	Krediidi- kahjumite alla- hindlused	Neto	
Sektor/tööstusharu										
Erakliendid	3 742	-1	3 741	517	-2	515	15	-3	12	4 268
Eluasemelaenud, erakliendid	3 107	-1	3 106	369	-1	368	13	-2	11	3 485
Muu, erakliendid	635	0	635	148	-1	147	2	-1	1	783
Äriklendid	3 741	0	3 741	254	-3	251	28	-10	18	4 010
Põllumajandus, metsandus, kalandus	229	0	229	28	0	28	5	-2	3	260
Tootmine	430	0	430	35	0	35	13	-5	8	473
Avalik sektor ja kommunaalteenuste ettevõtted	520	0	520	20	0	20	0	0	0	540
Ehitus	90	0	90	13	0	13	2	0	2	105
Jaemüük	259	0	259	14	0	14	2	0	2	275
Transport	321	0	321	15	0	15	1	0	1	337
Laevandus ja offshore	73	0	73	0	0	0	0	0	0	73
Hotellid ja restoranid	169	0	169	6	0	6	0	0	0	175
Informatsioon ja kommunikatsioon	22	0	22	2	0	2	0	0	0	24
Finants ja kindlustus	45	0	45	12	0	12	0	0	0	57
Kinnisvarahaldus	1 093	0	1 093	38	-1	37	2	0	2	1 132
Eluasemekinnisvara	13	0	13	0	0	0	0	0	0	13
Ärikinnistavara	713	0	713	11	0	11	0	0	0	724
Tööstus- ja laohooned	186	0	186	1	0	1	0	0	0	187
Muu kinnisvara haldamine	181	0	181	26	-1	25	2	0	2	208
Professionaalsed teenused	167	0	167	61	-2	59	3	-3	0	226
Muud ärialaenud	323	0	323	10	0	10	0	0	0	333
Laenud klientidele	7 483	-1	7 482	771	-5	766	43	-13	30	8 278
Laenud krediitiasutustele	194			1						195
Laenud klientidele ja krediitiasutustele	7 677	-1	7 482	772	-5	766	43	-13	30	8 473

Kontsentratsioonirisk, klientide riskipositsioon

2020. aasta lõpus olid Grupil riskipositsioonid kahe vastaspoole grupi suhtes, mis ületasid 10% Grupi netoomavahenditest (2019: kahe vastaspoole grupi suhtes). Mistahes eraldiseisva osapoolte grupi koguriskipositsioon ei ületanud 25% Grupi netoomavahenditest.

Bilansilise brutoväärtuse ja krediitkahjumite allahindluste muutus

Alljärgnevas tabelis on esitatud klientidele väljastatud soetusmaksumuses kajastatud laenude bilansilise brutoväärtuse ja krediitkahjumite allahindluste muutus.

Laenu klientidele	2020				2019			
	Hea krediitkvaliteediga		Halvenenud krediitkvaliteediga		Hea krediitkvaliteediga		Halvenenud krediitkvaliteediga	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	7 483	771	43	8 297	7 001	744	58	7 803
Uued finantsvarad	1 262	74	5	1 341	1 465	112	4	1 581
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-454	-98	-15	-567	-600	-92	-14	-706
Mahu suurenemine / vähenemine	-457	-59	-6	-522	-293	-84	-5	-382
Muud muutused	-203	189	13	-1	-90	91	0	1
Lõppsaldo	7 631	877	40	8 548	7 483	771	43	8 297
Krediitkahjumite allahindlused								
Algsaldo	1	5	13	19	1	4	13	18
Muutused, mis mõjutavad krediitkahjumite rida								
Uued finantsvarad	1	3	1	5	0	0	2	2
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	-1	-5	-6	0	0	-3	-3
sh mahakandmised	0	0	-4	-4	0	0	-2	-2
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	3	-4	-1	-2	0	0	0	0
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt	2	8	0	10	0	0	0	0
Makromajanduslike stsenaariumite muutused	0	0	0	0	1	0	0	1
Individuaalne hindamine	0	0	-1	-1	0	0	1	1
Üleviimine teise faasi	-4	5	2	3	-1	1	0	0
1. faasist 2. faasi	-4	5	0	1	-1	1	0	0
1. faasist 3. faasi	0	0	1	1	0	0	1	1
2. faasist 1. faasi	0	0	0	0	0	0	0	0
2. faasist 3. faasi	0	0	1	1	0	0	2	2
3. faasist 2. faasi	0	0	0	0	0	0	-3	-3
Krediitkahjumite allahindluseid mõjutavad liikumised kokku	2	11	-4	9	0	1	0	1
Väljaspool krediitkahjumiste allahindluse rida kajastatud liikumised								
Langenud väärtusega laenude intresside tühistamine	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuutakursside muutus	0	0	0	0	0	0	0	0
Lõppsaldo	3	16	9	28	1	5	13	19
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	7 482	766	30	8 278	7 000	740	45	7 785
Lõppsaldo	7 628	861	31	8 520	7 482	766	30	8 278

Uued finantsvarad on esitatud lähtudes nende faasist aasta lõpus, st liikumine faaside vahel ei näita laenude liikumist, mis on väljastatud käesoleval aastal.

Laenuklendidele, eraklendid	2020				2019			
	Hea krediidi- kvaliteet		Halvenenud krediidi- kvaliteet		Hea krediidi- kvaliteet		Halvenenud krediidi- kvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	3 742	517	15	4 274	3 469	491	18	3 978
Uued finantsvarad	629	44	1	674	708	87	0	795
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-206	-32	-4	-242	-210	-33	-5	-248
Mahu suurenemine / vähenemine	-233	-39	-1	-273	-214	-36	-2	-252
Muud liikumised	2	-7	5	0	-11	8	4	1
Lõppsaldo	3 934	483	16	4 433	3 742	517	15	4 274
Krediidikahjumite allahindlused								
Algsaldo	0	2	3	5	0	2	2	4
Uued finantsvarad	1	0	0	1	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	0	-1	-1	0	0	-1	-1
sh mahakandmised	0	0	0	0	0	0	-1	-1
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	0	0	0	0	0	0	0	0
Muutused makromajanduslikes stsenaariumides	0	0	0	0	0	0	0	0
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine ekspertide poolt	0	1	0	1	0	0	1	1
Individuaalne hindamine	0	0	0	0	0	0	0	0
Üleviimine teise faasi	0	0	0	0	0	0	1	1
Eraldise uuesti mõõtmine seoses üleviimisega teise faasi	0	0	1	1	0	0	0	0
Valuutakursside muutus ja muu	0	0	0	0	0	0	0	0
Lõppsaldo	1	3	3	7	0	2	3	5
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	3 742	515	12	4 269	3 469	489	16	3 974
Lõppsaldo	3 933	480	13	4 426	3 742	515	12	4 269
Laenuklendidele, ärisklendid	2020				2019			
	Hea krediidi- kvaliteet		Halvenenud krediidi- kvaliteet		Hea krediidi- kvaliteet		Halvenenud krediidi- kvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas ¹	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas ¹	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	3 741	254	28	4 023	3 532	252	40	3 824
Uued finantsvarad	633	30	4	667	757	25	4	786
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	-248	-66	-11	-325	-390	-58	-9	-457
Mahu suurenemine / vähenemine	-224	-20	-5	-249	-79	-48	-3	-130
Muud liikumised	-205	196	8	-1	-79	83	-4	0
Lõppsaldo	3 697	394	24	4 115	3 741	254	28	4 023
Krediidikahjumite allahindlused								
Algsaldo	1	3	10	14	1	2	11	14
Uued finantsvarad	0	3	1	4	0	0	1	1
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud	0	-1	-5	-6	0	0	-2	-2
sh mahakandmised	0	0	-4	-4	0	0	-1	-1
Muutused riskitegurites (EAD, PD, LGD)	3	-4	-1	-2	0	0	0	0
Muutused makromajanduslikes stsenaariumides	0	0	0	0	0	0	0	0
Mudelijärgne allahindluse korrigeerimine eksperdi poolt	2	7	0	9	0	0	0	0
Individuaalne hindamine	0	0	-1	-1	0	0	1	1
Üleviimine teise faasi	-4	4	0	0	0	1	-1	0
Eraldise uuesti mõõtmine seoses üleviimisega teise faasi	0	1	2	3	0	0	0	0
Valuutakursside muutus ja muu	0	0	0	0	0	0	0	0
Lõppsaldo	2	13	6	21	1	3	10	14
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	3 740	251	18	4 009	3 531	250	29	3 810
Lõppsaldo	3 695	381	18	4 094	3 740	251	18	4 009

Alljärgnevas tabelis on toodud bilansilise brutoväärtuse ja krediidasutustele antud krediidikahjumite allahindluste muutus.

Laenud krediidasutustele	2020				2019			
	Hea krediidi-kvaliteet		Halvenenud krediidi-kvaliteet		Hea krediidi-kvaliteet		Halvenenud krediidi-kvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Bilansiline brutoväärtus								
Algsaldo	194	1	0	195	292	1	0	293
Lõppsaldo	231	0	0	231	194	1	0	195
Krediidikahjumite allahindlused								
Lõppsaldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bilansiline väärtus								
Algsaldo	194	1	0	195	292	1	0	293
Lõppsaldo	231	0	0	231	194	1	0	195

Alljärgnevas tabelis on toodud siduvate kohustuste ja finantsgarantiide nominaalväärtuse ja krediidikahjumite allahindluste muutus.

Bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid	2020				2019			
	Hea krediidi-kvaliteet		Halvenenud krediidi-kvaliteet		Hea krediidi-kvaliteet		Halvenenud krediidi-kvaliteet	
	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku	1. faas	2. faas	3. faas	Kokku
Nominaalväärtus								
Algsaldo	1 034	77	1	1 112	1 079	73	0	1 152
Lõppsaldo	809	114	5	928	1 034	77	1	1 112
Krediidikahjumite allahindlused								
Algsaldo	0	0	0	0	0	0	0	0
Muutused, mis mõjutavad krediidikahjumite rida								
Üleviimine teise faasi	0	0	-1	-1	0	0	0	0
1. faasist 2. faasi	0	0	0	0	0	0	0	0
1. faasist 3. faasi	0	0	-1	-1	0	0	0	0
Krediidikahjumite allahindluseid mõjutavad liikumised kokku	0	0	-1	-1	0	0	0	0
Lõppsaldo	0	0	-1	-1	0	0	0	0
Algsaldo	1 034	77	1	1 112	1 079	73	0	1 152
Lõppsaldo	809	114	4	927	1 034	77	1	1 112

Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenud

Makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudeks nimetatakse laene, mille tingimusi on laenuvõtja finantsraskuste tõttu muudetud. Makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete eesmärk on võimaldada laenuvõtjal teha uuesti täismahus makseid ja vältida sundmüüki või kui see ei ole võimalik, siis maksimeerida olemasolevate laenude tagasimaksmist. Lepingutingimuste muudatused võivad hõlmata mitmesuguseid soodustusi, näiteks amortisatsiooni peatamine, intressimäära vähendamine turumäärast madalamaks, laenu osaline või täielik kustutamine või uue laenu andmine võlgnevuste tasumiseks. Olenevalt makseraskuste tõttu restruktureerimise meetmete rakendamise ajast ja laenuvõtja finantsraskuste tõsiduse astmest, võib makseraskuste tõttu restruktureeritud laenu lugeda toimivaks või mittetoimivaks restruktureeritud laenuks. Moratooriumi alla kuuluvad laene ei

kajastatud makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudeks. Alljärgnevas tabelis on esitatud makseraskuste tõttu restruktureeritud laenude bilansiline brutoväärtus.

Laenude mahakandmine

Laenud kantakse maha lõpliku kahjuse summa selgumisel või kui puuduvad realistlikud tagasimakse võimalused. Osaliselt mahakantava laenu järelejäänud laenusumma kajastatakse sellegipoolest halvenenud krediitkvaliteediga (3. faas) või restruktureeritud laenuna. Varasemad eraldised tühistatakse seoses laenude mahakandmisega. Lõplik kahjuse summa määratakse siis, kui kogu tagatiseks panditud vara on realiseeritud, pankrotivara on jaotatud või puuduvad realistlikud tagasimakse võimalused. Mahakandmine ei tähenda tavaliselt seda, et laenuvõtja vastu esitatud nõue on kustutatud.

Tavaklientidele antud makseraskuste tõttu restruktureeritud laenude bilansiline brutoväärtus

	2020	2019
Toimivad (hea krediitkvaliteet)	99	59
Viivislaenu (halvenenud krediitkvaliteet)	29	29
Kokku	128	88

Nõuete ja tühistatud liisingute kaitseks ülevõetud vara

Swedbank Grupp võtab vara üle eesmärgiga nõuda sisse võimalikult suur osa tagasimaksmata laenude rahavoogudest, et seeläbi minimeerida krediitkvaliteedi halvenemist. Eeldatavalt tehakse seda aktiivse varahalduse ja muude väärtust loovate meetmete abil. Ühtlasi on eesmärgiks minimeerida ülevõetud vara olemisega kaasnevat kulu selle omamise ajal.

	31.12.2020				31.12.2019			
	Arv	2020. aastal ülevõetud vara bilansiline väärtus	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Arv	2019. aastal ülevõetud vara bilansiline väärtus	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus
Sõidukid	13	0,1	0,1	0,1	15	0,2	0,2	0,2
Muu	3	0,1	0,1	0,2	3	0,1	0,1	0,2
Kokku	16	0,2	0,2	0,3	18	0,3	0,3	0,4

4.2 Likviidsusrisk

Mõiste

Likviidsusrisk on risk, et Grupp ei ole suuteline oma maksekohustusi täitma kas lõpptähtajal või maksetähtaegade saabumisel.

Riski juhtimine

Grupi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks sobiva riski taseme (riskivalmidus) üle otsustab Grupi nõukogu, samas kui juhatus vastutab nõukogu kinnitatud riskipoliitika ja riskivalmiduse elluviimise eest. Grupi Treasury osakond vastutab Grupi likviidsuse keskse juhtimise eest.

Grupi Treasury osakond kujutab endast esimest kaitseliini, kes tuvastab, mõõdab, analüüsib, jälgib ja juhib likviidsusrisi. Riskiosakond toimib iseseisvalt teise kaitseliini riskijuhtimise funktsioonina ja vastutab selle eest, et Grupi Treasury osakond tuvastab ja juhib likviidsusrisi nõuetekohaselt.

Swedbank Grupi juhtkonna tasandil määratletakse likviidsusrisi limiidid ning need kehtestatakse kindlate juriidiliste üksuste ja allkonsolideeritud üksuste jaoks nagu seda on Grupp – lõppkokkuvõttes tagades selle, et äritegevus toimub riskivalmiduse piires. Riskilimiitide ja indikaatorite juhtimist Swedbank Eestis juhib Grupi Treasury osakond.

Riskide mõõtmine

Grupp kasutab likviidsusrisi ulatuse määramiseks mitmeid meetmeid, mis võimaldavad lühikese ajaperioodi jooksul hinnata likviidsusrisi, sh päevasisesed likviidsusrisi ning pikaajalisi struktureid likviidsusrisi, mõlemad nii tava- kui ka stressistsenaariumite korral. Likviidsuse mõõdikud on defineeritud grupisisestel või välja töötatud väliste regulatiivsete nõuete põhjal.

Vastavalt Grupi riskipoliitikas sätestatud on Grupi jaoks määratud ellujäämisperioodi limiit. See põhineb pangasisestel määratletud ellujäämisperioodi riskimõõdikul, mis on likviidsusrisi limiidi raamistiku aluseks. Mõõdiku läbivaks printsiibiks on kõikide asjakohaste tulevaste igapäevaste rahavoogude kajastamine. Kombineerides neid üldise likviidsuse loomise võimega illustreerib see mõõdik prognoositavat likviidsuspositsiooni aja jooksul ja sellest tulenev ellujäämisperiood kujutab endast neid päevi, mil netolikiidsuspositsioon on kumulatiivselt positiivselt.

Riskimõõdik on konservatiivne ja eeldab negatiivseid tingimusi, nt hoiuste suurt väljavoolu lühikese aja jooksul. Era- ja äriklientidele antud laenude lõpptähtaegu pikendatakse. Seega peegeldab ellujäämisperioodi

ellujäämisperiood likviidsuse seisukohalt lühi- ja pikaajalist suutlikkust stressistsenaariumi tingimustes hakkama saamist ja jätkuvalt tegutsemist.

Grupp tagab ühtlasi vastavuse kahele regulatiivsele likviidsusrisi mõõdikule: likviidsuskattekorra (*liquidity coverage ratio*, LCR) ja uus stabiilse netorahastamise korra (*net stable funding ratio*, NSFR). Neid riskimõõdikuid arvutatakse regulaarselt, neid jälgitakse ja neist teavitatakse asjakohaseid aktsionäre.

LCR-i eesmärk on tagada Grupile piisav hulk koormamata kõrge kvaliteediga vara (likviidsusreserv), et see vastaks Grupi likviidsusvajadustele järgneva 30 päeva stressistsenaariumi korral.

NSFR näitab Grupi võimekust hallata stressistsenaariume aastase likviidsushorisondi jooksul. NSFR-iga tagatakse, et Grupi mittelikiidsed pikaajalsed varad on rahastatud stabiilse pikaajalise rahastuse minimaalse tasemega.

Grupp on kehtestanud talitluspidevuskavad potentsiaalsete tõsiste turuhäirete mõjudega toime tulemiseks.

Juhtkond hindab, et kuigi suur osa kliendi kontodest on nõudmisel maksmisele kuuluv, siis hoiuste arvu ja tüüpide mitmekesisus ning ajalooline kogemus Grupis indikeerib, et klientide hoiused on pikaajaline ning stabiilne finantseerimine viis Grupile.

Stressitestid

Viime pidevalt läbi stressitestid, parandamaks oma valmisolekut potentsiaalseteks turuhäireteks riskitegurite tundlikkuse kohta informatiivse väärtuse loomise kaudu. Stressitestid keskenduvad nii Grupi-spetsiifilistele kui ka turuga seotud häiretele. Stressitestides võetakse muu hulgas arvesse nende häirete samaaegse tekkimise võimalikke mõjusid.

Neis stsenaariumites viiakse mitmesugused likviidsushorisonti mõjutavad riskitegurid tasemetele, mille realiseerumine on küll ebatõenäoline, kuid mitte võimatu. Selle näideteks on suuremahulised väljamaksed arvelduskontodelt, krediidilepingutes ettenähtud mahtude kasutamine tavapärasest kõrgemal määral ja suurenenud tagatisnõuded erinevaks otstarbeks.

Alljärgnevas tabelis on rahavood esitatud lepingulise tähtaegade kaupa aruandluskupaevale. Kajastatud summad on lepingupõhised diskonteerimata rahavood.

Järelejäänud tähtaeg 2020	Lepingulised diskonteerimata rahavood						Kokku	Bilansiline väärtus
	Nõudmisel maksmisele kuuluv	< 3 kuud	3 kuud- 1 aasta	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	3 209	0	0	0	0	0	3 209	3 209
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad jms	0	12	42	128	5	2	189	186
Laenud krediitiasutustele	135	90	6	0	0	0	231	231
Laenud klientidele	9	553	1 439	4 085	1 455	1 998	9 539	8 520
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtipaberid	0	60	1 882	59	12	0	2 013	2 011
Aktsiad ja osalused	614	0	0	0	0	0	614	614
Tuletisinstrumentid	0	775	134	346	1	0	1 256	
Muud finantsvarad	64	0	0	0	0	0	64	64
Kokku, 31.12.2020	4 031	1 490	3 503	4 618	1 473	2 000	17 115	
Kohustused								
Võlgnevused krediidi- ja teistele finantsasutustele	23	15	0	1 671	0	0	1 709	1 679
Klientide hoiused ja laenud	9 699	363	510	28	6	1	10 607	10 604
Tuletisinstrumentid	0	775	133	345	1	0	1 254	
Muud finantskohustused ¹⁾	392	7	9	65	84	165	722	722
Sh rendilepingute kohustused	0	2	4	13	1	0	20	20
Väljastatud finantsgarantiid	69	0	0	0	0	0	69	
Väljastatud laenuandmiskohustused	671	0	0	0	0	0	671	
Muud bilansivälised kohustused	188	0	0	0	0	0	188	
Kokku, 31.12.2020	11 042	1 160	652	2 109	91	166	15 220	

¹⁾ Kohustised garanteeritud intressiga investeerimis- ja kindlustuslepingutest on siin esitatud järelejäänud tähtaegade kaupa vastavalt lepingus fikseeritud tähtajale. Kohustised investeerimisriskiga lepingutest on näidatud „nõudmiseni“ juhul kui lepingul ei ole kokkulepitud lõpptähtaega ning vastavalt tähtajale, kui see on kokku lepitud, vaatamata sellele, et kõigil klientidel on õigus lepingud ennetähtaegselt lõpetada.

Vastavalt järelejäänud lepingulisele tähtajale:

2020	< 1 aasta	> 1 aasta	Kokku
Laenud klientidele	1 818	6 702	8 520
Tuletisinstrumentid (varad)	10	2	12
Tuletisinstrumentid (kohustused)	9	3	12

Järelejäänud tähtaeg 2019	Lepingulised diskonteerimata rahavood						Kokku	Bilansiline väärtus
	Nõudmisel maksmisele kuuluv	< 3 kuud	3 kuud- 1 aasta	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 284	0	0	0	0	0	2 284	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad jms	0	67	47	35	3	2	154	154
Laenud krediidiasutustele	137	55	3	0	0	0	195	195
Laenud klientidele	26	481	1 298	4 078	1 455	1 893	9 231	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	0	3	19	104	0	0	126	125
Aktsiad ja osalused	549	0	0	0	0	0	549	549
Tuletisinstrumentid	0	385	153	433	41	0	1 012	
Muud finantsvarad	80	0	0	0	0	0	80	80
Kokku, 31.12.2019	3 076	991	1 520	4 650	1 499	1 895	13 631	
Kohustused								
Võlgnevused krediid- ja teistele finantsasutustele	15	2	2	1	0	0	20	20
Klientide hoiused ja laenud	8 130	409	535	33	8	1	9 116	9 113
Tuletisinstrumentid	0	387	153	433	41	0	1 014	
Muud finantskohustused	366	7	8	54	74	145	654	654
Sh rendilepingute kohustused	0	2	4	13	1	0	20	20
Väljastatud finantsgarantiid	70	0	0	0	0	0	70	
Väljastatud laenuandmiskohustused	872	0	0	0	0	0	872	
Muud bilansivälised kohustused	171	0	0	0	0	0	171	
Kokku, 31.12.2019	9 624	805	698	521	123	146	11 917	

Vastavalt järelejäänud lepingulisele tähtajale:

2019	< 1 yr	> 1 yr	Kokku
Laenud klientidele	1 631	6 647	8 278
Tuletisinstrumentid (varad)	6	3	9
Tuletisinstrumentid (kohustused)	9	3	12

4.3 Tururisk

Mõiste

Tururiski all mõistetakse riski, et Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Väärtus kujutab endast nii majanduslikku kui raamatupidamislikku väärtust ning sisaldab väärtuse korrigeerimist. Tururisk hõlmab intressimäära riski, valuutariski, aktsiahinna riski, toormehinna riski ja riske, mida põhjustavad muutused volatiilsuses või korrelatsioonides.

Riskijuhtimine

Grupis juhindutakse riskide võtmisel nõukogu määratletud riskitaluvusest, mis piirab finantsriskide võtmise laadi ja ulatust. Tururiske võivad võtta üksnes nn riskiüksused, sh Grupi tegevjuhi riskimandaadiga riskiüksused. Juhatuse teeb otsuseid limiitide ja muud näitajate kohta, mis teatavale tasemele jõudes viitavad suurenenud riskile. Riskiosakond vastutab igapäevaselt Grupi tururiskide mõõtmise, jälgimise ja aruandluse eest.

Suurem osa Grupi tururiske on struktuurilist laadi ning neid haldab peamiselt Grupi Treasury osakond.

Struktuurilised intressimäära riskid on hoiuste ja laenuvõtte tegeleva panga loomulik osa. Intressimäära riskid tekivad peamiselt siis, kui Grupi varade ja kohustuste vahel on lõpptähtaja ja intresside fikseerimise perioodide erinevus. Riske haldab Grupi Treasury osakond vastavalt etteantud limiitide piires, viies tähtajad kooskõlla kas tehingupõhiselt või eri tuletisinstrumentide (intressimäära vahetuslepingute vms) abil. Intressimäära risk tekib ka Grupi kauplemistegevuses.

Grupi valuutarisk koosneb pangandustegevusest tulenevast struktuurilisest valuutariskist või kauplemistegevusest tulenevast valuutariskist. Kõiki tururiske juhitakse etteantud riskilimiitide piires.

Riskide mõõtmine

Grupp kasutab erinevaid, nii statistilisi kui ka mittestatistilisi riskimõõdikuid eesmärgiga juhtida riskiüksusi ja tagada vastavuskontroll. Statistilised mõõdikud nagu riskiväärtus (*Value-at-Risk*, VaR) ja halvenenud turutingimuste riskiväärtus (*Stressed Value-at-Risk*, SVaR) on Grupi riskijuhtimisprotsessis olulised tööriistad. VaR-i puhul kasutatakse mudelit Grupi portfelli väärtuse muutumise suuruse tõenäosuse jagunemise hindamiseks. See põhineb eelneval aastal aset leidnud erinevate tururiskitegurite (näiteks intressimäärad) muutustel. Hinnang põhineb hüpoteetilisel eeldusel, et portfelli ei toimu teatud ajaperioodi jooksul muutusi. Grupp kasutab VaR-i mudelit, mille usaldusintervall on 99 protsenti ja periood on üks kauplemispäev. Statistiliselt tähendab see seda, et portfelli võimalik kahjum ületab VaR-i summat ühel päeval 100-st. VaR on kasulik tööriist mitte üksnes väärtpaberi

Väärtuse muutus juhul, kui turuintressimäär kasvab ühe protsendipunkti võrra: mõju varade ja kohustuste netoväärtusele, sh tuletisinstrumentid (tuhandetes eurodes), kui turuintressimäärad kasvavad ühe protsendipunkti võrra.

	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
2020										
EUR	-10,6	-6,0	8,6	11,6	14,8	9,4	2,6	-0,9	-0,1	29,4
Muud	-0,2	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
Kokku	-10,8	-6,0	8,4	11,6	14,8	9,4	2,6	-0,9	-0,1	29,0

sh mõju õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele

	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-0,4	-0,1	0,7	0,6	0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0	1,1
Muud	-0,4	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7
Kokku	-0,8	-0,1	0,4	0,6	0,6	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,4

	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
2019										
EUR	-10,8	-7,2	0,9	-0,4	-0,6	-0,5	-1,1	-1,5	-0,1	-21,3
Muud	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Kokku	-10,8	-7,1	1,1	-0,4	-0,6	-0,5	-1,1	-1,5	-0,1	-21,0

sh mõju õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele

	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-0,4	-0,3	0,9	1,3	1,8	0,9	0,0	0,0	0,0	4,2
Muud	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Kokku	-0,6	-0,3	0,9	1,3	1,8	0,9	0,0	0,0	0,0	4,0

või varaklassi riskitaseme kindlaksmääramisel, vaid ka näiteks siis, kui tuleb võrrelda erinevate varaklasside riskitasemeid. Kuna VaR-i mudelis kasutatakse mitmeid eeldusi, hindab Grupp VaR-i mudeli täpsust igapäevaselt, kasutades selleks järeltestimist.

Tavapärase VaR ja stressitingimuste VaR (SVaR) erinevad pisut selle poolest, et stressitingimuste mudelis kasutatakse olulist stressi sisaldava üheaastase perioodi turuandmeid. Grupi valitud periood katab osaliselt finantskriisi perioodi aastaid 2008 ja 2009.

2020. aastal oli Grupi ühepäevane VaR-i riskipositsioon kokku vahemikus 204 kuni 1 301 tuhat eurot. Samas oli kauplemise VaR-i vahemik kõigest 0,3 kuni 2 tuhat eurot.

Sellised mittestatistilised mõõdikud nagu tundlikkusanalüüs, täiendavad oluliselt VaR-i ja SvaR-i, kuna võimaldavad osadel juhtudel mõõdetavaid tururiski tegureid paremini mõista.

Lisaks VaR-ile ja erinevatele tundlikkusanalüüsidele teeb Grupp ka mitmeid erinevaid stressiteste. Testid võib jaotada kolme rühma: ajaloolised, tulevikku suunatud ning meetodi- ja mudeli stressisenaariumid. Stressitestide ja nende aluseks olevate stsenaariumide eesmärk on tuvastada edasisi olulisi muutusi riskitegurites või kahjusid, mis võivad tekkida erakorraliste turuhäirete korral.

Intressimäära risk

Intressimäära risk kujutab endast riski, et intressimäärade või muude oluliste riskifaktorite muutused mõjutavad negatiivselt Grupi varade, kohustuste ja intressimääradega seotud tuletisinstrumentide väärtust.

Valdav osa Grupi intressimäära riskidest on struktuurilist laadi ja tulenevad pangaooperatsioonidest, milles varade ja kohustuste, kaasa arvatud tuletisinstrumentide intressimäärade fikseerimise perioodid ei kattunud.

2020. aastal võttis Grupp kasutusele pangaportfelli intressimäära riski mudeli, et kajastada ujuva intressimääraga laenuportfelli varjatud alampiiri väärtust. Samuti kasutati mudelleerimist tähtajata hoiuste (*non-maturity deposits*, NMD) mahu stabiilsuse osakaajastamiseks. NMD mudelleerimise mõju tähendab seda, et Grupi intressimäära riskipositsioon on muutunud varapõhisest bilansist kohustusepõhiseks bilansiks, kuna uued, 1-5 aastase tähtajaga modelleeritud NMD mahud kallutavad riskitasakaalu kohustuste poole.

Varjatud null-intressiga alampiiri optioonilepinguid kajastatakse ujuva intressimääraga portfelli puhul stressitestides ja järelevalvearuandluse protsessides. Igapäevases intressimäärade juhtimises jäetakse alampiiri väärtuse muutus välja, kuna see kujutab endast panga jaoks nullmaksumusega neto intressituluriskimaandamisinstrumenti, millega ei kaasne negatiivset riski Grupi bilansis.

Intressimäära risk tekib ka kauplemistehingute puhul klientidega seotud tegevustes.

Krediidimarginaali risk

Õiglasel väärtuses mõõdetavate finantsvarade ja -kohustuste krediidimarginaali mõõdetakse Grupi kauplemistegevuses ja likviidsusportfellis samuti eraldi.

Krediidimarginaali risk on risk, et Grupi varade ja kohustuste, sh tuletisinstrumentide, väärtus võib kõikuda emitendispetsiifilise intressimarginaali (krediidimarginaal) muutuste tõttu, nt erinevus väärtpaberi intressimarginaali ja emitendi jaoks vastava tähtajaga hetke turuintressi vahel.

2020. aasta 31. detsembril oleks kõigi emitendispetsiifiliste marginaalide suurenemine 1% võrra toonud kaasa panga ja Grupi kõigi intressikandvate varade, sh tuletisinstrumentide väärtuse vähenemise 165 tuhande euro võrra (2019: 104 tuhande euro võrra).

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et Grupi varade ning kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide väärtus võib muutuda tulenevalt valuutakursside või muude valuutadega seotud riskifaktorite muutumisest. Pangandustegevuses tekkivaid valuutariske juhitakse, piirates samas valuutas varade ja kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide väärtust soovitud tasemeni, kasutades tuletisinstrumente, nagu näiteks valuutavahetustehingud.

Grupi valuutariskist tulenev võimalik mõju tulemusele on väga piiratud. Välisvaluuta ja euro nihe +/-5% oleks aasta lõpuks kasumit vähendanud vastavalt -27/+27 tuhande euro võrra (2019: -10/10 euro võrra).

Jaotus valuutade lõikes 2020	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenud krediidasutustele	85	51	95	231
Laenud klientidele	8 511	5	4	8 520
Intressikandvad väärtpaberid	2 112	85	0	2 197
Muud liigitamata varad	3 930	14	1	3 945
Kokku	14 638	155	100	14 893
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevused krediidasutustele	1 669	2	8	1 679
Klientide hoiused ja laenud	10 067	416	121	10 604
Emiteeritud võlakirjad	0	0	0	0
Muud liigitamata kohustused	850	22	4	876
Omakapital	1 734	0	0	1 734
Kokku	14 320	440	133	14 893
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-320	284	35	-1
Valuuta netopositsioon	-2	-1	2	-1

Jaotus valuutade lõikes 2019	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenud krediidasutustele	88	28	79	195
Laenud klientidele	8 266	9	3	8 278
Intressikandvad väärtpaberid	124	155	0	279
Muud liigitamata varad	2 955	13	1	2 969
Kokku	11 433	205	83	11 721
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevused krediidasutustele	17	0	3	20
Klientide hoiused ja laenud	8 682	325	106	9 113
Emiteeritud võlakirjad	1	0	0	1
Muud liigitamata kohustused	806	20	4	830
Omakapital	1 757	0	0	1 757
Kokku	11 263	345	113	11 721
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-178	142	33	-3
Valuuta netopositsioon	-8	2	3	-3

Aktiahinna risk

Aktiahinna risk kujutab endast riski, et aktsiahindade või muude oluliste riskifaktorite muutused võivad mõjutada negatiivselt Grupi finantsseisundi aruandes olevate aktsiate ja aktsiatega seotud tuletusinstrumentide väärtust.

Aktiahinna risk tekib aktsiate või aktsiatega seotud tuletusinstrumentide positsioonide hoidmisest. Grupp kaupleb aktsiaturgudel peamiselt selleks, et luua Grupi klientidele likviidsust. Aktiahinna riski mõõdetakse ja piiratakse Grupis, nt 81 erineva stsenaariumi halvima võimaliku tulemuse korral, kus aktsiahinnad ja kaudne volatiilsus muutuvad. Aktsiahinnad muutuvad nendes stsenaariumides maksimaalselt +/-20% ja volatiilsus maksimaalselt +/-30%. Eri kombinatsioonide tulemustest moodustub aktiahinna riskide kohta riskimaatriks ja riski suurus on määratud halvima võimaliku stsenaariumi tulemusega.

Tundlikkusanalüüs

tuhandetes eurodes	Muutus	2020	2019
Neto intressitulu, 12 kuud			
Intressimäärade tõus	1%	54 015	62 273
Intressimäärade langus	-1%	15 347	4 280
Õiglasest väärtuses kasumiaruande kaudu mõõdetud finantsinstrumentide väärtuse muutus			
Turu intressimäär	1%	327	4 037
	-1%	-337	-4 208
Aktiahinnad	10%	53	61
	-10%	-69	-80
Vahetuskursid	5%	27	-10
	-5%	-27	10

Neto intressitulu tundlikkuse arvutus hõlmab kõiki pangaportfelli lepingulisi bilansisisesi ja -väliseid intressikandvaid varasid ja kohustusi, sh tuletusinstrumente. Tegu on staatilise analüüsiga, kus intressikõveras toimuvad pangapäevade vahel paralleelsed nihked ja mis illustreerib neto intressitulule avalduvat mõju 12-kuulisel perioodil. Varad ja kohustused, mille tähtaeg saabub 12 kuu jooksul, hinnatakse eeldatavasti ümber nende kehtivale lepingulisele intressimäärade +/- nihe. Ümberhinnatud varade intressimäär loetakse järelejäänud 12-kuulise perioodi vältel konstantseks. Tundlikkuse arvutuses võetakse arvesse ujuva intressimäärade varade lepingulisi baasintressimäärade alampiire. Positiivse nihke puhul eeldatakse, et arvelduskontode elastsus on 0% (s.t tasutav intress ei muutu), samas kui kõigi teiste hoiuste elastsus turuintressimäärade suhtes on 100% (s.t tasutav intress muutub). Negatiivse nihke stsenaariumi puhul rakendatakse erasikute hoiuste lepinguliste intressimääradele alampiiri. Kõik teised finantsseisundi aruande kirjed võivad olla negatiivsete lepinguliste intressimääradele.

Aasta lõpu seisuga koostatud halvima võimalik stsenaarium oleks tõenäoliselt vähendanud Grupi kauplemisteguvuse positsioonide väärtust 69 tuhande euro (2019: 144 tuhande euro) võrra.

Kaubarisk

Kaubariski puhul on tegemist riskiga, et Grupi kaubaga seotud tuletusinstrumentide positsioone mõjutab negatiivselt alusvara hinna muutumine finantsturgudel. Grupis võib kaubarisk tekkida vaid erandjuhtudel klientidele vahendatud tehingute kaudu. Kaubaga seotud kõiki riskipositsioone peab alati kohe maandama teiste vastaspooltega, nii et alles ei jääks ühtki avatud riskipositsiooni. 31. detsember 2020 seisuga ei olnud Grupil kaubaga seotud avatud riskipositsioone.

4.4 Operatsioonirisk

Mõiste

Operatsiooniriskiks loetakse kahjumite riski, mis tuleneb ebaadekvaatsetest või puudulikest sisemistest protsessidest või protseduuridest, inimlikest või süsteemsetest vigadest või ettevõttevälistest sündmustest.

Riski juhtimine

Grupi riskiosakond vastutab operatsiooniriski ühtse grupiülese mõõtmise ja aruandluse eest. Grupi riske analüüsitakse seoses suurte muudatustega ja samuti vähemalt kord aastas. Grupi juhatusele ja nõukogule antakse aru regulaarselt ning vajaduspõhiselt.

Riskihindamine

Swedbanki grupiüleseid meetodeid (n.t riskide hindamine) kasutatakse operatsiooniriski isehindamise eesmärgil. Neid meetodeid kasutatakse regulaarselt muuhulgas kõigi Grupi põhiprotsesside käsitlemiseks ning need hõlmavad riskide tuvastamist, tegevuste planeerimist ja jälgimist võimalike riskide juhtimiseks.

Uute toodete heakskiitmise protsessid

Grupis on kasutusel grupiülese uute toodete heakskiitmise protsess, mis hõlmab kõiki uusi ja/või oluliselt muudetud tooteid, teenuseid, turge, protsesse ja/või IT-süsteeme, aga ka suuri tegevusega seotud ja/või organisatsioonilisi muudatusi, sh sisseostmine. Selle eesmärk on tagada, et Grupp ja Swedbank Grupp ei võtaks ette tegevusi, millega kaasneksid ootamatud riskid või siis ootamatud riskid, mida ei juhitata ja kontrollita nõuetekohaselt protsessi raames. Lisaks võimaldab see protsess Grupil tagada uute ja/või muudetud toodete ja teenuste kvaliteeti.

Juhtumitele reageerimine, talitluspidevus, kriisijuhtimine

Grupp teeb ennetavat tööd, et hoida ära ja tugevdada oma vastupidavust ja võimet tegeleda igat liiki juhtumitega, nagu näiteks IT-teenuste häired, looduskatastroofid, häired finantsturgudel ja pandeemiad, mis võivad mõjutada Grupi võimet jätkata tooteid ja teenuste pakkumist.

Juhtumitele reageerimise, talitluspidevuse ja kriisijuhtimise põhimõtted on määratletud Grupi tasandi raamistikus; samuti on paika pandud tugisüsteem juhtumite ja kahjude puhuks. Grupi kriisijuhtimise meeskond vastutab koostöös teiste Swedbanki Grupi kriisijuhtimise meeskondadega kriisijuhtimise, koordineerimise ja teavitustöö eest. Kõikide äritegevuse ning süsteemi seisukohalt kriitiliste tegevuste ja teenuste jaoks on loodud talitluspidevuse kavad. Need kavad kirjeldavad Grupi tegevust tõsiste häirete korral. Grupi talitluspidevuse ja kriisijuhtimise mudelid on Swedbankis grupiülese ning põhinevad rahvusvahelistel ja riiklikel standarditel.

Juhtumitest teavitamine

Grupis on kehtestatud toimingud ja süsteemid, et lihtsustada juhtumitest teavitamist ja jätkumeetmete kasutusele võtmist. Riskiosakond toetab ärivaldkondi aruandluses, analüüside ja tegevuskavade koostamises, et tagada juhtumi algpõhjuse tuvastamine ja sobilike meetmete kasutamine. Operatsiooniriskiga seotud juhtumite ja kaasnevate kahjude aruandlus edastatakse edasiseks analüüsiks kesksesse andmebaasi.

Infoturberisk

Grupp käsitleb teabe kaitset struktureeritud lähenemisviisi alusel. Nende jõupingutuste tõhustamiseks vaadatakse järjepidevalt üle Swedbanki grupiüleseid protsesseid ja meetodeid, et täiendada Grupi infoturbe juhtimissüsteemi. Infoturbe juhtimissüsteem on vahend Grupi ja Swedbanki Grupi antud valdkonna pikaajaliste tegevuste struktureeritud ja meetoodiliseks koordineerimiseks.

Operatsiooniriskist tulenevad kapitalinõuded

Grupp rakendab operatsiooniriskist tuleneva kapitalinõude arvutamiseks standardmeetodit. 31. detsembri 2020 seisuga ulatus Grupi operatsiooniriskist tulenev kapitalinõue 40 miljoni euron (2019: 39 miljonit eurot).

4.5 Kindlustusrisk

Mõiste

Kindlustustegevuses esinev risk hõlmab Grupi 100% osalusega kindlustusettevõtete kindlustuslepingute sõlmimise riski, tururiski, krediidiriski ja likviidsusriski. Ettevõtteid on samuti avatud operatsiooniriskile.

Kindlustuslepingute sõlmimise risk kujutab endast väärtuse, tulude ja kapitali riski, mis tekib seoses erinevusega tegelike ja eeldatavate kindlustuskulude vahel (nõuded ja kulud). Teisisõnu, see on risk, et tegelikud tulemused erinevad prognoositud tulemustest, nt seoses eluea, suremuse, haigestumise ja nõuete sagedusega. Siia kuulub ka kulude risk, s.t risk, et üldhalduskulud ja müügi vahendustasud ületavad hinnangulisi kulusid, mida kasutati kindlustusmaksete määramiseks.

Kindlustuslepingute sõlmimise riski juhtimine

Elukindlustustegevusega kaasnevad suremusrisk, haigestumisk, pikaajalise risk, kulude ja lõpetamisk s.t. risk, et lepinguid lõpetatakse ennetähtaegselt rohkem, kui varasemalt eeldati. Vara- ja kahjukindlustuse risk

hõlmab riski, et eeloleva aasta kindlustustegevuse tulemus on erakordselt ebasoodne ja varasemate nõuete lõplikud maksed osutuvad oodatust suuremateks.

Enne elukindlustuspoliisi sõlmimist peab potentsiaalne klient läbima riskihindamise. Selle eesmärk on hinnata, kas kliendi tervislik seisund võimaldab teda kindlustada. Lisaks peab nõutav kindlustuspoliisi vastama kindlustusvõtja kindlustusvajadustele.

Riskipositsiooni edasiseks vähendamiseks kasutab ettevõtte kindlustusriski osalist edasikindlustamist. Swedbanki kindlustusettevõtteid pakuvad laias valikus kindlustustooteid ning tegutsevad kogu Rootsi turul (elukindlustus) ja samuti Balti riikides (elu-, vara- ja kahjukindlustus). See võimaldab kindlustusriski turgude, toodete, vanuse ja soo põhjal hajutada. Kindlustuslepingud on koostatud nii, et kindlustusmakse summat ja eeldusi saab kord aastas muuta, mis tähendab seda, et ettevõtte võib vajaduse korral kindlustusmakseid ja -tingimusi kohandada näiteks vastavalt haigestumuses toimuvatele kiiretele muutustele. Kindlustusmaksete suurus põhineb eeldustel eeldatava eluea, suremuse, haigestumuse ja nõuete sageduse ning samuti kindlustussündmuste hinnanguliste kulude kohta. Eelduste valikus mängivad kriitilist rolli kogemused statistilise andmetega ja ootused tulevaste arengute kohta.

Riskipositsioon ja riskide mõõtmine

Tegelike tulemuste ja ülalnimetatud eelduste erinevusest tekib elukindlustustegevuse riskitulemus. Kindlustusriski mõõtmiseks rakendatakse kindlustusandja bilansile, kasumiaruandele ja osanike omakapitalile üheaastase horisondi ja kindla usaldatavustasemega stressitegureid. Viimase riskihinnangu kohaselt on elukindlustuse vallas kõige olulisemateks riske mõjutavateks teguriteks kestus, kulud ja katastroofirisk, s.t ühest sündmusest tulenevate suurte kahjude risk. Kuna lepinguid uuendatakse iga-aastaselt, on kindlustusrisk piiratud, kuna hinnakujundust saab järgnevas aastaks kohandada. Vara- ja kahjukindlustuse puhul arvutatakse kindlustusriski mõõtmiseks kahjusuhte ehk nõuete ja kindlustusmaksete suhte toodete ja riikide kaupa.

Kindlustusriski kapitalinõue

Maksevõime iseloomustab kindlustusandja finantsseisundit ja -tugevust. Eesmärk on näidata, et ettevõtte kapitalipuhver on piisavalt suur, et täita klientide ees võetud kohustusi kooskõlas kindlustuslepingute tingimustega ja garantiidega. Kindlustusandjate kapitalipuhvri eesmärk on katta kõiki riske. Kindlustusandjate maksevõime nõuded arvutatakse vastavalt Solventsus II direktiivi eeskirjadele. Kapitalibaasi (omavahendid, OV) arvutamiseks määratakse kindlustusettevõtte tulevaste rahavoogude turuväärtus ja kapitalinõude (solventsuskapitalinõue, SKN) väärtus, rakendades omavahenditele stressitegureid mitmesuguste stsenaariumite põhjal. Arvutatakse maksevõime suhtarv, s.t omavahendid jagatakse solventsuskapitalinõudega.

Grupi kindlustusettevõtteid vastavad kõikidele maksevõime nõuetele.

4.6 Vastavusrisk

Mõiste

Vastavusrisk kujutab endast riski, et Grupp ei suuda täita litsentseeritud tegevusele kohaldatud sise- ja välisreegleid ning neist kinni pidada.

Vastavusriski juhtimine

Grupi siseriigilised kirjeldavad Grupi vastavuskontrollist kinnipidamist, kehtestavad vastavusriski juhtimise reeglid ja määratlevad vastavuskontrolli funktsiooni kohustused. Selle peamised osad on ettevõtte riskijuhtimise poliitika ja vastavuskontrolli poliitika. Siseriigilise eesmärk on tagada, et Grupp järgib alati neid kvaliteedinõudeid ja käitumisnorme, mida kliendid, aktsionärid ja äripartnerid, aga samuti töötajad ja järelevalveasutused eeldavad.

Vastavuskontrolli funktsiooni reguleerimisala

Grupi vastavuskontrolli funktsioon on iseseisev funktsioon, mis on osa teisest kaitseliinist ning mis annab juhatusele ja nõukogule kindlustunnet, et vastavusriski juhtimise protsess on piisav arvestades Grupi riskivalmidust. 2020. aastal alustati vastavuskontrolli muutmise projektiga, mille jooksul vaadati üle vastavuskontrolli reguleerimisala. 2020. aasta lõpu seisuga vastutab vastavuskontrolli funktsioon finantskuritegude riski, sh rahapesu/terrorismi rahastamise riski, finantsvanktsioonide, altkäemaksude ja korruptsiooniriski, klientide maksude kõrvalehoidmisele kaasa aitamise riski ning käitumiskiriski (sh turgude käitumiskiriski, klientide kaitse risk ja andmekaitse risk) järelemeetmete ja kontrolli eest.

2020. aasta lõpu seisuga oli vastavuskontrolli funktsiooni peamised ülesanded üldise riskijuhtimise raamistiku määratlemine finantskuritegudele ja käitumiskiriskile miinimumstandardite kehtestamise kaudu; esimese kaitseliini riskijuhtimise protsesside piisavuse ja tõhususe testimise kontroll ja hindamine; sõltumatu kindlustunde andmine ja juhtkonda riskidest teavitamine; ennetav ja asjatundlik ekspertnõustamine ja toetus; koolituste läbiviimine, vastavusriskide tuvastamisel ja hindamisel osalemine, sh uute toodete heakskiitmise protsessis ning esmase kontaktisiku rolli tähtsuse järelevalveasutustega suhtlemisel. Vastavuskontrolli funktsioon vastutab sisemiste ohumärkide protsessi ja huvide konflikti üldise raamistiku, regulatiivse vastavuskontrolli riskide analüüsi ja vastavate kontrolliprotsesside läbiviimise eest.

Viimase aasta jooksul oli finantskuritegude risk Grupi jaoks jätkuvalt prioriteetne teema. Vastavuskontrolli funktsioon on oma rolli, suutlikkust ja kompetentsust tugevdanud ning olulist tähelepanu pööratakse finantskuritegude riski protsesside juhtimise edasisele täiustamisele. Oma tegevuses kasutab vastavuskontrolli funktsioon meetmeid, mida nõuavad ja/või soovitatavad järelevalveasutused ning ka neid, mida nõuab Grupi eemaettevõtte.

Vastavuskontrolli funktsiooni üheks prioriteediks on ka andmekaitse. Andmekaitseametnik, kelle roll määratakse vastavuskontrolli funktsiooni raamistikus, on aktiivselt osalenud äritegevuse arendamises ja koostöös väliste sidusrühmadega, sh riigiasutuste ja sektoriliitidega. Andmekaitseametnik vastutab Andmekaitse Inspeksioonile andmete rikkumisest teavitamise eest.

Lisaks pööratakse suurt tähelepanu vastavuskontrolli funktsiooni ümberkujundamisele. Viimase aasta jooksul on hinnatud grupiülesele ettevõtte juhtimist, vastavuskontrolli osakonda, grupisest juhtimist ja kontrolli. Kindlaks on tehtud täiendamist vajavad valdkonnad ja vastavuskontrolli funktsioon prioriteerib need järgmiseks aastaks.

5 Kapital

Sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine

Eesmärk

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (*internal capital adequacy assessment process*, ICAAP) eesmärk on tagada, et Swedbank Grupp ja tema tütarettevõtted on piisavalt kapitaliseeritud, et katta oma riske ning jätkata ja arendada oma äritegevust.

Mõõtmine

Swedbank koostab ja dokumenteerib oma kapitalivajaduse hindamise meetodid ja protsessid ise. Sisemises kapitali adekvaatsuse hindamises võetakse arvesse kõiki Grupis esinevaid asjaomaseid riske. Lisaks 1. samba riskidele jälgitakse ka kapitalialalduseta riske, näiteks äririsk, likviidsusrisk ja strateegiline risk. Swedbank Grupis on tuvastatud järgmised olulised riskid:

Riskide liigid vastavalt ICAAP-i protsessile

Riskide liik	1. sammas	2. sammas
	Kas toetab arvutatud kapitalivajadust?	
Kapitali jaotamine		
Krediidirisk	Jah	Jah
Kontsentratsioonirisk	Ei	Jah
Tururisk	Jah	Jah
Tururisk: intressimäära risk pangaportfellis	Ei	Jah
Operatsioonirisk	Jah	Jah
Kindlustusrisk	Jah ¹	Jah ²
Töölt lahkumise järel makstavate hüvitiste risk ³	Ei	Jah

Eraldi kapitali ei jaotata

Kas on tuvastatud ja maandatud?

Mainerisk	Ei	Jah
Likviidsusrisk ⁴	Ei	ILAAP
Strateegiline risk: otsuste tegemise risk, äriplaanid, projektid, varade soetamine	Ei	Jah

¹ Osalused kindlustusandjates kaalutakse riskiga 250%.

² Gruppi kuuluvad kindlustusandjad teevad oma riskide ja maksevõime hindamist (*own risk and solvency assessment*, ORSA). Selle protsessi eesmärk on hinnata riske (nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt) ja maksevõimet kolmeaastase perioodi jooksul. Arvutuste tegemisel prognoositakse riskinõudajad baas- ja stressistsenaariumide korral.

³ Töösuhetjargsete hüvitistega seotud riskid on olulised Swedbanki Grupile tervikuna, kuid mitte Swedbank AS-ile (Eesti).

⁴ Likviidsusvajadusi hinnatakse kord aastas ettevõttesiseses likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessis.

Vähemalt kord aastas viiakse läbi stsenaariumipõhised simulatsioonid ja stressitestid, mille eesmärgiks on kindlustada kapitali tõhus kasutamine ja kapitali adekvaatsuse prognoosimine erakordselt ebasoodsates turutingimustes. Stsenaariumid sisaldavad muutujaid Grupi kõigi nelja koduturu kohta, mistõttu on need kasutatavad nii Swedbank Grupi tasemel kui ka tütarettevõtete puhul. Meetod on riskide ennetamise ja kapitali juhtimise aluseks.

2020. aasta stressistsenaariumide kirjeldus

ICAAP-i eesmärgil viib Swedbank Grupp läbi makromajanduslikke stsenaariumipõhiseid stressitestid, et teha kindlaks, kas kapitali suudetakse hoida rahuldaval tasemel kogu stsenaariumi vältel.

2019. aasta lõpus välja töötatud stsenaarium sisaldab kolme peamist riskitegurit. USA ja Hiina vaheliste kaubanduslääbikäimiste ebaõnnestumine oli neist kõige olulisem, samas mõjutasid stsenaariumeid ka kliimamuutustega kohanemisega seotud makromajandusliku kasvu teemad ja Hormuzi väina geopoliitiliste pingete mõjud. Lisaks võeti arvesse Swedbank'i vastu esitatud rahapesuvastaste süüdistuste mõju. Seega oli stsenaariumi lähtepunktiks käimasoleva kaubandussõja tugev eskaleerumine, sest sellised arengud pärssivad majanduskasvu ja võivad ülejäänud maailma viia destruktivsete tariifipoliitikate kehtestamiseni. Samal ajal eeldab stsenaarium, et kliimamuutusi on võimalik leevendada, kui valitsused tegutsevad otsustavalt, mille tulemusena viiakse ellu kiired majanduslikud muudatused. See mõjutab majanduskasvu ja sellel on eeldatavasti tõsised lühiajalised tagajärjed nendele ettevõtetele, kes peavad oma ärimudeleid ja praktikaid kohandama, et olla vastavuses uue tegevuskeskkonnaga.

Muudetud stsenaarium koostati juunis 2020, et peegeldada majanduslangust seoses Covid-19 pandeemiaga. Stsenaariumisse on sisse kirjutatud ka viiruse taaspühkemine ja piirangute osaline taaskehtestamine, mille tulemuseks on majandussurutus ja majanduse aeglane taastumine.

ICAAP 2020. aasta tulemused näitavad, et Swedbank Grupil AS-il (Eesti) on tänu tugevale kapitaliseeritusele ja madalale riskiprofiilile suur vastupidamisvõime kogu stsenaariumi vältel.

2020. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis (SREP) leiti, et Swedbanki kapitaliseerituse tase on piisav nii käesolevaks kui ka tulevikku vaatavaks regulatiivseks kapitali nõudeks.

2020. aasta lõpu seisuga oli Grupi kapital 1 704 miljonit eurot (2019. aasta lõpus 1 538 miljonit eurot). 2020. aasta jooksul vastasid Pank ja tütarettevõtted kõikidele kapitali nõuetele.

6 Neto intressitulu

	2020		2019	
	Intressitulu	Intressikulu	Intressitulu	Intressikulu
Nõuded keskpankadele	0,0	10,8	0,0	8,7
Laenud krediidasutustele	0,7	0,3	3,2	0,2
Laenud klientidele	204,0	0,0	203,2	0,0
Intressikandvad väärtpaberid (korrigeeritud soetusmaksumuses)	1,0	0,0	1,5	0,0
Intressikandvad varad vastavalt EIR meetodile kokku	205,7	11,1	207,9	8,9
Kapitalirendi varad	24,5		19,9	
Intressikandvad väärtpaberid (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)	5,1	3,2	8,2	0,0
Tuletisinstrumentid (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)	1,9	0,0	3,3	0,0
Muud varad	0,0	0,0	0,0	0,0
Varad kokku	237,2	14,3	239,3	8,9
Nõuded keskpankadele	4,3	0,0	0,0	0,0
Võlgnevus krediidasutustele	0,0	0,2	0,0	0,3
Klientide hoiused ja laenud	0,1	7,4	0,0	9,7
sh hoiuste garantiitasud		4,8		4,6
Emiteeritud võlakirjad	0,0	0,0	0,0	0,0
Intressikandvad kohustused	4,4	7,6	0,0	10,0
Tuletisinstrumentid	0,0	1,0	0,0	0,4
Muud kohustused	0,0	2,8	0,0	2,0
sh stabilisatsioonifond		2,7		2,0
Kohustused kokku	4,4	11,4	0,0	12,4
Omakapital				
Kohustused ja omakapital kokku	4,4	11,4	0,0	12,4
Intressitulu kokku	241,6		239,3	
Intressikulu kokku		25,7		21,3
Neto intressitulu	215,9		218,0	
3. faasi laenude intressitulu	0,8		0,8	

EIR (*effective interest rate*) – sisemine intressimäär.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad varad ja kohustused on kajastatud „intressikandvate väärtpaberite (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)“, „intressikandvate kohustuste“ ja „tuletisinstrumentide (õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande)“ all; ülejäänud instrumentid viitavad korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud varadelt ja kohustustelt saadud tuludele.

7 Neto teenustasutulu

	2020	2019
Teenustasutulu		
Maksete töötlemine	20,9	23,2
Pangakaardid	49,5	58,2
Varahaldus	11,8	12,7
Elukindlustus	7,8	7,3
Maaklerlus	2,6	1,6
Laenutegevus	4,7	4,7
Garantiid	4,1	4,0
Hoiused	0,5	0,8
Muud vahendus- ja teenustasutulud	2,5	1,2
Kokku	104,4	113,7
Teenustasukulu		
Maksete töötlemine	-6,5	-7,0
Pangakaardid	-14,3	-16,6
Varahaldus	-2,5	-2,1
Elukindlustus	-1,9	-1,9
Muud väärtpaberid	-1,0	-0,6
Muud vahendus- ja teenustasukulud	-4,5	-4,7
Kokku	-30,7	-32,9
Kokku	73,7	80,8

	2020		2019	
	aja jooksul	kindlal ajahetkel	aja jooksul	kindlal ajahetkel
Teenustasutulu				
Maksete töötlemine	1,3	19,6	1,7	21,5
Pangakaardid	9,3	40,2	18,3	39,9
Varahaldus ja depooteenused	11,5	0,3	12,7	0,0
Elukindlustus	7,8	0,0	7,3	0,0
Maaklerlus	2,6	0,0	1,3	0,3
Laenutegevus	2,4	2,3	3,0	1,7
Garantiid	1,4	2,7	1,9	2,1
Hoiused	0,2	0,3	0,2	0,6
Muud vahendus- ja teenustasutulud	1,6	0,9	0,5	0,7
Kokku	38,1	66,3	46,9	66,8

8 Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt

	2020	2019
Kauplemisportfell ja tuletisinstrumentid		
Aktsiad ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-0,5	1,5
sh dividendid	0,2	0,6
Intressikandvad instrumentid ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-0,5	-1,0
Muud finantsinstrumentid	0,0	0,0
Kokku	-1,0	0,5
Kauplemisega mitteseotud instrumentid		
Intressikandvad instrumentid	0,9	-2,3
Kokku	0,9	-2,3
Õiglasest väärtuses kajastatavad riskimaandamisinstrumentid		
Riskimaandamisinstrumentid	0,2	0,5
Maandatatav alusinstrument	-0,2	-0,5
Kokku	0,0	0,0
Valuutakursside muutus	9,5	11,0
Intressitulu hüvitamine, nõuded soetusmaksumuses	0,5	1,5
Kokku puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	9,9	10,7
Jaotus ärieesmärgi alusel		
Kauplemisega seotud tegevusvaldkondade finantsinstrumentid		
sh aktsiatega seotud	-0,5	1,5
sh intressiga seotud	0,4	-3,3
sh valuutaga seotud	9,5	11,0
sh muu	0,5	1,5
Kokku	9,9	10,7

9 Puhastulu kindlustustegevusest

	2020	2019
Kindlustuspreemiad		
Elukindlustus	40,1	40,1
sh laenukaitse kindlustus	12,6	12,8
sh muu kindlustus	27,5	27,3
Kahjukindlustus	109,2	107,1
Tulu kindlustusmaksetest	125,5	125,2
Edasikindlustajatele antud preemiad	-16,3	-18,1
Kokku	149,3	147,2
Kindlustusnõuded		
Elukindlustus	-14,1	-13,3
sh laenukaitse kindlustus	-2,0	-1,6
sh muu kindlustus	-12,1	-11,7
Kahjukindlustus	-62,2	-62,1
Kindlustusnõuded	-75,8	-77,5
Edasikindlustajatelt saadud kindlustusnõuded	13,6	15,4
Kokku	-76,3	-75,4
Tulu kindlustustegevusest		
Elukindlustus	26,0	26,8
sh laenukaitse kindlustus	10,6	11,2
sh muu kindlustus	15,4	15,6
Kahjukindlustus	47,0	45,0
Kindlustus	49,7	47,7
Edasikindlustus	-2,7	-2,7
Kokku	73,0	71,8

10 Muud tulud

	2020	2019
IT-teenused	10,0	10,3
Grupisiselt müüdud teenused	6,1	13,3
Muud tegevustulud	1,1	1,8
Kokku	17,2	25,4

„Grupisiselt müüdud teenused“ sisaldavad tulu tsentraliseeritud personali-, nõustamis-, õigus-, riskijuhtimis- ja muudest teenustest, mida müüakse Swedbank AB Grupi ettevõtetele.

11 Personalikulud

	2020	2019
Palgad ja juhatus tasud	-70,1	-64,9
Tulemustasu Swedbank AB (publ) aktsiatena	-3,1	-3,9
Sotsiaalkindlustusmaks	-22,8	-21,6
Koolituskulud	-0,8	-1,4
Muud personalikulud	-2,3	-1,4
Kokku	-99,1	-93,2
sh muutuvtasu (koos maksudega)	-3,2	-4,1
sh töötajate pensionid (koos maksudega)	-0,9	-4,1
sh koondamistasu (koos maksudega)	-0,3	-1,8
Koondamistasu saanute arv	31	34
Swedbank AS-i juhatus palgad (sh maksud)	-1,3	-1,1
Swedbank AS-i juhatus tulemustasu eraldised (sh maksud)	-0,1	-0,1
Töötajate arv perioodi lõpus (taandatuna täistööajale)	2 413	2 392
Perioodi keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale)	2 443	2 401

1 TÖÖTASUD SWEDBANK-IS

Enamik Swedbank-i töötajaid saavad põhi- ja muutuvtasu, mis koos vabatahtliku tööandjapensioni ja muude soodustustega moodustavad kokku kogutöötasu. Kogutöötasu on turupõhine ning selle eesmärk on saavutada mõistlik tasakaal töötasu põhi- ja muutuvtasu komponentide vahel.

2 MUUTUVTASU

Swedbank Grupil on hetkel neli aktsiapõhist muutuvtasu programmi: 2017., 2018., 2019. ja 2020. aasta programmid. 2020. aastal kanti töötajatele üle 2016. aasta programmi aktsiad.

2.1 2020. aasta programm

2020. aasta programm koosneb kahest osast: üldprogramm (Eken) ja individuaalne programm (IP). Eken hõlmab kõiki Grupi töötajaid ja kujutab endast kolmeks aastaks ajatatud aktsiapõhist tulemustasu. Individuaalne programm (IP) hõlmab Eestis ligikaudu 40 töötajat ning koosneb võrdses proportsioonis aktsiapõhisest ja rahalisest tulemustasust. Vähemalt 40% muutuvtasust ajatatakse nelja aasta peale. Rahaline tulemustasu rakendub individuaalsete programmide puhul.

Täiendav teave 2020. aasta programmi ning 2017.–2019. aasta programmide kohta on kättesaadav ingliskeelse dokumendina „Teave töötasude kohta Swedbank’is 2020. aastal“ Swedbank Grupi kodulehel (www.swedbank.com).

Aktsiapõhise tulemustasu kajastamine Eken programmis sisaldab ka tulemustasu dividendidena neile, kellel on neid õigus saada kolmeaastase ajatamisperioodi jooksul. Kogu ajatatud muutuvtasu on välja teenimata.

2.2 Aktsiapõhise tulemustasu kajastamine

Aktsiapõhine tulemustasu jaotatakse töötajale aktsiaõiguste (Swedbank AB-i (publ) tuleviku lihtaktsia) kujul ja see periodiseeritakse iga programmi kestuse jooksul. Aktsiate üleandmine sõltub jätkuvalt töösuhetest.

Iga programmi kestus hõlmab i) esimest teenimisaastat, millele järgneb, ii) eraldise tegemise ja ajatamise periood ja millele eelneb iii) aktsiate lõplik üleandmine osalejatele aastal, mis järgneb ajatamisperioodi lõppemisele ja aastaaruande avaldamisele. Esimesel teenimisaastal arvutatakse ja mõõdetakse tulemustasu tulemussummale vastavas rahalises väärtuses. Seejärel kujutab tulemustasu endast aktsiaõiguste arvu kuni nende üleandmise kuupäevani.

Iga programmi aktsiaõiguste hindamise aluseks on Swedbank’i lihtaktsia hind hindamisepäeval, st päeval, mil ettevõtte ja tehingu vastaspool lepivad kokku kõikide programmide lepingutingimustes. Iga aktsiaõigus annab selle omanikule õiguse saada ühe Swedbank AB-i (publ) lihtaktsia ja lisaks hüvitatakse need jaotatud dividendid, mis jääksid aktsiaõiguste alusel programmi kestel saamata.

Iga programmi kajastatud kulu võib muutuda kuni arvelduspäevani, kui muutub tulemustasu summa või kui aktsiaõigused kaotavad kehtivuse. Kajastatud kulu (v.a sotsiaalmaksukulu) ei muutu aktsiaõiguste turuväärtuse muutumisel. Sotsiaalmaksukulu arvutatakse ja kajastatakse järjepidevalt turuväärtuse põhjal ning määratakse lõplikult kindlaks aktsiate üleandmise hetkel.

Tulemustasuprogrammid 2015-2020

	2020	2019
Programm 2015		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	0,0	-0,1
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2016		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,1	-0,6
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2017		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,7	-0,7
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	0,0
Programm 2018		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-1,1	-1,0
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	-0,1
Programm 2019		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,7	-1,1
Sularahas makstava tulemustasu kulud	0,0	-0,5

Programm 2020		
Swedbank AB aktsiatena makstava tulemustasu kulud	-0,4	0,0
Sularahas makstava tulemustasu kulud	-0,2	0,0
Kajastatud kulud kokku	-3,2	-4,1

Aktsiaõiguste arv, mis on aktsiapõhise makse kulu arvutamise aluseks, tuhandetes		
	2020	2019
Jääk perioodi alguses	577	493
Väljastatud	290	272
Tagasi arvestatud	-28	-41
Realiseeritud	-157	-147
Jääk perioodi lõpus	682	577

3 JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE PALGAD

2020. aastal maksti juhatuse liikmetele palka kogusummas 1,3 miljonit eurot ja tulemustasu eraldisi kajastati summas 0,1 miljonit eurot. Nõukogu liikmetele töötasu ei maksta, v.a. kolmele sõltumatule nõukogu liikmele (0,1 miljonit eurot). Töösuhete lõpetamise korral panga algatusel makstakse tegevjuhile lahkumishüvitist 12 kuu palga ulatuses; teised juhatuse liikmed saavad lahkumishüvitist 6 kuu palga ulatuses.

12 Muud üldhalduskulud

	2020	2019
Kontorite halduskulud	-4,6	-5,3
Lühiajalised rendid	-0,3	-0,9
IT-kulud	-14,9	-15,4
Side- ja postikulud	-0,9	-0,8
Konsultatsioon	-2,0	-2,0
Töölähetused	-0,6	-2,4
Vastuvõtukulud	-0,2	-0,3
Kontoritarbed	-0,8	-0,6
Reklaam, suhtekorraldus, turundus	-5,0	-4,2
Valveteenused ja -vahendid	-0,8	-0,8
Hooldus	-1,0	-0,1
Muud halduskulud	-4,0	-4,5
Grupisesed ostetud teenused (personalijuhtimine, äriteave, juhtimine jne)	-7,7	-9,9
Audiitorikulud	-0,6	-0,5
Muud tegevuskulud	-4,6	-4,6
Kokku	-48,0	-52,3

13 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum

Kulum	2020	2019
Seadmed	-1,3	-0,4
Arvutid ja IT-seadmed	-2,7	-3,1
Omaniku poolt kasutatav kinnisvara	-0,9	-1,1
Kasutusõigusega varad	-5,7	-5,0
Immateriaalne põhivara	-0,6	-0,6
Kokku	-11,2	-10,2

14 Krediidikahjumid/-kasumid

Krediidikahjumid	2020	2019
Laenuid korrigeeritud soetusmaksumuses		
Krediidikahjumite allahindlus - 1. faas	-2,3	0,1
Krediidikahjumite allahindlus - 2. faas	-10,0	-1,8
Krediidikahjumite allahindlus - 3. faas	3,9	0,7
Kokku	-8,4	-1,0
Mahakandmised	-7,7	-6,4
Tagasimaksed	4,6	5,5
Kokku	-3,1	-0,9
Kokku korrigeeritud soetusmaksumuses	-11,5	-1,9
Bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid		
Krediidikahjumite allahindlus - 1. faas	-0,1	0,0
Krediidikahjumite allahindlus - 2. faas	-0,3	0,0
Krediidikahjumite allahindlus - 3. faas	-0,5	0,0
Kokku - Bilansivälised kohustused ja finantsgarantiid	-0,9	0,0
Krediidikahjumid kokku	-12,4	-1,9
Krediidikahjumid laenuvõtja kategooria järgi		
Kreiidiasutused	0,0	0,0
Tavakliendid	-12,4	-1,9
Kokku	-12,4	-1,9

15 Tulumaks

	2020	2019
Perioodi tulumaksukulu	-12,7	-31,6
Edasilükkunud tulumaksukulu	0,5	12,2
Panga kasumist makstud ettevõtte tulumaks	-19,7	-23,8
Koondkasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	-31,9	-43,2

Maksimaalne võimalik tulumaksukulu, mis võiks kaasneda kogu Grupile jääva kasumiosa väljamaksmisel dividendidena, on hinnanguliselt 278 miljonit eurot.

	2020	2019
Edasilükkunud tulumaksuvara		
Edasikantud maksustatav kahjum	2	2
Edasilükkunud tulumaksu muutus	0	0
Edasilükkunud tulumaksuvara kokku	2	2
Edasilükkunud tulumaksukohustused¹		
Aasta alguses	-12	-25
Edasilükkunud tulumaksu muutus	0	13
Edasilükkunud tulumaksukohustused kokku	-12	-12

¹ Edasilükkunud tulumaksukohustust kajastatakse ajutistest investeeringute erinevustest tütarettevõtetesse.

16 Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad

	Bilansiline väärtus		Nominaalväärtus	
	2020	2019	2020	2019
Välisriikide valitsuste võlakirjad	186	154	182	151
Kokku	186	154	182	151

17 Laenud krediitiasutustele

	2020	2019
Rootsi krediitiasutused	159	127
Muud	72	68
Kokku	231	195

18 Laenud klientidele

	2020	2019
Laenud	7 645	7 402
Liising	811	795
Faktooring	92	100
Krediidikahjumite allahindlus	-28	-19
Kokku	8 520	8 278

	2020						
	< 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi							
Brutoinvesteering	251	216	172	132	76	5	852
Tulevaste perioodide intressitulu	-17	-12	-7	-4	-1	0	-41
Netoinvesteering	234	204	165	128	75	5	811
Ebatõenäoliselt laekuvate rendimaksete miinimumsumma nõude allahindlus							-2

	2019						
	< 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	> 5 aastat	Kokku
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi							
Brutoinvesteering	242	203	169	124	91	6	835
Tulevaste perioodide intressitulu	-16	-12	-7	-4	-1	0	-40
Netoinvesteering	226	191	162	120	90	6	795
Ebatõenäoliselt laekuvate rendimaksete miinimumsumma nõude allahindlus							-2

Kapitalirendilepingute jääkväärtus on liisinguvõtja poolt tagatud. Kapitalirendi alla kuulub sõidukite, masinate, paatide jmt rent see ning sisaldub finantsseisundi kirjel „Laenud klientidele“.

19 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

	Bilansiline väärtus		Nominaalväärtus	
	2020	2019	2020	2019
Krediidiasutused	1 961	91	1948	90
Finantsettevõtted	7	4	42	4
Mittefinantsettevõtted	43	30	7	29
Kokku	2 011	125	1 997	123

Tagatisena EKP-lt saadud TLTRO laenu eest hoitakse ühte võlakirja (1 868 miljonit eurot).

20 Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil

	2020	2019
Aksia- ja segafondide osakud	365	322
Võlakirjafondide osakud	238	212
Klientide portfelli kokku	603	534

21 Aktsiad ja osalused

	Bilansiline väärtus		Soetusmaksumus	
	2020	2019	2020	2019
Kauplemiseesmärgil hoitavad aktsiad	2	2	2	2
Fondiosakud	9	12	8	10
Kokku	11	14	10	12

Noteerimata osalused on kajastatud viimase tehingu hinnas.

22 Tuletisinstrumentid ja riskimaandamisarvestus

Swedbank Eesti kaupleb tuletisinstrumentidega oma tavapärase äritegevuses käigus ja intressimäärariski maandamise eesmärgil. Teatud laenudega seonduvad intressimäärariski maandavaid *swap*-tehinguid kajastatakse riskimaandamisinstrumentidena õiglase väärtuse riskimaandamises. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse õiglase väärtuses muutustega läbi kasumiaruande sarnaselt teistele tuletisinstrumentidele. Lisas 8 „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“ kajastatakse riskimaandamise mis tahes ebaefektiivsust tuletisinstrumenti väärtuse muutusena koos maandatava riskikomponendi väärtuse muutusega. Riskimaandamisarvestusse kaasatud tuletisinstrumentide bilansiline väärtus on esitatud eraldi allpool. Kõigi tuletisinstrumentide bilansiline väärtus on nende õiglase väärtus koos kogunenud intressiga.

	Nominaalväärtus 2020 Lepinguline tähtaeg			Nominaalväärtus		Positiivne õiglase väärtus		Negatiivne õiglase väärtus	
	< 1 aasta	1-5 aastat	> 5 aastat	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Tuletisinstrumentid riskimaandamisarvestuses									
Õiglases väärtuses riskimaandamisinstrumentide portfell, intressimäära <i>swap</i> -lepingud	78	37	0	115	120	0	0	1	1
Kokku	78	37	0	115	120	0	0	1	1
Muud tuletisinstrumentid									
Intressiga seotud lepingud									
Opsioonid	0	34	1	35	35	0	0	0	0
<i>Swap</i> -lepingud	60	298	3	361	527	2	3	2	3
Valuutaga seotud lepingud									
Opsioonid	2	0	0	2	5	0	0	0	0
Forwardlepingud	75	0	0	75	19	1	0	1	0
<i>Swap</i> -lepingud	685	0	0	685	330	2	0	2	3
Aktsiatega seotud lepingud									
Opsioonid	14	0	0	14	2	0	0	0	0
Kaupadega seotud lepingud									
Opsioonid	0	0	0	0	82	0	2	0	1
Muud	340	0	0	340	99	7	4	6	4
Tuletisinstrumentid, mida ei hoita riskimaandamise eesmärgil	1 176	332	4	1 512	1 099	12	9	11	11
Kokku	1 254	369	4	1 627	1 219	12	9	12	12
Maandatavad alusinstrumentid Laenud klientidele, portfelli maandamine	Bilansiline väärtus	Maandatud varade korrigeerimine							
	115	0							

Riskimaandamisarvestus

Grupil on ainult õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentid.

Õiglase väärtuse riskimaandamisinstrumentid

Intressimäära muutuste mõju teatud fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide õiglasele väärtusele leevendatakse vastavalt Grupi riskijuhtimisstrateegiale intressimäära *swap*-lepingute abil. Riskimaandamisarvestuse rakendamisel on klientidele väljastatud fikseeritud intressimääraga laenude intressimäär risk maandatud portfelli tasemel. Riskimaandamisinstrumentidena kasutatavad intressimäära *swap*-lepingud on finantsseisundi aruandes kajastatud real „Tuletisinstrumentid“. Riskimaandamise ebatõhusus on kajastatud kasumiaruandes ja koondkasumiaruandes real „Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt“. Riskimaandamise ebatõhususe potentsiaalsed allikad võivad olla alljärgnevad:

- On tuvastatud intressimäära *swap*-lepingu vastaspoole krediidirisk, mida vastav riskimaandamisinstrument ei maanda. Riski minimeerimiseks sõlmitakse intressimäära *swap*-lepingud kõrge krediidikvaliteediga vastaspooltega.
- Vastava maandatud instrumendi ja intressimäära *swap*-lepingu hindamiseks kasutatakse erinevaid hinnakõveraidsid.

Portfelli maandamine – IAS 39 tõhususe test

Laenud grupeeritakse kvartaalsetesse tähtajaklassidesse järgmise intressimäära fikseerimise kuupäeva alusel. Tähtajaklassi riskipositsiooni maandamisel kasutatakse intressimäära *swap*-lepingut, mille nominaalväärtus katab osa kõikidest laenudest. Seega on teatud kindel laenusumma igas tähtajaklassis määratletud riskimaandamisobjektina. Portfelli õiglase väärtuse riskimaandamise tõhusust hinnatakse nii edasi- kui ka tagasiulatavalt. Edasiulatav hindamine toimub riskimaandamisinstrumenti ja intressimäära *swap*-tehingu kriitiliste tingimuste kvalitatiivse analüüsi abil. Kumulatiivset tagasiulatavat hindamist teostatakse igapäevaselt, kasutades dollariiga tasaarvelduse meetodit. Viiteintressimäära muutustest tulenevate laenude õiglase väärtuse muutusi võrreldakse määratud intressimäära *swap*-tehingute õiglase väärtuse muutustega.

23 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

2020	Maa	Ehitised	Kontori- tehnika	Arvutid ja IT seadmed	Kasutusõigusega varad rendipindadel	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	27	6	18	25	77	2
Arvestuspõhimõtete muutus, IFRS 16	0	0	0	0	0	0	0
Ümberliigitamine	0	0	7	-7	0	0	0
Soetused ja parendused	0	0	0	3	4	7	1
Müügid	0	0	-1	0	0	-1	-1
Saldo aasta lõpus	1	27	12	14	29	83	2
Kulum							
Saldo aasta alguses	0	21	3	12	5	41	1
Ümberliigitamine	0	0	5	-5	0	0	0
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	0	1	1	3	6	11	1
Müügid	0	0	0	-1	-2	-3	-1
Saldo aasta lõpus	0	22	9	9	9	49	1
Jääkmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	6	3	6	20	36	1
Saldo aasta lõpus	1	5	3	5	20	34	1

2019	Maa	Ehitised	Kontori- tehnika	Arvutid ja IT seadmed	Kasutusõigusega varad rendipindadel	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	27	5	23	0	56	10
Arvestuspõhimõtete muutus, IFRS 16	0	0	0	0	19	19	0
Soetused ja parendused	0	0	1	2	6	9	0
Müügid	0	0	0	-7	0	-7	-8
Saldo aasta lõpus	1	27	6	18	25	77	2
Kulum							
Saldo aasta alguses	0	20	2	15	0	37	9
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	0	1	1	3	5	10	0
Müügid	0	0	0	-6	0	-6	-8
Saldo aasta lõpus	0	21	3	12	5	41	1
Jääkmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	7	3	8	0	19	1
Saldo aasta lõpus	1	6	3	6	20	36	1

24 Muud varad

	2020	2019
Summad teel	13	2
Klientidelt laekumata nõuded	36	49
Väärtpaberite arveldamise nõuded	12	17
Muu	3	12
Kokku	64	80

Muud varad on finantsvarad.

25 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised

	2020	2019
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud, litsentsid	4	4
Muu	4	4
Kokku	8	8

26 Võlgnevused krediidasutustele

	2020	2019
Keskpangad	1 641	0
Eesti pangad	5	11
Rootsi pangad	6	0
Muud pangad	26	5
Muud finantsasutused	1	4
Kokku	1 679	20

Swedbank Eesti liitus 24. juunil 2020 Euroopa Keskpanga suunatud pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonidega (*targeted longer-term refinancing operations* (TLTRO III)), võttes laenu summas 1 645 miljonit eurot. Laenude tähtaeg on 3 aastat, kusjuures enneaegne tagasimaksevõimalus on alates septembrist 2021. Nende operatsioonide laenuintressid võivad olla 50 baaspunkti madalamad kui EKP hoiuste püsivõimaluse keskmine intressimäär perioodil 24.07.2020 kuni 23.07.2022, juhul kui ollakse teatud perioodi jooksul vastavuses EKP määratud laenuandmise lävenditega. Intressimäärad võivad hilisemas perioodis olla sama madalad kui keskmine hoiuste püsivõimaluse intressimäär, mis on käesoleval ajal -0.50%. Kohustust kajastatakse ujuva intressimääraga instrumendina ja eeldatavad rahavood võtavad arvesse, et lävendile ei vastata. Kui esineb piisav kindlus, et laenuandmise lävenditega ollakse vastavuses ja määratakse alusintressimäärad, korrigeeritakse eeldavaid rahavoogusid.

27 Klientide hoiused ja laenud

	2020	2019
Nõudmiseni hoiused	9 699	8 132
Tähtajalised hoiused	905	981
Kokku	10 604	9 113
Eesti kliendid	10 401	8 928
Muud kliendid	203	185
Kokku	10 604	9 113

28 Kindlustustegevuse kohustused

	Kohustused, mille investeerimisrisk on kindlustajal	Kohustused, mille investeerimisrisk on kindlustusvõtjal	Kokku
Kohustuste saldo seisuga 01.01.2019	23	435	458
Laekunud maksed	3	92	95
Väljamakstud nõuded	-3	-49	-52
Arvestatud teenustasud	0	-7	-7
Lepingute ümberliigitamine	0	0	0
Arvestatud riskipreemiad	0	-2	-2
Kohustiste muutus läbi kasumiaruande	0	74	74
Kohustuste saldo seisuga 31.12.2019	23	543	566
Laekunud maksed	2	95	97
Väljamakstud nõuded	-3	-55	-58
Arvestatud teenustasud	0	-8	-8
Lepingute ümberliigitamine	-1	1	0
Arvestatud riskipreemiad	-1	-1	-2
Kohustiste muutus läbi kasumiaruande	0	35	35
Kohustuste saldo seisuga 31.12.2020	20	610	630

29 Muud kohustused

	2020	2019
Väärtpaberite arveldamise kohustused	11	4
Summad teel	40	65
Rendikohustused	20	20
Muu	21	19
Kokku	92	108

Rendikohustuste muutus	2020	2019
Saldo aasta alguses	20	0
Arvestuspõhimõtete muudatus	0	19
Uued lepingud	2	4
Rendimaksud	-6	-5
Muudatused	4	2
Kokku	20	20

Muud kohustused on finantskohustused.

30 Viitvõlad ja ettemakstud tulud

	2020	2019
Klientide ettemaksud	4	5
Muu	7	6
Kokku	11	11

31 Eraldised

	2020	2019
Kindlustustehnilised eraldised	111	114
Garantiieraldised	2	1
Kokku	113	115
Kindlustustehnilised eraldised		
Algsaldo	114	115
Lisandumised	76	75
Maksud	-79	-76
Lõppsaldo	111	114

Elukindlustuse kohustuste piisavuse testi läbiviimisel kasutatakse kogu kindlustuslepingute portfelli tulevase rahavoogusid vastavalt juhtkonna parimatele teadmistele. Arvesse võetakse kõiki tulevase lepingutest tulenevaid rahavoogusid, sh tagasiosust, surma korral makstavad hüvitised, lepingute lõppemise ja haldamisega seotud kulud. Suremus-, tagasiosust- ja kulumäärade parimad hinnangud on määratud seniste kogemuste põhjal. Rahavoogude genereerimisel on parimate hinnangute väärtustele lisatud järgmised ohutusvarud: suremusmäär +14%, tagasiosustmäär +2,5% kuni +13,3% (sõltuvalt tootest) ning kulumäär +10%. Testi tulemustest selgus, et kohustiste puudujääk oli summas 5,2 miljonit eurot, mille ulatuses suurendati kohustuste arvestuslikku väärtust. Varakindlustuse kohustuste piisavuse testi läbiviimisel kasutatakse ettevõtte iga tooterühma kohta eeldavaid tulevase kombineeritud suhtarve. Eeldatavate kahju- ja kulusuhtarvude määramisel kasutatakse ajaloolisi andmeid, võttes arvesse kindlustusvõtjate brutopreemiaid, tekkinud nõudeid, saadud tagasimakseid, lepingutest loobumist, kahjukäsitluse ja lepingute haldamise kulusid, mida on kohandatud parimate teadmistega portfelli muutuste kohta. Rahuldamata nõuete jaoks ei peeta vajalikuks moodustada eraldi kohustuste piisavuse testi reservi.

32 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused

Tingimuslikud kohustused	2020	2019
Nominaalväärtus		
Finantsgarantiid	69	70
Tegevusgarantiid	188	171
Kokku	257	241
Bilansivälised kohustused		
Nominaalväärtus		
Kasutamata laenukiir	866	871
sh tühistatavad kirjed	194	200

Eesti prokuratuur on algatanud kriminaalasja, mis põhineb Eesti Finantsinspektsiooni poolt 2019. aastal läbiviidud kohapealse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kontrolli aruandel. Eesti prokuratuur ei ole teada andnud ajakavast seoses mistahes sanktsioonide alaste otsuste tegemisega. 2020. aasta aastaaruande kinnitamise hetkel pole meil teavet selle kohta, et Grupile oleks selle menetluse raames esitatud kahtlustus. Seetõttu ei ole hetkel võimalik usaldusväärselt hinnata võimalike kokkulepete või trahvide suurust.

33 Finantsinstrumentide mõõtmiskategooriad

Finantsvarad	2020				
	Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Korrigeeritud soetusmaksumus	Kokku
	Kohustuslik				
	Kauplemisportfell	Muud ärimudelid	Kokku		
Bilansiline väärtus					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	0	0	3 209	3 209
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	33	135	168	18	186
Laenud krediitiasutustele	0	0	0	231	231
Laenud klientidele ¹	0	0	0	8 520	8 520
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	87	1 920	2 007	4	2 011
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel	0	603	603	0	603
Aktsiad ja osalused	11	0	11	0	11
Tuletisinstrumentid	12	0	12	0	12
Muud finantsvarad	0	0	0	64	64
Kokku	143	2 658	2 801	12 046	14 847

Finantskohustused	2020					
	Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad			Riskimaandusinstrumentid	Korrigeeritud soetusmaksumus	Kokku
	Kohustuslik					
	Kauplemiseesmärgil hoitav	Määratletud	Kokku			
Bilansiline väärtus						
Võlgnevus krediitiasutustele	0	0	0		1 679	1 679
Klientide hoiused ja laenud	0	0	0		10 604	10 604
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	610	610		0	610
Tuletisinstrumentid	11	0	11	1	0	12
Muud finantskohustused	0	20	20		92	112
Kokku	11	630	641	1	12 375	13 017

¹ Renditav vara liigitatakse vastavalt standardile IFRS 16 „Rendiarvestus“, kuid see on esitatud mõõtmiskategoorias „Korrigeeritud soetusmaksumus“, kuna väärtuse languse eraldised arvutatakse samal viisil kui muud eraklientidele antud laenud.

Finantsvarade või finantskohustuste hulka ei loeta tulumaksuvara/-kohustusi, materiaalsed ja immateriaalsed vara, ettemakstud varasid/kohustusi, bilansiväliseid eraldisi ning nõuete ja tühistatud liisingute kaitseks ülevõetud vara.

Finantsvarad

Finantsvarad	2019			Korrigeeritud soetusmaksumus	Kokku
	Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad				
	Kohustuslik				
	Kauplemis- portfell	Muud ärimudelid	Kokku		
Bilansiline väärtus					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	0	0	2 284	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	25	98	123	31	154
Laenud krediidiasutustele	0	0	0	195	195
Laenud klientidele ¹	0	0	0	8 278	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	64	57	121	4	125
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel	0	534	534	0	534
Aktsiad ja osalused	13	1	14	0	14
Tuletisinstrumentid	9	0	9	0	9
Muud finantsvarad	0	0	0	80	80
Kokku	111	690	801	10 872	11 673

Finantskohustused

Finantskohustused	2019					Kokku
	Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad		Riskimaandusinstrumendid	Korrigeeritud soetusmaksumus		
	Kauplemis-eesmärgil hoitav	Määratletud			Kokku	
Bilansiline väärtus						
Võlgnevus krediidiasutustele	0	0	0		20	20
Klientide hoiused ja laenu	0	0	0		9 113	9 113
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	543	543		0	543
Emiteeritud võlakirjad	0	1	1		0	1
Tuletisinstrumendid	11	0	11	1	0	12
Muud finantskohustused	0	23	23		108	131
Kokku	11	567	578	1	9 241	9 820

34 Finantsinstrumentide õiglase väärtus

Finantsinstrumentide bilansiline väärtus ja õiglase väärtus

Grupi finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtus on esitatud allolevas tabelis. Fikseeritud intressimääraga laenude ja tähtajaliste hoiuste õiglase väärtuse e hindamiseks kasutatakse kehtivaid laenu ja hoiuse intressimäärasid. See vastab 2. tasandi hindamiskategooriale. Muutuva intressimääraga laenude ja hoiuste bilansiline väärtus on võrdne nende õiglase väärtusega.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Alljärgnevalt on toodud nende meetodite kirjeldus, mida kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks ja mis jaotatakse kolmele tasandile sõltuvalt hindamise jälgitavuse astmest.

Esimese tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse aktiivsel turul noteeritud turuhindade alusel. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt aktsiad, võlakirjad, riigi võlakirjad, kommertspaberid ja standardiseeritud tuletisinstrumentid, mille hindamisel kasutatakse noteeritud hinda.

Grupis rakendatakse pidevat protsessi tuvastamiseks finantsinstrumente, mis viitavad sisemiste eelduste kõrgele tasemele või jälgitavate turuandmete madalale tasemele.

Protsessi raames määratakse kindlaks, kuidas teha arvutusi vastavalt sellele, kuidas sisemised eeldused tõenäoliselt hindamist mõjutavad. Juhul, kui sisemised eeldused mõjutavad oluliselt õiglast väärtust, loetakse antud finantsinstrument kolmanda taseme finantsinstrumentiks. See protsess hõlmab samuti analüüsi, mis põhineb hindamisandmete kvaliteedil ning sellel, kas esineb tasandite vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Ujuva intressimääraga laenude ja hoiuste puhul on nende bilansiline väärtus võrdne nende õiglase väärtusega.

Teise tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse jälgitavatel turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil. Jälgitavad turusisendid on võimalikult sarnaste finantsinstrumentide hinnad tegelikult teostatud tehingutes. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt kindlustustegevuse kohustused, mille väärtus on otseselt seotud mingi vara väärtusega ja tuletisinstrumentid, mille väärtus määratakse kindlaks jälgitavate hindade põhjal.

Aasta jooksul ei toimunud esimese ja teise tasandi vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Kolmanda tasandi moodustavad finantsinstrumentid, mille õiglase väärtus määratakse eelkõige jälgitavatel turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil, kasutades lisaks ka ettevõtte enda hinnanguid. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt fondide osakud.

Avatud positsioonide puhul rakendatakse ostu- ja müügihindu vastavalt sellele, mis on asjakohane. See tähendab, et pikkade positsioonide puhul rakendatakse ostuhindu ja lühikeste positsioonide puhul müügihindu. Aktiivse turu puudumisel määratakse õiglase hind kindlaks varasemalt kehtestatud hindamismeetodite ja mudelite abil. Sellistel juhtudel võib rakendada eeldusi, mida ei saa otseselt turuga seostada. Sellised eeldused põhinevad kogemustel ja teadmistel finantsturgude hindamise kohta, kuid eesmärk on alati kasutada võimalikult palju aktiivse turu andmeid. Kõiki hindamismeetodeid ja -mudeleid ning sisemisi eeldusi valideerib pidevalt sõltumatu riskikontrolli üksus. Juhul, kui seda peetakse vajalikuks, muudetakse õiglast väärtust nn õiglase väärtuse korrigeerimiste abil. Selle eesmärgiks on kajastada korrektselt finantsinstrumentide parameetreid ning seda, mida tuleks nende hindamisel arvesse võtta.

Grupis rakendatakse pidevat protsessi tuvastamiseks finantsinstrumente, mis viitavad sisemiste eelduste kõrgele tasemele või jälgitavate turuandmete madalale tasemele.

Protsessi raames määratakse kindlaks, kuidas teha arvutusi vastavalt sellele, kuidas sisemised eeldused tõenäoliselt hindamist mõjutavad. Juhul, kui sisemised eeldused mõjutavad oluliselt õiglast väärtust, loetakse antud finantsinstrument kolmanda taseme finantsinstrumentiks. See protsess hõlmab samuti analüüsi, mis põhineb hindamisandmete kvaliteedil ning sellel, kas esineb tasandite vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Ujuva intressimääraga laenude ja hoiuste puhul on nende bilansiline väärtus võrdne nende õiglase väärtusega.

Kuna õiglase väärtuse määramiseks kasutatakse hindamismudeleid, loetakse esmasel kajastamisel finantsinstrumenti õiglase väärtuse parimaks hinnanguks tegelikult makstud või saadud tasu. Juhul kui nii leitud õiglase väärtuse ja hindamismudeli abil arvutatud õiglase väärtuse vahel tekib erinevus, kontrollib Swedbank Eesti erinevuste vältimiseks oma hindamismudelid üle. Aastalõpu seisuga ei olnud kasumiaruandes kajastamata kumulatiivseid erinevusi. Seisuga 31. detsember 2020 on õiglasel väärtusel mõõdetud finantsinstrumentid hindamismeetodite lõikes järgmised.

Õiglasel väärtusel kajastatud finantsinstrumentid 31.12.2020	2020			
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku
Varad				
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	138	30	0	168
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	139	1 868	0	2 007
Aktsiad ja osalused	3	0	8	11
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	603	0	0	603
Tuletisinstrumentid	6	6	0	12
Kokku	889	1 904	8	2 801
Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kliendil	0	610	0	610
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kindlustusandjal	0	20	0	20
Tuletisinstrumentid	6	5	0	11
Portfelli riskimaandamisinstrumentid	0	1	0	1
Kokku	6	636	0	642

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumentid 31.12.2020	2020				Bilansiline väärtus
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku	
Varad					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	3 209	0	3 209	3 209
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	19	0	0	19	18
Laenud krediitiasutustele	0	231	0	231	231
Laenud klientidele	0	8 534	0	8 534	8 520
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	4	0	0	4	4
Kokku	23	11 974	0	11 997	11 982
Kohustused					
Võlgnevused krediitiasutustele	0	1 679	0	1 679	1 679
Klientide hoiused ja laenud	0	10 604	0	10 604	10 604
Kokku	0	12 283	0	12 283	12 283

Õiglasest väärtuses kajastatud finantsinstrumendid 31.12.2019	2019			
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku
Varad				
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	123	0	0	123
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	121	0	0	121
Aktsiad ja osalused	5	0	8	13
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	534	0	0	534
Tuletisinstrumendid	0	9	0	9
Kokku	783	9	8	800
Kohustused				
Emiteeritud võlakirjad	0	1	0	1
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kliendil	0	543	0	543
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on kindlustajal	0	23	0	23
Tuletisinstrumendid	0	11	0	11
Portfelli riskimaandamisinstrumendid	0	1	0	1
Kokku	0	579	0	579

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumendid 31.12.2019	2019				Bilansiline väärtus
	1. tasand	2. tasand	3. tasand	Kokku	
Varad					
Raha ja nõuded keskpankadele	0	2 284	0	2 284	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	33	0	0	33	31
Laenud krediitiasutustele	0	195	0	195	195
Laenud klientidele	0	8 269	0	8 269	8 278
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	4	0	0	4	4
Kokku	37	10 748	0	10 785	10 792
Kohustused					
Võlgnevused krediitiasutustele	0	20	0	20	20
Klientide hoiused ja laenud	0	9 113	0	9 113	9 113
Kokku	0	9 133	0	9 133	9 133

35 Seotud osapooled

	2020		2019	
	Saldo	Intressi- määr vahemik	Saldo	Intressi- määr vahemik
Seotud osapoolte hoiused				
Swedbank ASi nõukogu ja juhatuse liikmed	1	0,01-0,95%	1	0,01-0,95%
Sidusettevõtted	0	0,00%	0	0,00%
Laenud seotud osapooltele				
Swedbank ASi nõukogu ja juhatuse liikmed	1	0,02-19%	1	0,04-19%
Sidusettevõtted	1	1,99 - 2,50%	2	0,75-2,5%
Tehingud Swedbank Grupi üksustega	Swedbank Group	Swedbank AB	Swedbank Group	Swedbank AB
Hoiused ja antud laenud	197	155	177	120
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	1 868	0	0	0
Hoiused ja võetud laenud	29	6	2	1
Intressitulud	2	2	4	4
Intressikulud	-5	-2	0	0
Teenustasutulu	7	0	8	0
Teenustasukulu	-8	0	-7	0
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	-1	-16	2	2
Muud tulud	19	3	27	6
Muud kulud	-7	-10	-10	-6

Seotud osapoolteks loetakse:

- Swedbank Eesti juhatuse ja nõukogu liikmeid ning teisi juhtkonna võtmeisikuid, nende lähisugulasi ja nende juhitavaid juriidilisi isikuid
- Swedbank ASi emaettevõtet Swedbank AB (publ);
- teisi Swedbank Gruppi kuuluvaid ettevõtteid.

Lisateave juhtkonna võtmeisikute töötasu kohta on toodud Lisas 11. Juhtkonna võtmeisikute laenudele ja hoiustele rakenduvad tavapärase tingimused. Seotud osapooltele antud laenud ei ole halvenenud krediitkvaliteediga. Hoiused ja antud laenud Swedbank Gruppi kannavad turuintressimäärade vahemikus -4,5% kuni 0,2% ja Swedbank Hypotek võlakirjad kannavad intressimäär 3 kuu EURIBOR + 75 bps. Saadud hoiused ja laenud Swedbank Grupist on intressimäär 0-5,5%.

36 Sündmused pärast bilansipäeva

Järgmiste tehingute osas alustati arutelusid:

- Swedbank Liising AS dividendide väljamakse summas 14,8 miljonit eurot.
- Swedbank Support OÜ dividendide väljamakse summas 0,5 miljonit eurot.

Swedbank Liising AS ja Swedbank Support OÜ ainuomanik on Swedbank AS, Eesti. Eeldatavasti leiavad nimetatud tehingud aset 2021. aasta jooksul, tuginedes 2020. aasta auditeeritud raamatupidamise aastaaruandele.

37 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2020	2019
Intressitulud sisemise intressimäära meetodil	210,0	204,8
Muu sarnane tulu	5,5	9,8
Intressitulud ja muu sarnane tulu	215,5	214,6
Intressikulud	-25,5	-21,4
Neto intressitulu ja muu sarnane tulu	190,0	193,2
Saadud dividendid	67,8	52,9
Vahendus- ja teenustasutulud	99,8	109,7
Vahendus- ja teenustasukulud	-28,6	-30,2
Neto teenustasutulu	71,2	79,5
Puhastulu (-kulu) finantsinstrumentidelt	10,9	9,7
Muud tulud	13,5	21,9
Tulud kokku	353,4	357,2
Personalikulud	-88,6	-84,0
Muud üldhalduskulud	-37,0	-42,2
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	-7,8	-7,2
Kulud kokku enne vara väärtuse langusest tingitud kahjumeid ja tulumaksu	-133,4	-133,4
Krediidikahjumid/-kasumid	-11,5	-1,3
Kasum enne tulumaksu	208,5	222,5
Tulumaks	-20,7	-45,9
Aruandeaasta kasum	187,8	176,6
Koondkasum kokku	187,8	176,6

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

Miljonites eurodes	2020	2019
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	3 209	2 284
Riigivõlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	135	97
Laenud krediitiasutustele	158	140
Laenud klientidele	8 448	8 213
Maandatud riski väärtuse muutus portfellis	1	1
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	1 920	57
Aktsiad ja osalused	2	3
Investeeringud sidusettevõtetesse	1	1
Investeeringud tütarettevõtetesse	120	120
Tuletisinstrumentid	12	9
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	3	2
Muud varad	27	25
Materiaalne põhivara	28	32
Varad kokku	14 064	10 984
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Võlgnevus krediitiasutustele	1 679	20
Klientide hoiused ja laenud	10 631	9 176
Emiteeritud võlakirjad	0	1
Tuletisinstrumentid	12	12
Muud kohustused	69	75
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	10	15
Kohustused kokku	12 401	9 299
Omakapital		
Aktsiakapital	85	85
Ülekurss	31	31
Reservid	42	42
Jaotamata kasum	1 317	1 350
Aruandeaasta kasum	188	177
Omakapital kokku	1 663	1 685
Kohustused ja omakapital kokku	14 064	10 984

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	2020	2019
Äritegevus		
Kasum enne tulumaksu	208	222
Krediidikahjumid	9	1
Intressitulud	-215	-214
Intressikulud	25	21
Põhivara kulum	8	7
Dividendid tütarettevõtetest	-68	-53
Äritegevuse korrigeerimised kokku	-241	-238
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused		
Ettemaksete muutus	-1	-1
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus	-7	-19
Õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavate väärtpaperite muutus	-1 903	14
Kohustusliku reservi muutus keskpangas	-11	-5
Laenude muutus	-243	-492
Muude varade muutus	-3	3
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele	21	-27
Nõudmiseni hoiuste muutus	1 531	592
Tähtajaliste hoiuste muutus	-75	-118
Muude kohustuste muutus	-9	-6
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste korrigeerimised kokku	-700	-59
Saadud intressid	212	214
Makstud intressid	-26	-21
Makstud tulumaks	-20	-47
Rahavood äritegevusest	-567	71
Investeermistegevus		
Saadud dividendid	68	53
Materiaalse põhivara soetamine	-2	-1
Rahavood investeermistegevusest	66	52
Finantseermistegevus		
Keskpanngalt ja valitsuselt saadud krediidiiniid	1 645	0
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud	-3	-3
Rendimaksed	-5	-4
Makstud dividendid	-210	-212
Rahavood finantseermistegevusest	1 427	-219
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku	926	-96
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	2 281	2 377
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	3 207	2 281

Emaettevõtte konsolideerimata raha ja raha ekvivalendid

Miljonites eurodes	2020	2019
Raha	78	68
Nõuded keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv)	3 031	2 126
Kontod ja hoiused teistes pankades	98	87
Kokku	3 207	2 281

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

Miljonites eurodes	Omanikele kuuluv omakapital					
	Aktisia- kapital	Ülekurss	Reservid	Aruande- aasta kasum	Jaotamata kasum	Kokku
Algsaldo 01.01.2019	85	31	42	183	1 371	1 712
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-183	183	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-212	-212
Aktsiapõhised maksed	0	0	0	0	8	8
Koondkasum kokku	0	0	0	177	0	177
Lõppsaldo, 31.12.2019	85	31	42	177	1 350	1 685
Algsaldo 01.01.2020	85	31	42	177	1 350	1 685
Eelmise aruandeaasta koondkasum	0	0	0	-177	177	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-210	-210
Koondkasum kokku	0	0	0	188	0	188
Lõppsaldo, 31.12.2020	85	31	42	188	1 317	1 663
					2020	2019
Omakapital kokku					1 663	1 685
Investeeringud tütarettevõtetesse: soetusmaksumuses					-120	-120
Investeeringud tütarettevõtetesse: väärtus kapitaliosaluse meetodil					191	192
Korigeeritud konsolideerimata omakapital kokku					1 734	1 757

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Swedbank AS-i aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Swedbank AS-i (*Ettevõtte*) ja selle tütarettevõtete (koos *Kontsern*) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 8. märtsil 2021 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud kasumiaruannet ja muu koondkasumiaruannet 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2020;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

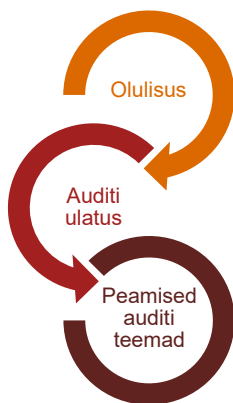
Oleme Ettevõttest ja Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksi Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Ettevõttele ja selle emaettevõttele ja tütarettevõtetele osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigi kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Meie poolt perioodi 1. jaanuar 2020 - 31. detsember 2020 jooksul Ettevõttele ja selle emaettevõttele ja tütarettevõtetele osutatud auditivälised teenused on avalikustatud tegevusaruandes.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

- Kontserni auditi olulisus on 10,95 miljonit eurot, mis on määratud kui 5% kasumist enne makse.
- PwC Eesti viis läbi täismahus auditi Kontserni ettevõtete osas, mis hõlmas sisuliselt kogu Kontserni konsolideeritud varasid ja tulusid.
- Peamine auditi teema on eeldatav krediidikahju klientidele antud laenudelt.

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus

10,95 miljonit eurot

Kuidas me selle määrasime

5% kasumist enne makse

Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus

Kasutasime seda näitajat olulisuse arvutamiseks, kuna kasum enne tulumaksu on peamine mõõdik, millest lähtutakse Kontserni tegevuse hindamisel ja tulemuslikkuse võtmenäitaja juhatuse ja nõukogu jaoks.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema	Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis
<i>Eeldatav krediitkahju klientidele antud laenudelt</i> <i>(detailsem informatsioon on toodud lisas 3 "Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud", lisas 4.1 "Krediidirisk", lisas 14 "Krediitkahjumid/ -kasumid", lisas 18 "Laenud klientidele").</i> Seisuga 31. detsember 2020 oli klientidele antud laenude bilansiline väärtus kokku 8 520 miljonit eurot, mis sisaldas väärtuse langusest tulenevat allahindlust eeldatavate krediitkahjude katteks summas 28 miljonit eurot. Keskendusime sellele valdkonnale, kuna standardi IFRS 9 "Finantsinstrumendid" kohane kolmetasandiline eeldatava krediitkahju (ECL) mudel nõuab juhtkonnalt keeruliste arvutuste kasutamist, mis sisaldavad subjektiivseid sisendeid hindamiseks eeldatavate krediitkahjude ajastust ja suurust. ECL mudeli peamised parameetrid on: • laenude klassifitseerimine kolme tasandisse olulise krediidiriski suurenemise hinnangu põhjal • krediidiriski parameetrite hindamine nagu maksejõuetuse tõenäosus (PD), laenu maksejõuetusest tingitud kahjumäär (LGD) ja maksejõuetuses olevad riskipositsioonid (EAD) tuginedes keerulistel modelleerimise tehnikatel ja juhtkonna hinnangutel • tulevikku vaatava ja tõenäosustega kaalutud info kasutamine eeldatava krediitkahju hindamisel • mudelijärgse allahindluse korrigeerimine eksperthinnangu alusel	Hindasime Kontserni klientidele antud laenude eeldatavate krediitkahjude arvestamisega seotud raamatupidamise arvestuspõhimõtted vastavad rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nagu need on vastu võetud EL-s (IFRS) läbi iga olulise eeldatava krediitkahju mudeli komponendi: EAD, PD, LGD, maksejõuetuse definitsioon ja oluline krediidiriski suurenemine, makromajanduslikud stsenaariumid. Hindasime ECL arvestuse alusandmete ja arvutustega seotud peamiste kontrollimehhanismide ülesehitust ja tõhusust: • kontrollid laenude alusandmete süsteemi sisestamise osas; • kontrollid tagatise hindamisprotsessis, sealhulgas tagatiste automaatset indekseerimist; • laenude jälgimisega seotud kontrollimehhanismide ülesehitus ja tõhusus, sealhulgas klientidele õigete skooringu/ reitingu klasside määramine. Viisime läbi detailsed auditiprotseduurid järgmistes valdkondades: • ECL arvutussüsteemis kasutatud alusandmete täielikkuse ja korrektsuse testimine; • ECL arvutussüsteemides kasutatavate oluliste sisendite vastavus IFRS 9 metodoloogiale; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale; • diskonteerimise korrektsus ECL arvutustes; • laenude tasanditesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus (sealhulgas olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite korrektne

rakendamine ja maksejõuetuse
definitsiooni korrektne rakendamine)

Lisaks on meie kvantitatiivse modelleerimise eksperdid viinud läbi detailsed arvutused valimisse sattunud laenude ECL-i ja mudeli väljundite osas veendumaks, et ECL arvutatakse korrektselt ning et see vastab meie poolt püstitatud ootustele.

Hindasime oluliste allahindluse mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete hinnangute mõistlikkust, nagu näiteks hinnangud erinevate stsenaariumite osakaalude ning oluliste makromajanduslike prognooside osas ning 31. detsembri 2020 seisuga rakendatud mudelijärgse allahindluse korrigeerimine eksperthinnangu alusel.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Kontsern tegutseb.

Kontsern koosneb mitmetest ettevõtetest, mille kohta on info avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande Lisas 1. Oma riski ja olulisuse hinnangute alusel otsustasime, millised ettevõtted vajasisid täisulatuses auditit, võttes arvesse iga üksuse suhtelist olulisust Kontserni jaoks ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iga kirje suhtes saavutatud kaetust. Täisulatuses audit viidi läbi PwC Eesti poolt, mis hõlmas sisuliseks kogu Kontserni konsolideeritud varasid ja tulusid.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel ohtude kõrvaldamiseks rakendatud meetmete või kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Swedbank AS-i kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 25. aprillil 2019, 31. detsembril 2019 lõppenud majandusaasta suhtes ning meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Swedbank AS-ile on kokku kaks aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Swedbank AS-i audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2038 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla

Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 287

8. märts 2021
Tallinn, Eesti

Juhatuse avaldus

Juhatus on koostanud Swedbank AS-i tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja standardite tõlgendustega ning kajastab õigesti ja õiglaselt Swedbank AS-i finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Juhatuse hinnangul on Swedbank AS jätkuvalt tegutsev. Aruandes esitatud teave on tõene ja täielik.

Olavi Lepp
Juhatuse esimees

Anna Kõuts
Juhatuse liige

Juhatuse ettepanek kasumi jaotamiseks

Juhatus kinnitas Swedbank AS-i puhaskasumi summas 187 miljonit eurot. Kooskõlas auditeeritud finantstulemustega teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2020. aasta puhaskasum summas 187 miljonit eurot ja eelmiste finantsperioodide jaotamata kasum summas 1 389 miljonit eurot, kokku 1 576 miljonit eurot, järgnevalt:

Miljonites eurodes	2020
Swedbank Eesti 2020. aasta puhaskasum	187
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 389
Jaotamata kasum kokku	1 576
Dividendidena maksta	0
Jaotamata kasumi saldo	1 576

Olavi Lepp
Juhatuse esimees

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediidiasutused (pangad)	64191	272083169	95.28%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310310
Faks	+372 6310410
E-posti aadress	ruth.paltser@swedbank.ee
Veebilehe aadress	www.swedbank.ee